

ŠIAULIŲ UNIVERSITETAS
HUMANITARINIS FAKULTETAS
ISTORIJOS KATEDRA

MALIK AGAMALIJEV
Kultūros studijų programos
II kurso studentas

**SIMBOLINĖS HIERARCHIJOS KONSTARVIMAS 2011 EUROPOS
KREPŠINIO ČEMPIONATO DISKURSE**

Magistro darbas

Darbo vadovas doc. dr. Liutauras Kraniauskas

Darbas originalus – Malik Agamalijev

(_____)

Šiauliai, 2012

TURINYS

IVADAS.....	3
1. SPORTO DISKURSAS: TEORINIS TYRIMO PAGRINDIMAS.....	10
1.1. Sportas kaip kultūros ir sociologijos tyrimų šaltinis.....	10
1.2. Sporto industrija.....	15
1.3. Sporto diskurso tyrimų prielaidos.....	21
1.4. Kultūrinio bei socialinio kapitalo konstravimo formos sporto diskurse.....	25
2. TYRIMO METODOLOGINIS PAGRINDIMAS.....	29
3. SIMBOLINĖS HIERARCHIJOS KONSTRAVIMAS EKČ DISKURSE.....	31
3.1. Kiekybinio tyrimo rezultatai ir jų analizė.....	31
3.2. Kokybinio tyrimo rezultatai ir jų aptarimas.....	39
IŠVADOS.....	75
LIETERATŪROS IR ŠALTINIŲ SĄRAŠAS.....	77
SANTRAUKA.....	83
SUMMARY.....	84
PRIEDAI.....	85

IVADAS

Temos aptarimas. Sportas, kaip sociokultūrinis reiškinys žmoniją lydi jau daugelį amžių. Šis fenomenas kartu su visuomene išgyvena įvairias transformacijas ir lanksčiai keičiasi prisitaikydamas prie esamų situacijų. Per ilgą gyvavimo amžių sportas keitė savo prasmę ir vertę, kol susikonstravo jo dabartinė esmė. Taip mes galime jį griežtai niekinti, dėl savo netobulumo, dėl anksčiau buvusio idealizmo netekimo, bet svarbu atsiminti, kad sportas keičiasi kartu su visuomene, todėl jeigu žmonijos gyvenimas pakrypo į vartotojišką būvį, sportas turėjo prie to prisitaikyti. Žinoma prarasdamas savo idealus ir per ilgą laiką kurtas vertybes.

Sportas orientuojasi į **kultūros sampratas**, vartojamas socialinių mokslų ir postmodernistinės filosofijos, literatūros, kultūros antropologijos bei kitų humanitarinių mokslų. Sportas svarbus socialinis reiškinys, nagrinėjantis **socialines struktūras**, procesus ir patirtis, kaip: klases ir sluoksnius, migraciją, mobilumą, lyčių santykius, verslo struktūras. Per sportą galima nagrinėti megaprocesus ir struktūras nebūtinai apibrėžtoje teritorijoje.

Megaprocesai apima daugelį žmonių veiklų, tai ekonominiai santykiai, tarpkultūrinis bendravimas, tarptautiniai santykiai paremti politika ir kitos socialinės veiklos. Tokia veiklų sąveika pastebima per didelius, masinius sporto renginius. Paskutinis itin didelis sporto įvykis apėmęs jau minėtas veiklas buvo Lietuvoje vykęs 2011 metų Europos krepšinio čempionatas.

2011 metų Europos krepšinio čempionatas prasidėjo žiniasklaidoje, kur dar prieš čempionatą ėmė plūsti gausybė įvairaus pobūdžio informacijos, kuri dirbtinai kūrė žmonių nuomonę apie šį įvykį ir konstravo tam tikrus stereotipus visuomenėje. Tam įtakos turėjo lažybų kontoros, čempionate dalyvaujančių komandų praeities pasiekimai, komandų deleguojamos sudėtytys. Tokio pobūdžio tyrimas gali būti ilgalaikis. Nes tyrimo bazę ir imtį galima labai išplėsti. Tačiau pasirinkus lokalinę ir globalią informavimo bazę, tyrimą galima susiaurinti ir lyginamosios analizės pagalba dekonstruoti tekstų sukurtus stereotipus, pasitelkti jų turinio kokybinę analizę.

Temos aktualumas. XX a. žmonija ėmė mąstyti globaliai, atsiranda bendra kultūra, kuri paremta vartojimu, nacionalinių kultūrų asimiliavimusi į bendrą pasaulinę – vakarietišką kultūrą. Žmonių pasilinksminimo įpročiai ėmė keistis. Geriausias pavyzdys būtų sporto renginiai. Kad pritraukti kuo didesnę publiką, šalia sporto varžybų atsiranda įvairūs kultūros renginiai, pasirodymai, parodos. Viskas viename, arba kam nepatinka sportas gali sporto renginyje ieškoti sau tinkančios ir patinkančios veiklos. Žinoma tokie renginiai tai ne lokalinės sporto šventės, o

globalūs, masiniai sporto įvykiai. Puikiausi pavyzdžiai yra olimpiados, populiariausių sporto šakų pasaulio čempionatai.

Prie šių renginių veiklos ypač prisideda masinės komunikacijos priemonės. Šiuolaikiniai masiniai renginiai yra neįsivaizduojami be žiniasklaidos įsiterpimo. Visų pirma žiniasklaida reikalinga renginiams reklamuoti. Žmonės turi pasiekti informacija, kuri būtų pateikta taip, kad atitiktų įvairių socialinių grupių (pagal amžių, pagal išsilavinimą) poreikius į siūlomą renginį. Medijos taip pat sukuria ir mitus apie sporto renginius, kad žmonėms tai taptų įdomu, patrauklu. Šiuolaikinės žiniasklaidos prieinamumas yra labai didelis, jos formos vis tobulėja, nuo laikraščių, kurie dar yra labai paklausūs, televizijos, kuri vis sparčiau progresuoja iki interneto, kur žiniasklaida veikia dar įvairesnėmis formomis. Žmonės patys renka kokią informaciją jam yra priimtina ir koku būdu jis ją gaus, o dėl informacijos turinio jaudinamasi mažiausiai. O būtent informacijos turinio analizės parodo, kad per žiniasklaidą yra vykdomos įvairios tematikos propaganda. Ne išimtis ir sporto renginių populiarinimas prieš jiems prasidedant.

Žiniasklaida sukuria įvairias simbolines vertes, kuriomis vadovaujasi žmonės. Yra sukuriami įvairūs modeliai, kurie sąmoningai veikia žmonių mąstymą. Pasikartojantys tekstai ta pačia tematika, perdėtas dėmesys vienam įvykiui, užsakomi straipsniai ir reportažai ir t.t.. Formuojamos nuomonės, kuriomis visuomenė lengvai tiki ir jomis gyvena. Tai žinoma sudėtingi komunikaciniai procesai, bet juos galima analizuoti ir stengtis išryškinti jų specifiką.

Kalbant apie sporto renginius ir jų sąsają su žiniasklaida, kaip pavyzdį reikėtų analizuoti Lietuvoje vykusį 2011 metų Europos krepšinio čempionatą (EKČ). Dar prieš kelis metus, kai buvo žinoma, jog Lietuva turės galimybę surengti šį labai svarbų sporto ir kultūros renginį, prasidėjo žiniasklaidoje šio įvykio diskursas. Visuomenei pradėta teikti informacija visais įmanomais būdais.

2011 metais Lietuvoje įvykęs Europos vyrų krepšinio čempionatas (EKČ) buvo neabejotinai didžiausio atgarsio Lietuvoje sulaukęs renginys ir daugiausiai dėmesio sulaukęs Europos sporto renginys.

Žaidynės apglėbė beveik visą Lietuvos žemėlapi, nes vyko šešiuose didžiausiuose šalies miestuose: Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje bei Alytuje. Skaičiuojama, kad per tris pirmenybių savaites Lietuvoje apsilankė dešimtys tūkstančių sirgalių, kurie po vos kelias valandas į dieną trukusių varžybų ieškojo įvairiausių laisvalaikio praleidimo formų, stengėsi susipažinti su vietine kultūra. Sporto renginių sirgaliai atvažiuoja ne tik pažiūrėti krepšinio rungtynių, apie pusę atvykimo laiko svečiai visada skiria įvairiausioms pramogoms. Taigi

galima teigti, į šalį vykdančią varžybas atvyksta galinga perkamoji galia, ir tiek valstybė, tiek verslas turi būti pasiruošęs¹.

Kiekvienos valstybės prestižas surengti didelę sporto ir kultūros šventę, taip pasirodyti visam pasauliui, prikviesti įvairių investuotojų, sukaupti kapitalą, leisti uždirbti įvairiems tos šalies verslininkams. EKČ Lietuvoje vyko jau antrą kartą, pirmą kartą toks sporto renginys buvo surengtas 1939 m. tačiau tai ir tebuvo sporto, kaip rungtynių visumos, renginys. Na, o dabar tiek daug dėmesio skiriama valstybės reprezentacijai, įvairiems simboliams, jų populiarinimui, buvo kuriamos kultūros plėtojimo strategijos čempionato metu užpildyti kokybišku kultūriniu potencialu visus miestus, kur vyks varžybos. Bet žinoma centrinėje visų įvykių pozicijoje išliko krepšinis. Tačiau šiame darbe krepšinio rungtynės ir sporto rezultatų sekimas nėra tyrimo objektas. Mano magistro darbo svarbiausias tikslas – žiniasklaidos indėlis į visapusišką krepšinio čempionato eigą. Man svarbu kaip dviejų, skirtingų informavimo šaltinių turinys konstravo čempionato priešistorę, ar šių media priemonių konstruoti EKČ komponentai buvo validūs (tinkamumas) ir reliabilūs (patikimumas), kokie vertinimai juose buvo atspindėti po renginio.

Istoriografija ir šaltiniai.

Darbo istoriografijos tematiką apie simbolinės hierarchijos konstravimą diskurse, konkrečiu – 2011 m. Europos krepšinio čempionato atveju, būtų galima skaidyti į kelias grupes. Nes tyrimas yra paremtas tarpdisciplininiais, kelėtos mokslo šakų metodais, todėl ir jame naudota mokslinė literatūra yra įvairi. Kadangi sportas yra sociokultūrinis reiškinys, kurį tirti yra sudėtinga, dėl jo kintančios prasmės ir vertės, iš pradžių stengtasi apsibrėžti paties sporto mokslo tyrimo ribas ir galimybes. Tyrimui naudotas autoriaus darbas apie sporto, sociokultūrinio reiškinio problematiką istoriografijoje.² Todėl buvo naudotasi užsienio ir lietuvių sporto mokslo autorių sporto filosofų, istorikų, sociologų darbais, iš kurių svarbiausieji sporto tyrimų analitikai, naudojami mano darbe, N. Elias³, H. U. Gumbrechtas⁴.

Apsibrėžus tai, kaip vis dėlto yra tyrinėjamas sportas, dėmesį atkreipiau į sporto industrijos išplėtojamą. Žinoma ši dalis darbe neužima didelės dalies, bet bendro aptarimo ji

¹ <http://www.15min.lt/naujiena/pinigai/lietuvos-naujienos/europos-krepšinio-čempionatas-arteja-ar-verslas-tam-pasiruoses-194-143107>, prieiga per internet, žiūrėta 2012 06 02.

² Agamalijev M., Tamulaitienė R. Sporto, kaip socialinio-kultūrinio reiškinio problematika Lietuvos istoriografijoje, *Jaunųjų mokslininkų darbai*, 2009, Nr.4 (25), p. 6–12.

³ Элиас Н., Генезис спорта как социологическая проблема, *Логос*, 2006, Nr. 3, <http://www.ruthenia.ru/logos/number/54/03.pdf>, prieiga per internetą, žiūrėta 2012 05 02.

⁴ Гумбрехт Х., У., Форма насилия. Похвальное слово красоте спорта, *Неприкосновенный запас*, 2004, Nr. 3, <http://magazines.russ.ru/nz/2004/35/gu20.html>, prieiga per internetą, žiūrėta 2012 03 16.

reikalauja, nes EKČ buvo ne tik sporto renginys, bet ir kompleksinis daugelio kūrybinių industrijų darinys. O taip pat svarbu parodyti, kaip nuo ritualinių apeigų ir sveikos gyvensenos sportas tapo masiniu ir galinčiu pakeisti valstybių ekonomiką ar politinius santykius. Sporto industrijos išaiškinimui reikalingi užsienio tyrėjai, kurie sporto tyrimuose turi didesnę patirtį, tai J. Howkins⁵, T. Adorno⁶, J. Baudrillardas⁷. Taip pat nemažai informacijos suteikė ir Europos Sąjungos *Baltoji knyga sportui*⁸.

Kadangi darbas yra sociokultūrinio tyrimo pobūdžio, reikėjo tinkamai pasirinkti jo pagrindą. Pirmiausiai mano tiriamiesiems EKČ tekstams (*eurobasket2011.com* ir *basketnews.lt* portaluose) reikalingas sudėtingas sociologijos mokslo tyrimo metodas – diskurso analizė, jo taikymo galimybės ir suvokimas. Teorinės diskurso analizės pagrindus pateikia T. van Dijk^{9,10}, A. Telešienė¹¹. Jos darbas leidžia puikiai suprasti, kam yra naudojama diskurso analizė. Tyrime naudota ir rusų mokslininkų literatūra^{12,13}.

Konkrečių žiniasklaidos EKČ tekstų analizavimui pasirinkta P. Bourdieu¹⁴ simbolinio kapitalo teorija. Išsiaiškinti kapitalo sąvokas ir simbolinio kapitalo ieškoti mano aptariamuose tekstuose padėjo šio prancūzų sociologo darbai. Šio mokslininko teorijos yra populiaros lietuvių sociologų darbuose. Deja šių sociologijos tyrimų metodų niekas nėra bandęs taikyti sporto tyrimuose. Tai pirmas toks tarpdisciplininis tyrimas.

Pagrindiniai tyrimo šaltiniai tai dviejų portalų *eurobasket2011.com* ir *basketnews.lt* straipsniai, kuriuose yra rašoma bet kokia tema susijusia su EKČ. Šiuos šaltinius pasirinkau todėl, kad pirmasis portalas tai oficialus žaidynių informacijos šaltinis, kuriame daugiausiai

⁵ Howkins J., *Kūrybos ekonomika*, Vilnius, 2010.

⁶ Horkheimer M., Adorno T.W., *Apšviestos dialektika*, Vilnius, 2006.

⁷ Baudrillard J., *Simuliakrai ir simuliacija*, Baltos Lankos, 2009.

⁸ http://ec.europa.eu/sport/documents/white-paper/whitepaper-short_lt.pdf, prieiga per internet, žiūrėta 201206 02.

⁹ van Dijk T.A., *Discourse, knowledge, power and politics*, Barcelona, 2008.

<http://www.discourses.org/UnpublishedArticles/Discourse.%20knowledge.%20power%20and%20politics.pdf>,

prieiga per internet, žiūrėta 2012 06 03.

¹⁰ van Dijk T.A., *Text and context, Explorations in the Semantics and Pragmatics of Discourse*, Amsterdam, 1997.

¹¹ Telešienė A., Kritiškosios diskurso analizės metodologinių principų taikymas sociologiniuose tyrimuose, *Lietuvos Filosofija. Sociologija*, Vilnius, 2005. http://www.ebiblioteka.lt/resursai/LMA/Filosofija/0502_03_Fil_001_006.pdf, prieiga per internetą, žiūrėta 2012 06 03.

¹² Карасик В.И., О типах дискурса, *Языковая личность: институциональный и персональный дискурс*, Санкт Петербург, 2000.

<http://www.google.lt/url?url?sa=t&ret=j&q=&esrc=s&source=web&cd=4&ved=0CFsOFjAD&url=http%3A%2F%2Fwww.vfnglu.wladimir.ru%2Ffiles%2Fnetmag%2Fv3%2Far11.doc&ei=KivRT-zMAyvFswbJ8IW8Dw&usq=AFQjCNFtdF0SzegP5iXjgwE90Vq0Gq0VIA&sig2=4EnArOT7HwSF0DE4kxKPPw>

prieiga per internet, žiūrėta 2012 05 14.

¹³ Руднев Ю., *Концепция дискурса как элемента литературоведческого метаязыка*. http://zhelty-dom.narod.ru/literature/txt/discours_jr.htm, prieiga per internet, žiūrėta 2012 05 25.

¹⁴ Bourdieu P. *The Forms of capital. Iš: Handbook of theory of research for the sociology of education*. <http://www.marxists.org/reference/subject/philosophy/works/fr/bourdieu-forms-capital.htm>, prieiga per internetą, žiūrėta 2012 05 02.

apžvelgiami rezultatai ir rungtynių analizės, o antrasis portalas pasirinktas, nes jis yra vienas populiariausių Lietuvos krepšinio internetinių naujienų portalų. Jame talpinami įvairūs straipsniai, interviu ir verčiami straipsniai iš užsienio portalų.

Na, o tokie mokslinės literatūros apžvalgos ir analizės tirama tema teoriniai aspektai lėmė magistro darbo **tyrimo metodų** pasirinkimą:

1. Mokslinės, publicistinės literatūros analizė.
2. Kiekybinis tyrimo metodas – šio metodo pagalba, tyrime analizuojami dviejų portalų (*eurobasket2011.com* ir *basketnews.lt*) straipsniai. Pritaikant šį metodą buvo pateikiami statistiniai duomenys, patalpinti grafikuose, ten išsiskyrė straipsnių kiekis atskirais čempionato etapais, o taip pat kiekvienos komandos atskirai. Šiuos duomenis analizuojant buvo daromos išvados, kurios vėliau buvo lyginamos su kokybinio tyrimo rezultatais.
3. Kokybinės turinio analizės metodas - remiantis šiuo metodu, buvo sudarinėjamos lentelės, kuriose buvo išskiriamos straipsnių ištraukos, kurios teikė naudingos tyrimui informacijos. Šios lentelės vėliau interpretuotos, gauti rezultatai pateikiami išvadose.
4. Diskurso analizė – tai rašytinio diskurso metodas. Nagrinėjami visi straipsniai susiję su 2011 metų Europos krepšinio čempionatu, kurie buvo publikuojami dviejuose portaluose *eurobasket2011.com* ir *basketnews.lt*. Tekste atrandami prasminiai kodai, kurių analizė reikalinga tyrimo tikslui atskleisti.

Tyrimo problema. Pagrindinė tyrimo problema yra suvokti, kaip žiniasklaidos priemonės visais EKČ etapais kūrė simbolines komandų vertes, kaip jos atpažįstamos. Kokiomis kategorijomis remiantis buvo konstruojamos simbolinės hierarchijos?

Tyrimo objektas. 2011 metų Europos krepšinio čempionato diskursas, atsispindintis *eurobasket2011.com* ir *basketnews.lt* portaluose.

Tyrimo tikslas. Pasitelkus diskurso analizę (kiekybinį ir kokybinį tekstų analizės metodus) išsiaiškinti, kokiomis prasminėmis kategorijomis EKČ diskurse buvo kuriamos simbolinės hierarchijos (Pierre Bourdieu sąvoka), diferencijuojančios žiniasklaidos dėmesį atskiroms šalims ir taip formuojančios šalies/komandos simbolinį pranašumą kitų šalių/komandų atžvilgiu.

Uždaviniai:

1. Įvertinti EKČ diskurso dinamiką kiekybiniu aspektu pagal pasirodžiusių žiniasklaidos pranešimų skaičių, skirtų atskiros šalies pristatymui
2. Rekonstruoti svarbiausias žiniasklaidos naudojamas prasmines kategorijas, kuriomis įtvirtinamas vienos ar kitos šalies simbolinis statusas
3. Palyginti EKČ diskurso kuriamų simbolių hierarchijų konfigūracijas pagal išskirtas prasmines kategorijas, susijusias su konkrečios šalies komandos simbolinio statuso konstravimu.

Tyrimo imtis. Tyrimo imtį sudaro 3358 straipsniai. Tyrimui išanalizuoti buvo pasirinkti du skirtingi informavimo apie EKČ šaltiniai. Pirmoji svetainė tai oficiali *eurobasket2011.com* svetainė, kurioje skelbiama globali informacija anglų kalba. Šios svetainės straipsnių duomenys leido susidaryti vaizdą, kaip buvo konstruojami tarptautiniai komandų stereotipai, kokios simbolinės hierarchijos tendencijos Europoje. Buvo pasirinktos ir išanalizuotos visos naujienos, kurios buvo publikuotos, nuo pat svetainės sukūrimo pradžios 2010 sausio mėnesio. Iš šios svetainės duomenų bazės buvo panaudoti 2370 straipsnių. Kuriuose dauguma yra aptariami varžybų rezultatai, analizuojamos rungtynės.

Kita tyrimo imtis ir šaltinių bazė, tai didžiausias Baltijos šalių krepšinio naujienų portalas – *basketnews.lt*. Ši svetainė pasirinkta todėl, kad joje straipsnius rašė lietuviai apžvalgininkai ir žurnalistai, todėl iš publikacijų turinio galima buvo susidaryti vaizdą, kaip lietuviai konstravo EKČ simbolinės hierarchijos erdvę. Nemažai šių straipsnių yra tiesiog verstų iš kitų užsienių žinių portalų, bet sociologiniuose moksluose svarbu yra tai, kad kiekvienas žmogus tą patį tekstą gali suprasti skirtingai ir jį interpretuoti, todėl svetainės *basketnews.lt* tekstai gali parodyti, kokiais principais remiantis komandos dalyvės reitinguotos prieš čempionatą ir kaip jų reitingų konstrukcijos kito po EKČ. Iš šio portalo tyrimui buvo panaudota 988 straipsniai, kurių dauguma panaudoti kokybinio tyrimo rezultatams atsleisti.

Žinoma svarbu paminėti, kad abiejų portalų duomenys lyginami tarpusavyje, kad galima būtų išvelgti panašumus ir skirtumus tarp globalios ir lokalinės visuomenės informavimo priemonių sistemos.

Darbo struktūra. Darbą sudaro trys skyriai. Pirmasis skyrius yra mokslinės literatūros tiriamąja tema analizė. Yra pateikiamas mokslinis tyrimo pagrindimas. Šis skyrius padalintas

dar į keturis poskyrius. Kiekviename poskyryje plačiai nagrinėjamos sporto diskurso tyrimų galimybės ir ištirtumas mokslininkų darbuose.

Antrasis skyrius yra metodologinis tyrimo pagrindimas. Supažindinama su tyrimo metodais, kuriais remiantis atliekamas tyrimas. Ten pristatomi du tyrimo metodai: kiekybinis ir kokybinis tyrimo metodai.

Trečiasis skyrius skirtas empiriniam tyrimui. Jis padalintas į du poskyrius, kurių vienas yra skirtas kiekybinio tyrimo rezultatų analizei. Ten pateikiami statistiniai duomenys grafikų pavidalu ir jie yra analizuojami. Antrasis poskyris skirtas kokybinei tyrimo analizei. Tai turinio analizė, kurios pagalba duomenys yra interpretuojami ir nustatinėjamas simbolinių hierarchijų konstravimas EKČ diskurse.

Taip pat darbą sudaro santrauka lietuvių ir anglų kalbomis. Įvadas ir išvados. Pateikiamas literatūros ir šaltinių sąrašas, darbo pabaigoje yra priedai. Taip pat pridedama skaitmeninė laikmena su darbo kopija.

1. SPORTO DISKURSAS: TERORINIS TYRIMO PAGRINDIMAS

1.1. Sportas kaip kultūros ir sociologijos tyrimų šaltinis

Kultūros tyrinėtojai stengiasi išsiaiškinti, kodėl sportas yra toks patrauklus žmogui ir tiesiogine jo funkcija ir pasyviaja (stebėjimu). Kaip pastebi Hans Ulrich Gumbrecht¹⁵, malonumas juntamas dėl sporto – nesavanaudiškumo, jame nėra objektyvių priešasčių grožėtis juo, sporto stebėjimas žmogaus sveikatai ar gerovei naudos neduoda. Tai atspindi daugumos naujausių laikų filosofų ir kritikų darbuose apie meną. H. U. Gumbrechtas pabrėžia, kad būtent sportas yra artimas menui. Tačiau, kaip nurodo autorius, tai tik viena sporto „meniškumo“ pusė, sporte dalyvauja sportininkai, treneriai, kurie mato sportą ne tik iš šalies, bet ir iš vidaus. Taigi, ar šitas rakursas taip pat gali būti artimas menui, manau gali, juk kaip ir architektui, dizaineriui, rašytojui, taip jiems tai yra kūryba, kuria vėliau mėgaujasi minios žmonių¹⁶.

Jeigu analizuosime sportą kaip socialinį reiškinį, tada, kaip ir dauguma teoretikų, turėsime akcentuoti erdvės ir laiko perspektyvą. Pasak Anthony Giddens¹⁷, socialinio reiškinio industrializuotame pasaulyje esmę, kaitą, kaitos tendencijas lemia dinamiškumas, kuris veikia ne tik tradicinius įpročius bei papročius, bet ir kasdieninį gyvenimą. Sąsaja tarp daromų globalinių įtakų ir asmeninių polinkių yra viena dinamiškumo apraiškų. Pasak A. Giddens sportas galėtų būti analizuojamas kaip specialiai kultūriškai performuotas judėjimas ir lenktyniavimas (varžymusi grindžiamas elgesys).

Kiekviena šalis turi savitą sporto sistemą, atspindinčią kažką iš pačių žmonių prigimties. Jei gamtos ir klimato veiksniai diktuoja sporto rungčių rūšis (Suomijoje populiarius slidinėjimas, tačiau kalnų slidininkai – retas reiškinys, kaip ir patys kalnai jiems treniruotis), tai sporto sistema atspindi šalyje egzistuojančias ekonomines – socialines bei kultūrinės sąlygas. Sportas kaip socialinis fenomenas visuomet turi būti suvokiamas ir aiškinamas istoriniame, politiniame, ekonominiame, socialiniame ir kultūriniame kontekste. Ideologijos, normos bei vertybės tam tikra prasme yra darbo, žinių ir jėgos pasidalijimo visuomenėje išraiška.

Sporto, kaip socialinio kultūrinio reiškinio analizė mokslininkų analizuojama ir interpretuojama ir kitais aspektais. Iškeliama kita svarbi diskusijų tema - sporto autonomijos ar

¹⁵ Гумбрехт Х., У., Форма насилия. Похвальное слово красоте спорта, *Неприкосновенный запас*, 2004, № 3, <http://magazines.russ.ru/nz/2004/35/gu20.html>, prieiga per internetą, žiūrėta 2012 03 16.

¹⁶ Гумбрехт Х., У., Форма насилия. Похвальное слово красоте спорта, *Неприкосновенный запас*, 2004, № 3, <http://magazines.russ.ru/nz/2004/35/gu20.html>, prieiga per internetą, žiūrėta 2012 03 16.

¹⁷ Giddens A., *Modernybė ir asmens tapatumas – asmuo ir visuomenė vėlyvosios modernybės amžiuje*, Vilnius, 2000, p. 40.

priklausomybės visuomenėje klausimas. Bero Rigauer¹⁸ pažymi, kad egzistuoja du kraštutiniai požiūriai: tai *idealistinis*, kuris sportą traktuoja kaip su visuomene nesusijusią, savanorišką veiklą, ir - *mechanistinis* (daugiausiai marksistinis), teigiantis, kad sportas – tai ideologinis visuomenėje vyraujančių interesų atspindys. Akivaizdu, kad reikia ieškoti santūresnių šios problemos vertinimų.

Allan W. Snyder¹⁹ skiria dvi sąlygas, lemiančias sportinės veiklos tapimą kultūros fenomenu: *pirma*, specifinės sporto kultūros sukūrimo būtinybė ir *antra*, pasikeitęs sportinės veiklos, kaip socialinio reiškinių, vaidmuo kultūriniame žmonių gyvenime. Sportas pastaraisiais metais labai išpopuliarėjo, padaugėjo jo dalyvių, atsirado naujų institucijų - sporto klubų, sveikatingumo centrų. Besiformuojanti nauja sporto kultūra jau peržengia tradicinę sporto sampratą ne tik naujomis organizavimo formomis, priemonėmis, bet ir vertybėmis. Dažnai jau kalbama ne tik apie sportą kaip kultūros reiškinį, o tiesiog apie sporto kultūrą. Sportinė veikla užima ne tik labai daug laiko TV, spaudoje, bet ir formuoja elgesį, interesus, nuomones. Pvz., sporto simboliai naudojami ne tik ant sportinio inventoriaus, aprangos, kilnaus žaidimo idėjos perkeliamos į politiką ir verslą. Sportinė veikla dažnai naudojama siekiant pabrėžti socialinius skirtumus tarp žmonių. Atskleidžiami ir pasikeitę sportinės veiklos motyvai. Daugumai žmonių rezultatų siekimas, rungtyniavimas, bendravimas nebėra pagrindiniai sportavimo motyvai. Ryškėja orientacija į individualius norus, tai ir savo kūno sveikata, jaunatviškumas. Žmonės labiau nori malonumų, pasilinksminimų, o ne įtempto rungtyniavimo, asketizmo. Nauja sporto kultūra krypta link kultūros, kuri jau vadinama „pasilinksminimo, pramogų sporto kultūra“. Taigi šios tendencijos tik patvirtina, kad sportinė veikla užima labai daug vietos visuomenės gyvenime ir bendrojoje kultūroje bei formuoja asmens ar kolektyvo specifinę sporto kultūrą.

Modernioms visuomenėms ir visai kultūrinei tobulinimo programai būdinga įrankių, technikos susijungimas sporte, tai idealaus antropologinio pavyzdžio bei naujų simbolių, posttradicinio, kolektyvinio solidarumo siekis. Svarbu, kad už kūno kulto, kūno auklėjimo praktikų, treniruočių ir kitokių saviraiškų yra visuomeninė šiuolaikinio, sveiko žmogaus idėja, o ne kaip už kosmetikos industrijos yra abstrakti absoliučios, antžmogiškos, beveik sakralinės švaros idėja²⁰. Naujųjų laikų Europoje atsirado išugdyto ir atsakingo, socialiai suinteresuoto ir aktyvaus individo idėja, kuris norus ir mintis paverčia įvykdomu techniniu planu, randa

¹⁸ Rigauer B., *Sport and work*, <http://www.cababstractsplus.org/abstracts/Abstract.aspx?AcNo=19831899846>, prieiga per internetą, žiūrėta 2009 05 19.

¹⁹ Snyder A. W., *Mind, Body, Performance*, <http://www.centreforthemind.com/publications/flack.cfm> prieiga per internetą, žiūrėta 2010 03 25.

²⁰ Sfez L., *La santé parfaite. Critique d'une nouvelle utopie*, Paris, 1995, <http://www.monde-diplomatique.fr/1995/10/SFEZ/1859>, prieiga per internetą, žiūrėta 2010 04 12.

racionalių, techninių būdų pasiekti tas idėjas. Būtent tokios idėjos buvo įjungtos į platų kultūrinį projektą, siekiantį sukurti naują visuomenę ir naują žmogų, surištą su savo tikslais ir siekiais naujuose socialiniuose–hierarchiniuose sluoksniuose, elitinėse grupėse, masiniuose judėjimuose. Sportas kaip sistema įkūnija savyje visuomenines idėjas ir savybes.

Apie viešumą XX a. pab. galima kalbėti, kaip apie asmeninės higienos ir kosmetikos reklamavimą parduotuvėse, spaudoje, televizijoje, įskaitant propagandą apie vis populiarėjantį kūno dailinimą priauginant organus operacijų būdu, o taip pat ir apie panaikinimo tų ar kitų vietų nuo kūno technikos pagalba, bet ir apie bendrą technologijų naudojimą fitneso klubuose, treniruočių salėse. Todėl kūnas, tiksliau socialinis jo parodymas ir vartojimas tampa kaip individualumo ar bendruomeniškumo identitetas. Socialinę visuomenės istoriją modernizmo epochoje, kai kuriais atvejais galima tyrinėti ir pagal įvairias kūno vaizdavimo formas²¹. Šiuo atveju būdinga įtampa ir konfliktai tarp nuomonių, tikslų, vertinimų, net asmeniniame sportininko nusiteikime, kaip socialiai subrendusio modernios visuomenės tipo²². Galima tai lyginti su įtampa tarp asmeninių nusistatymų ir pareiga prieš kitus, kaip asmeninių tikslų kooperacija į komandinį žaidimą, agresyvumas ir draugiškumas, autoriteto klausymas, kaip trenerio ar kapitono, lygybės vertybė komandoje, fizine jėga ir intelektualiniai socialiniai sprendimai.

Galiausiai galima teigti jog sportą sudaro vien prieštaravimų išraiškos tarp iniciatyvos vertybių ir tvarkos, varžymosi prieš solidarumą. Tai būtent ir yra pagrindinė posttradicinės visuomenės problema, būtent ne aprašytos, o savo sukurtos visuomenės problema. Jei galima būtų susumuoti sporto ideologijos elementus, tai jų sumą sudarytų: lygybės prezumcija, varžymosi galimybės (laisvos ir nevaržomos), komandinė dvasia, tai būtų pozityvaus socialumo formos. Šiame vertybių ir idėjų komplekse galima išžvelgti ir demokratiškumo detalių. Tačiau sportas jau susikūręs sociokultūrinis fenomenas jungiasi į tolimesnius struktūrinius junginius tarp atskirų tipų ir orientacijų grupių, asociacijų, bendravisuomeninių organizacijų, kurios paklūsta taip pat įvairioms ideologinėms politinėms programoms²³. Todėl norint išsaugoti sportinių varžybų konstrukciją, sporto esmė turi pergyventi įvairias transformacijas.

Pagrindinės istorinės metamorfozės apie sportą yra kilusios iš postmodernios, masinės ir galiausiai globalios visuomenės, kurios absoliuti pabaiga yra moderni visuomenė visose išsivysčiusiose šalyse. Galima netgi pamėginti datuoti šį modernaus sporto išsivystymo periodą.

²¹ Becker A., *A Body, Self and Society*, Philadelphia, 1995.

²² Le Breton D., *Anthropologie du corps et modernité*, Paris, 1995, http://www.pedagopsy.eu/livre_anthropologie_corps.htm, prieiga per internetą, žiūrėta 2010 05 03.

²³ Прокуменщиков М. Ю., *Большой спорт и большая политика*, Москва, 2004.

Tai būtų tarp II Pasaulinio karo ir 1970-ųjų, kai pereinama nuo sporto, kaip dalyvavimo, prie sporto, kaip spektaklio, kitaip tariant nuo mėgėjiško sporto prie profesionalių žaidėjų, kurie yra perkami, parduodami ir keičiami, sporto²⁴. Taigi, pagrindinės šių pasikeitimų priežastys yra tokios:

- Totali profesionalaus sporto komercializacija, kuri padeda paskutinius taškus ant nacionalinio tapatumo ideologijos, tai reiškia ir ant nacionalinių rinktinių, kaip pavyzdys gali būti pilietybės sportininkui suteikimas vien dėl noro laimėti. Taip pat mėgėjiškas sportas įsiskverbia į vis plintančią mokamų sveikatingumo paslaugų sferą.
- Masinės sporto medijos žiūrovų bendruomenėms tai naikinimas malonumo žiūrėti sporto varžybas gyvai, dalyvauti tiesioginiame sporto procese, o tiesiog sėdėjimas prie televizoriaus ir žiūrėjimas sporto laidas.
- Visuotinis dopingo naudojimas, už kurio stovi didelė sveiko, natūralaus, normalaus ir normatyvinio kūno problematika postmodernioje kultūroje. Būtent normų neapibrėžtumas leidžia vykdyti techninius, bet kokių pergalės būdų, išradinėjimus.
- Netrukstančios atviros fanų kovos, atvira kolektyvinė agresija tiek valstybės viduje (tarp klubų), tiek ir tarptautinėje erdvėje.

Nuo XX a. 9 dešimtmečio pastebima tendencija, jog įvairių sporto šakų pasaulio čempionatai surenka žymiai didesnę žiūrovų publiką nei bet koks kitas kultūrinis renginys ar net olimpinės žaidynės. Tai ypač ryšku per pasaulio futbolo čempionatų laikotarpį, kurie prie televizoriaus ekranų suburiami Lotynų Amerikos, Europos, Azijos ir kitų žemynų valstybių žiūrovai, o krepšinio čempionatai turi rekordinius žiūrovų skaičius visoje Europoje bei Šiaurės Amerikoje. Sporto tyrinėtojai teigia, jog šios ir kitos komandinės sporto šakos yra labai svarbus socialinis reiškinys. Tai ryškiai atspindi Didžiosios Britanijos sporto ministro K. Hoss teiginys, jog: „<...>Futbolą turime suvokti kaip labai svarbų socialinį reiškinį. Į kur žiūri šiuolaikinis

²⁴ Hoberman J., Sport and the technological image of man, *Philosophical Inquiry in Sport*, Champaign, 1995.

jaunimas? Į partijas? Į vyriausybę? Jaunimas žiūri į futbolininkus. Ir todėl vyriausybė turi viską padaryti dėl futbolo<...>“²⁵.

Sportas savo prigimtimi yra **politinis veiksnys**. Būtent sportininkai atstovaudami šalį įrodo ištikimybę, pilietiškumą. Ritualai lydintys varžybas, simbolizuoja ištikimybę valstybei, jos idealams. F. Goodhart teigia²⁶, jog yra keturios sporto rūšys: kaip pratimai, sportas kaip azartinis žaidimas, sportas kaip reginys ir garbės gynimas. Garbės gynimas sporte gali būti atstovavimas miestui, valstybei. Dauguma sporto žiūrovų identifikuoja save su sportininkais, auga jų asmeninis pasitenkinimas, jei jų išsirinktas sportininkas pasiekia tikslą. Būtent iš čia ir iškilo toks posakis ir požiūris į sportą: jei komanda ar atskiras sportininkas laimi, laimi visa tauta, tai yra *mes*, jei komanda ar sportininkas pralaimi, pralaimi *jie* arba *jis*.

Analizuojant sportą kaip politinį veiksnių svarbu aptarti sporto ir nacionalinės autonomijos sąveiką. Galima teigti, jog nacionalinėje autonomijoje politinė sporto svarba yra kur kas didesnė, nes politiniai veiksniai įrodyti atskirumą, išskirtinumą tarp kitų tautų yra suvaržyti ir todėl bandymai tai įrodyti būna kur kas aštresni nei suverenioje valstybėje. Taigi sportas gali būti vienintelis tautos suverenumo ir išskirtinumo veiksnys kitos valstybės viduje. Tokiu pavyzdžiu vakaruose gali būti Škotija. Turinti savo atskirus sporto čempionatus, savo nacionalines rinktines, tačiau politiškai yra visiškai priklausoma Didžiajai Britanijai. Tokių pavyzdžių galima būtų surasti ir daugiau, tai ir Velsas, Bretanija Prancūzijoje, Baskų kraštas ir Katalonija Ispanijoje.

Tarptautinis sportas dabar yra charakterizuojamas kaip humanistinių idealų ir vertybių taškas, kuris yra vienas pagrindinių faktorių tarptautinių santykių sistemoje²⁷. Taip sportas atlieka „taikos pasiuntinio“ vaidmenį, leidžiantis bendradarbiauti, tarpininkauti ir skleisti gerą valią tarp skirtingų valstybių, tautų ir religijų. Verta paminėti, jog sportas tampa vis aktualesnė, kaip profesionalios veiklos sritis ne tik sportininkų tarpe, bet ir tų, kurie įgyvendina organizacines veiklas kuriant sportinius renginius. Kalbant apie komandinį sportą, galima teigti, jog demokratiškumas, populiarumas, žiūrovų ir dalyvių skaičiaus gausa šios srities sportą daro svarbiu visuomeniniu reiškiniu: dažnai komandinių sporto šakų čempionatai tampa globalinės reikšmės kasdieninio gyvenimo reiškiniais, galinčiais pakeisti normalią gyvenimo

²⁵ Туманов А.В., *Организационные и маркетинговые предпосылки эффективного проведения соревнований*, Москва, 2002, p. 46.

²⁶ Eitzen D.S., *Sport in contemporary society : an anthology*, NY: St. Martin's Press, 1993, p. 249.

²⁷ Баженов А.Е., *Организационно – педагогические аспекты развития американского футбола в России*, Малаховка, 2001, p. 13.

eigą, netgi sukelti trumpalaikius darbo trikdžius visuomeninės reikšmės srityje ar net valstybinėse įstaigose. Būtent tokie požymiai yra pastebimi Europos šalyse, kurių valstybių rinktinės ar klubinės komandos yra vedančios komandinėse sporto šakose.

1.2. Sporto industrija

Kultūriniai procesai vyksta šiuolaikinėje visuomenėje ir yra jos varomoji jėga. Kokia ta dabartinė visuomenė ir koki jos kultūra? Bendriausias visuomenę ir kultūrą nusakantis bruožas, kurį išskiria dauguma postmodernių mąstytojų, yra vartotojiškumas. Postmodernioji visuomenė yra vartotojų, kurianti jai būtiną vartotojišką kultūrą. Ta kultūra nebėra tikrosios, didžiosios kultūros žemesnis lygmuo, apimantis tam tikrą visuomeninių santykių sritį – vartotojiška kultūra yra visuminė kultūros sistema, kurioje, gali gyvuoti tik kaip vietiniai, o kartais net marginaliniai reiškiniai. Šiuolaikinės kultūros raidą ir virsmus lemia ne pačios visuomenės aspiracijos, kūrėjų noras išreikšti save ir pan., o gamybos logika, kurios svarbiausias tikslas – neribotas kapitalo kaupimas²⁸. Kultūros dariniams bei veiksams perėjus į prekinis santykius ir tapus visiškai pavaldiems vartojimo ciklų logikai, pasikeitė ir sporto pobūdis, renginio ir reginio suvokimas.

Th. Adorno plačiai paskleista sąvoka *kultūros industrija* apima ir masinę kultūros prekių ir meno dirbinių gamybą, ir masinį tokių prekių vartojimą. Esminė kultūros galia yra meninė kūryba, o industrija suvokiama kaip kultūros ir meno objektų masinis gaminimas ir jų tiražavimas²⁹. Jeigu šią teoriją pritaikytume sporto diskursui ir konkrečiai Europos krepšinio čempionatui, reikėtų kalbėti apie patį renginį, kuris skirtas žiūrovams, kuriame aplink varžybas sukuriama visa kūrybinių industrijų erdvė, o žvelgiant iš kitos pusės, tai žaidėjų ar komandų reitingavimas, taip suteikiant vienai prieš kitą simbolinį pranašumą, kurį vėliau išnaudoja prekybininkai, sporto lažybų bendrovės.

Nors sportą ir negalime laikyti kultūrinės industrijos dalimi, tačiau jo komercializacija turi daug sąlyčio taškų su kūrybinėmis veiklomis. Globalizacija ir postmodernistinė visuomenė verčia tobulėti ir kurti. Todėl postindustrinė ekonomika yra paremta žiniomis, mokslo – meno – verslo tarpusavio sąsajomis. Pasaulyje susiklosčiusi situacija, iškilusi vartotojiška kultūra verčia valstybes perkurti savo ekonomikos gaires, atsisakyti įprastų jau šimtmečiais industrijų ir imtis naujų veiklų. Būtent muzikos, kino, informacinių technologijų industrijos nurungia iki šiol

²⁸ Rubavičius V., *Postmodernusis diskursas: filosofinė hermeneutika, rekonstrukcija, menas*, Vilnius, 2003, p. 190.

²⁹ Horkheimer M., Adorno T.W., *Apšvietos dialektika*, Vilnius, 2006.

buvusias svarbiausias statybos, fabrikų pramonės. Tačiau ne visos iš naujų ekonomikos gelbėtojų yra vertinamos teigiamai, pavyzdžiui kaip greito maisto industrija.

Na, o kalbant apie kultūrinę industriją, reikia paminėti, jog Lietuvoje viskas atsilieka gerokai palyginus su vakarų pasauliu. Pramonės, pasilinksminimai, vartojimas yra pagrindiniai visuomenės interesai. Todėl kiekviena valstybė privalo kūrėjams sudaryti tinkamas sąlygas kurti ir bendradarbiauti su verslu, taip sunkiais ekonominiais laikais prisidėti prie bendrojo produkto kūrimo. Pradėjus nykti atskirų kultūrų bruožams ir taip susiliejančią bendrą pasaulietinę vartotojišką kultūrą, atsiveria didelės galimybės realizuoti savo kūrybą bei iš to gaunant ne tik kažkokios dvasinės naudos, bet konkrečiai materialinės. Kultūros vadyba ko gero buvo pradmuo tyrimų ir pagrindinių analizių, kaip iš meno, kultūros daryti biznį, per įvairius renginius, festivalius.

Atrodytų, jog sportas yra kultūros dalis, todėl turėtų priklausyti kultūrinėms industrijoms, tačiau sportas turi savo atskirą industriją. Sporto komercializacija ir profesionalizacija sukūrė taip pat didelį ekonominį fenomeną, kuris savo masiniais renginiais turi įtakos viso pasaulio ekonomikai.

2011 metų rudenį įvykęs Europos krepšinio čempionatas Lietuvoje, geriausias to pavyzdys, dar likus iki čempionato dviems metams sukruto statybos verslas, viešbučių, kavinių-restoranų, turizmo sfera. Miestų savivaldybės tvarkėsi sporto, kultūros, turizmo infrastruktūrą, norėjo atrodyti kuo patrauklesnės atvykstančiam beprotiškam kiekiui turistų iškart į visus didžiuosius Lietuvos miestus. Krizės metu, tai buvo gurkšnis investicijų į mirštančias ekonomikos sferas. Žvelgiant į patį renginį, tai yra kultūros bei kūrybos veiklų ansamblis. Nuo sporto iki meno, pasaulinės žiniasklaidos dėmesys buvo visose Lietuvos gyvenimo sferose: kultūroje, istorijoje, ekonomikoje.

Sportas yra dinamiškas ir sparčiai augantis sektorius, kurio makroekonominis poveikis bei teikiamos galimybės padėti siekti Lisabonos užimtumo ir darbo vietų kūrimo tikslų yra nepakankamai vertinami. Sportas gali tapti vietos ir regionų vystymosi, miestų atgaivinimo ar kaimo plėtros priemone. Sportas yra susijęs su turizmu ir gali paspartinti infrastruktūros atnaujinimą bei skatinti naujas partnerystes, kurių tikslas – finansuoti sportui ir laisvalaikii skirtus renginius³⁰.

³⁰ Baltoji knyga dėl sporto, KOM(2007) 391.

Kultūrinė paradigma, pasak S. Laskienės³¹, turėtų padėti atskleisti sporte vyraujančias vertybes bei jų funkcijas. Gilinantis į kultūrinę sporto prasmę, kyla daug diskusijų: ar sportas veikia ir kaip veikia žmonių estetinius gebėjimus, socialinius – kultūrinius poreikius? Kokios specifinės kultūrinės vertybės atsiskleidžia sporte ir kaip jos sąveikauja su kitomis materialinėmis kultūros vertybėmis?

Sporto ritualinis charakteris pabrėžiamas kai sportas gali būti papildomas vertybėmis, simbolinėmis reikšmėmis ir priskiriamosiomis funkcijomis. Sportu besidominčio žmogaus arba bet kurio iš mūsų socializacija su sportu vyksta per tam tikras priklausomybes: prisijungimas prie kulto, draugijos, fanklubai, „transferai“ (sportininkų pavertimas preke).

Globalizacijos padarinys sporte yra tai, jog talentas atsiduria antrame plane, vystosi naujos vertybės: taisyklių pažeidimas pagyvinti sportą kaip renginį. Atsiranda įprastų, nusistačiusių vertybių devalvacija. Pergalė bet kokia kaina, grandinės sportininkas – treneris – vadovas disharmonija. Farmakologijos įsiskverbimas į sporto pasaulį, teigiama ir neigiama įtaka. Vertinti reikia bendrą situaciją visuomenėje, pasikeitusias normas, vertybių sistemą, politikos, ekonomikos šiuolaikines tendencijas.

Kūrybiškumo klausimas: taktika ir strategija, improvizacija, sportinis mąstymas pasireiškiantis kaip meninė kūryba. Estetinis sporto potencialas, sportas lyginamas su menu³². Sportas tampa menu dėl sportininko ar sporto šakos, ar sporto plačiąja prasme renginio (organizacija, žiūrovai, vertintojai, masinės informacijos priemonės, bendrų bruožų analizė).

Ypatingas dėmesys skiriamas simboliams. Simboliais tampa įvairūs sportininkai, kurie tėra paprasti žmonės, savo talentu dirbantys darbą, tačiau tampantys svarbiais valstybės, regiono ar internacionaliniais simboliais. Didelis dėmesys buvo skiriamas ir olimpinei simbolikai, tačiau olimpinė filosofija, po amžiaus nuo jos plėtotės patiria vis didesnį pralaimėjimą globalizacijos padariniams pasaulietinėje visuomenėje. Simbolikos srityje svarbų vaidmenį vaidina ir prekių ženklai, sporto prekių industrija išgyvena gerus laikus, įprasta sportinė apranga įgauna kultinę reikšmę, jei ant jos yra prekiniai ženklai (NIKE, ADIDAS, PUMA), tą patį galima pasakyti ir apie sportinę aprangą, ar net paprastus kasdieninius drabužius išmargintus sportinio klubo emblemomis, simbolika.

Socialinė sporto plotmė yra lygiagrečiai progresuojanti su visuomeniniu gyvenimu. Vyraujančios postmodernistinės nuotaikos jaučiamos ir sporte. Galima būtų išskirti, jog sportas

³¹ Laskienė S., *Sporto filosofija*, Vilnius, 2006, p. 24.

³² Delaney T., Madigan T., *The Sociology of sports*, McFarland, 2009, p. 18.

per globalizacijos apraiškas tapo modernus³³. Modernus, nes įsigali technologijų amžius sporte: nauda ir blogybės – sporto absurdiškumas pasižymi reikšmingų veiksnių pakeitimas nuo mitybos, treniruočių ir laisvalaikio režimo iki bandymų tiksliau nustatyti laimėtoją, kuo tiksliau išmatuoti rezultatą (naudojama nauja matavimo sistema, technologijų pagalba galima rezultatą paskaičiuoti milisekundžių tikslumu, pavyzdžiui plaukime, neaišku ar visi takeliai vienodi milimetro tikslumu, tačiau atplaukimo greitis matuojamas itin tiksliai; bėgimo fotofinišas – takelių ilgis taip pat nėra tikslus milimetrų dydžiu, ar dangos vienodumas visoje trasoje).

XX a. pabaigoje sportinė veikla tampa plačiai pripažintu kultūros fenomenu. Sporto pripažinimą kultūros reiškiniu skatina ekonominiai, socialiniai pasaulio pasikeitimai³⁴. Sportas vis populiarėja, nes daugėja jo dalyvių (pasyvių ir aktyvių), naujos organizacijos – klubai, sveikatingumo centrai, todėl besiformuojanti nauja sporto kultūra jau peržengia tradicinę sporto sampratą ne tik naujomis organizavimo formomis, priemonėmis, bet ir vertybėmis. Kultūros reiškinio statusą keičia „kultūros“ statusas ir samprata: pažiūrėkime kiek laiko sportas užima TV, spaudoje ir kaip tai formuoja elgesį, nuomonę, interesus.

Ryškėja orientacija į individualius norus, tai savo kūno sveikata, jaunatviškumas, žmonės labiau nori pasilinksminimų, o ne sportinio asketizmo. Todėl gimsta sporto pramogų, pasilinksminimų kultūra³⁵. Meniškumo (grožio nykimas dėl vartotojiškos visuomenės), karo – kovos vaizdinių perkėlimas į sportą atitolina jį nuo meno dėl pergalės principo. Išlieka šokiai, gimnastika, čiuožimas, tačiau komercializacija ir profesionalumas išstumia šias šakas dėl nepopuliarumo. Estetika arba malonumas svarbus labiau žiūrovui nei pačiam sportininkui, kūno tobulumas, meistriškumas nustumiamas į antrą vietą. Technologijų naudojimas rezultatams gerinti, jų išradimas ir problema – dopingas. Technologijų tam tirti kūrimas, medicinos pramonės įtaka į sporto kultūrą. Papildų ir įvairių preparatų žala sportininkams.

Naujos varomosios jėgos: broadcasting (transliavimas), entertainment (renginys) – pasaulinėje sporto kultūroje³⁶. Masinių renginių fenomenas nuo organizavimo iki išliekamosios vertės. Radio laidos, tiesioginės transliacijos, internetinės transliacijos tik skaičiais ir raidėmis. Sporto renginys tampa vartojimo aspektu, nereikalaujančiu gilesnio kultūrinio išprusimo.

³³ Šukys S., *Socialiniai, moraliniai sporto sociologijos aspektai*, Kaunas, 2002, p. 13.

³⁴ Šukys S., *Socialiniai, moraliniai sporto sociologijos aspektai*, Kaunas, 2002, p. 20.

³⁵ Snyder A.W., *Mind, Body, Performance*, <http://www.centreforthemind.com/publications/flack.cfm> prieiga per internetą, žiūrėta 2012 03 25.

³⁶ Kavaliauskas S., Žiniasklaida sporte. <http://www.sportofeja.lt/index.php?id=221> prieiga per internet, žiūrėta 2012 05 02.

Sporto centre atsiranda atskiros sporto šakos, kurios pagal populiarumą publikavimą mediose stumia lauk kitas šakas. Masinis interneto naudojimas skatina sporto informacijos vartotojų sluoksnio atsiradimą. Sporto kultūros išsivystymas (sportininkų gyvenimas, pasiekimai, reitingai prieinami, vartojami, vertinami kiekvieno).

Virtualios bendruomenės (fanklubai, blogai), žiniasklaida tampa sporto raidos ašimi, reguliuoja varžybų organizavimą, galimybę gauti rėmėjus, daro įtaką sporto organizacijų valdymui. Žinoma didžiausią įtaką žiniasklaida turi populiariausiose sporto šakose ir jų renginiuose (krepšinis – Pasaulio, Europos čempionatai; futbolas ir t. t.).

Šiuolaikiniam sportui būdinga nepaprasta įvairovė ir kaita. Sporto rinka darosi vis labiau tarptautinė, įtraukia įvairiausias kultūras bei kitokias kultūrinės praktikas, šiaip atsiedama erdvę nuo konkrečios geografinės vietos ir laiko. Visa rinka yra persmelkta mass-media ir reklamos, kurio jai kelia savus reikalavimus – sporto faktas turi būti galimas pranešti „įvyki“ ir tinkamas reklamuoti ženklas. Mass–media ir reklamos reikšmė šiuo metu tokia didelė, jog pati reklama ima vaidinti pagrindinės kultūros „faktų“ gamintojos vaidmenį³⁷.

Šiandiena sporto plėtra neišsivaizduojama be viešųjų ryšių technologijų panaudojimo. Atitinkamai produktyvių, pelną skatinančių ir simbolinę vertę turinčių legendų kūrimas, platinimas, palaikymas yra viena svarbiausių sporto industrijos užduočių. Pastebėta, kad viešųjų ryšių sąvoka aprėpia daugiau nei reklama ir nei propaganda. Tai ne tik savo produkcijos pateikimas, įtvirtinimas, pozicionavimas ar palaikymas rinkoje, kuo daugiausiai domisi reklama. Tai ne tik sąsajos su ideologinėmis, struktūrinėmis (tradicijos, papročiu, kalbos) vertybėmis, kurios dominuoja visuomenėje ir kuriomis galima manipuluoti³⁸. Viešieji ryšiai sporto industrijoje numato kvalifikuotą, greitą informacijos pateikimą visais įmanomais kanalais.

Kita vertus, propagandinės taisyklės, vienodai galiojančios ir viešiesiems ryšiams, ir reklamai, reikalauja pakartojamumo, masiškumo, suprantamumo, emocinio intensyvumo. Nes tik tokiu būdu galima tikslingiau paveikti žiūrovą – vartotoją.

Jei viešųjų ryšių specialistai ką nors vaizduoja kaip nusikaltėlį arba herojų – pageidautina, kad tai nuosekliai kartotųsi, kol žmonės pradės šį teiginį laikyti faktu. Todėl žiniasklaida save įgalina į visagalio vaidmenį. Bet taip viešieji ryšiai taip pat netenka ir savo

³⁷ Rubavičius V., *Postmodernusis diskursas: filosofinė hermeneutika, rekonstrukcija, menas*, Vilnius, 2003, p. 198.

³⁸ Mažeikis G., *Inter studia humanitatis, Kūrybinės industrijos: nuo kasdienybės revoliucijos iki įdarbintos fantazijos*, Šiauliai, 2006, p. 88.

galios. Kaip atsakas, sustiprėja pasipriešinimas bet kokiai manipuliacijai ir melagingoms įtikinėjimo formoms.

Šiandien sporto reklama susiduria su viena didele galimybe ir trimis iššūkiais. Galimybe išplėsti savo darbą už tradicinių medijų (spaudos, televizijos ar lauko reklamos) ribų skverbiantis į naujus modernių ir įprastinių technologijų santykius, kuriais šiandienės organizacijos pasiekia savo klientus įdėdamos logotipus, prekės ženklus ir šūkius į tuščias vietas. Penkios didžiausios reklamos agentūros jau dabar uždirba daugiau pinigų iš interneto ir rėmimo nei iš tradicinės reklamos. Norėdamos tai pasiekti, jos susiduria su trimis iššūkiais³⁹.

Reklama, įtraukia visus įmanomus išraiškos būdus ir formas, o kultūrą paverčia reklaminių vaizdinių aruodu ir šitaip ją pakelia į aukštesnį simuliakrinį lygį, nes reklamavimas stokoja savos referencinės gelmės. Mūsų gyvenamajame pasaulyje, kur vis daugiau informacijos, tačiau vis mažiau prasmės, jau nebeįmanomas joks visuotinai reikšmingas kultūrinis ar visuomeninis judėjimas, jokia žmones veiksmui suburianti ideologija, jokia revoliucija per turinį, nes tikrovė ir *media* kuri lyg ir turėtų tarpininkauti mums ir tikrovei, jau yra elementai to paties, J. Baudrillard'o žodžiais, miglyno, kurio tiesos neįmanoma apčiuopti⁴⁰.

Pagrindinis kapitalo principas – kaupimas, kuris galimas įgyvendinti tik suprekinus visą žmogaus pasaulį ir paverčiant jį vartojimo ciklą sistema. Būtina gaminti vis naujus daiktus, tačiau taip pat būtina juos suvartoti. Šiuolaikinės gamybos ciklas jau negali būti paremtas tokiu nepatikimu dalyku, kaip vartotojo poreikiai – jie per menki, per ilgai formuojasi, per lėtai keičiasi, kad galėtų patenkinti gamybos ir kapitalo kaupimo dinamiką⁴¹. Tad poreikiai tampa to paties gamybos proceso dalimi, logiškai užbaigiančia vartojimo ciklą. Poreikių gamyba užsiima reklama, rinkodara – jų veikiami socialinių sluoksnių mechanizmai užtikrina, jog naujų gaminių ženklai tampa asmenine priklausymo tam tikram sluoksniui išraiška. Kitaip tariant, gamybos procesas, gaminių paversdamas ženklų, užtikrina ir pastarojo interiorizavimą varotojo sąmonėje, suteikiant jam „įgyvendinto poreikio“ turinį.

Kultūra užtikrina poreikių gamybos ir sąmonės manipuliavimo reikmes, kadangi prigimtinė kultūros užduotis yra kurti žmogaus pasaulį ir tvirtinti jo egzistencinį prasmingumą.

Kultūra aiškinama ir mados reiškiniu, kuris laikomas dabarties kodo emblema, pažymintčia abstrakčiausią kultūros lygmenį. Krepšinis ne tik populiarus tarp žmonių kurie juo

³⁹ Howkins J., *Kūrybos ekonomika*, Vilnius, 2010, p. 117.

⁴⁰ Baudrillard J., *Simuliakrai ir simuliacija*, Baltos Lankos, 2009, p. 96.

⁴¹ Rubavičius V., *Postmodernusis diskursas: filosofinė hermeneutika, rekonstrukcija, menas*, Vilnius, 2003, p. 204.

užsiima, bet ir tarp tų, kurie tik stebi krepšinį. Krepšinio industrijos kuriami grožio etalonai, kurie prasiveržia per sportinių batelių ir aprangos pardavimą.

1.3. Sporto diskurso tyrimų prielaidos

Diskurso pažinimo ir jo apibrėžimo ribos plečiasi, todėl šis terminas dažnai gana sunkiai suvokiamas. Aišku, kad diskursyvusis pažinimas siejamas su refleksyvosios analizės įgūdžiais, dialoginiu patyrimu, siauresnės apimties socialiniais pasakojimais.

Diskursyvioji analizė pirmiausia sietina su kalbos kaip mąstymo formos atskleidimu. Refleksyvus požiūris į kalbą padeda aiškinti mūsų apibrėžiamos ir kalbos priemonėmis aiškinamos, aprašomos, interpretuojamos, komentuojamos ir kritikuojamos erdvės esmę.

Diskursyvioji analizė leidžia ištirti ne tik technikos kalbą, profesinę literatūrą, teorijas, patentus, frazes, žargoną⁴², bet ir pažvelgti į mus supančius populiarius sociokultūrinius reiškinius. Diskursais kartais vadinami saviti komunikacijos, šnekos ir simbolinės raiškos būdai, kurie yra aiškiai pavaldūs tam tikriems sisteminiams, ritualiniams arba socialiniams apribojimams, susitarimams ir bendravimo taisyklėms, pavyzdžiui, ideologiškai pagrįstos nuomonės, politinės propagandos ir pan.⁴³. Socialinė visuma empiriniu požiūriu susideda ne iš individų, bet iš jų sąveikos. Diskursas yra terpė, kurioje kalbinės priemonės nustoja buvę tik komunikacijos nešėjais, jos tampa prasmingų sąveikų visuma su labai pralaidžiomis ribomis, atveriančiomis galimybę rinktis tarpdalykinius pažinimo būdus ir siekti dialoginės mokslo kultūros⁴⁴.

Kadangi diskursas dažniausiai aiškinamas kaip šneka, šnekos tipas, išplėsta mintis, verbalinis arba neverbalinis procesas, turintis vienokią ar kitokią prasmę, logiškas samprotavimas, socialiniai priimtinas būdas kalbėti, mąstyti, vertinti it t. t., todėl diskurso aiškinimas šiame darbe apima šio reiškinio sąryšį su tekstais, kurie buvo rašomi Europos krepšinio čempionato tematika.

Kai kalbame apie kalbą, pabrėžiame, kad ji yra svarbiausia kultūros dalis, todėl diskursas ir kultūra taip pat yra neatskiriami. Kultūrologai, kalbininkai, sociologai, filosofai ir kiti mokslininkai ginčijasi dėl ideologijos ir diskurso sąvokų bendrumo. *Vieni mano, jog*

⁴² McCarthy M., *Discourse analysis for language teachers*, Cambridge, England, 1991, p. 9.

⁴³ van Dijk T.A., *Text and context, Explorations in the Semantics and Pragmatics of Discourse*, Amsterdam, 1997.

⁴⁴ van Dijk T.A., *Discourse, knowledge, power and politics*, Barcelona, 2008.

<http://www.discourses.org/UnpublishedArticles/Discourse,%20knowledge,%20power%20and%20politics.pdf>,
prieiga per internet, žiūrėta 2012 06 03.

*diskursas veikia ideologijos rėmuose, kiti, kad diskursas yra platesnis reiškinys, kuriame egzistuoja ir per kurį pasireiškia įvairios ideologijos*⁴⁵.

Diskursas yra priklausymas tam tikrai socialinei grupei, kurios narius jungia bendri interesai, tikslai ir veikla. Būti sportininku, žurnalistu, darbininku ir t. t. reiškia, sugebėti galvoti, kalbėti ir veikti kaip tos specialybės atstovui ir galėti atpažinti kitus, kurie veikia toje pat terpėje ir yra išmokę daug dalykų, susijusių su tokia profesija. Tačiau diskursas liečia ne tik tam tikrą dalį, bet ir visumą. Pavyzdžiui, krepšinio čempionato erdvė buvo suskirstyta į atskirus padalinius, kuriuose veikė įvairių formų diskursai (krepšinio salės, žiūrovų zonos, renginiai, žiniasklaida, viešbučiai). Čempionato nariai atliko tam tikrus socialinius vaidmenis (treneriai, žaidėjai, renginių vedėjai, žurnalistai, žiūrovai) ir organizavo įvairius diskursus (pasiruošimas čempionatui, varžybos, kontrolė, savanorystė ir t. t.).

Juk viso krepšinio čempionato idėja, prasmė ir vertė buvo užrašoma tekstuose, o neužfiksuojama rezultatuose ar video medžiagoje. Pasidalijimas tarp kalbos kaip savarankiško reiškinio ir kaip socialinio pasaulio atspindžio reiškiamas sąvokomis „tekstas“ ir „kontekstas“⁴⁶. Tekstas yra glaudžiai susijęs su kontekstu, kuris ir yra pasaulio pažinimas. Tekstų gausoje susipina vieno kalbėtojo žodžiai su kito šnekančiojo protiniais, pagrįstais samprotavimais. Diskurso dalyviai sukuria savo kultūrinį kontekstą ir interpretuoja dalykus savo kultūriniu ir socialiniu požiūriu. Sukuriami ne tik alternatyvūs kultūros kontekstai, bet ir nustatomos jų tarpusavio sąsajos.

Tikri faktai ir įvykiai, kurie sudaro tautos istoriją ir kultūrą, dažnai susipina su kultūrine vaizduote, turinčia gana realų pagrindą. Literatūriniai, spaudos ir masinių priemonių sukurti diskursai formuoja visuomenės sąmonę ir vaizduotę. Mitų ir realybės diskursai kartais prieštarauja vienas kitam, tačiau labai dažnai papildo ir sustiprina vienas kitą. Taip gimsta **kultūriniai stereotipai**. Ypač ryškus kultūrinių stereotipų konstravimas pastebimas dar iki čempionato pradžios, kada žurnalistai stengėsi tekstuose išaukštinti jiems atrodančius favoritus, o kitas komandas nustumti į šešėlį. Mūsų sukuriami diskursai apie kitas, EKČ dalyvaujančias, šalis gali būti visai nepanašūs į realybę. Dabartiniame sparčių pasikeitimų etape svarbu suprasti vertybes ir suvokti, kaip sąveikauja kalba, kultūra ir diskursas globaliniuose ir lokaliuose kontekstuose.

⁴⁵ Poškienė A., *Kas yra diskursas: mokomoji knyga*, Kaunas, Technologija, 2007, p. 6.

⁴⁶ Карасик В. И., О типах дискурса, *Языковая личность: институциональный и персональный дискурс*, Санкт Петербург, 2000, p. 20.

Šiuolaikiniai kultūrai tirti galima naudoti modelį, kai išskiriama simbolinė tekstų plotmė, kur dėmesys būtų kreipiamas į kokį nors specifiską tekstą ar įvykį ir jis būtų kruopščiai aprašomas pasiremiant kuriuo nors moksliniu metodu, semiotiniu ar kitokiu. Dėmesys turėtų būti skiriamas tame tekste slypinčių struktūrų ir įtampų atpažinimui⁴⁷. Taigi žiniasklaidos tekstuose apie Europos krepšinio čempionatą bus ieškoma simbolių modelių ir verčių, o taip jas lyginant būtina išaiškinti, kodėl taip yra daroma. Dar būtinas ir vienu tekstų su kitais lyginimas, kad būtų atpažinta ir kiekvieno teksto specifika, kad būtų galima suprasti visą diskurse egzistuojančią alternatyvų įvairovę, t. y. kokie tekstų ansambliai, kokie jų organizacijos variantai gali būti atpažįstami šiame diskurse.

Stebint krepšinio čempionato tekstus galima kelti klausimą, koks yra šito teksto santykis su bendrąja kultūra, kuri laikoma to teksto aplinka. Kultūros sociologijoje daroma prielaida, kad yra kažkas panašaus į bendrąją kultūrą ir tą bendrąją kultūrą atskiri tekstai išreiškia. Galbūt vieni tekstai tos bendrosios kultūros išreiškia daugiau arba giliau, o kiti mažiau arba paviršutiniškiau, bet dažnai laikomasi nuostatos, kad tekstas išreiškia bendrosios kultūros, ar tai būtų nacionalinė, ar kitokia, moterų kultūrą, ar dar kas nors savybes. Dar galima teigti, kad tekstas deformuoja bendrąją kultūrą, kad jis ją neteisingai interpretuoja, kad kažką joje griaua, kas būtų vertinga išsaugoti. *Tekstas transcenduoja bendrąją kultūrą – ją atspindi, bet kartu ir viršija, teisingai reprezentuoja bendrąją kultūrą, bet kažką prideda prie jos, ko joje pačioje nėra prieš tam tekstui atsirandant⁴⁸. Taip atsiranda kultūriniai stereotipai, nes pasikartojantys tekstai lengvai keičia žmonių mąstymą ir sukonstruoja jiems kitokias nuostatas apie konkrečią komandą, žaidėją ar valstybę.*

Būtina paminėti tai, kad skirtingi žmonės skirtingai suvokia tą patį tekstą. Tą patį tekstą skirtingai interpretuoja ekspertai ir paprasti žmonės bei skirtingai interpretuoja atskiruose kraštuose. Kiekvienoje plotmėje (asmenys, kraštai) egzistuoja tam tikra jautrumo schema ir interpretacinė bendruomenė, kuri sutaria dėl to, kas svarbu, dėl to, į ką verta atkreipti dėmesį tame pačiame tekste. Taigi interpretacinė bendruomenė yra skirtingi žiūrovai, skaitytojai, kurie skirtingus dalykus išvelgia tame pačiame tekste. Čia skirtumas kyla ir visuomenėje egzistuojančiose grupėse, institucijoje, kurios formuojasi pagal skirtingas moralės ar ideologijos normas⁴⁹. Mums žinoma taip pat yra svarbi ši prielaida, nes vienaip tekstus supranta ir juos įsisavina eiliniai žmonės – skaitytojai, kitaip šiuos straipsnius apie čempionatą priima krepšinio

⁴⁷ Kavolis V., *Semiotika, Šiuolaikinio socialinio diskurso analizė*, Baltos lankos, 1997, p. 7.

⁴⁸ Kavolis V., *Semiotika, Šiuolaikinio socialinio diskurso analizė*, Baltos lankos, 1997, p. 9.

⁴⁹ Карасик В. И., О типах дискурса, *Языковая личность: институциональный и персональный дискурс*, Санкт Петербург, 2000, p. 20.

sirgaliai, o dar kitokiu kampu į visą šį diskursą žvelgia mokslo šalininkai, kuriems rūpi kitokios šių tekstų funkcijos. Tekstai turi didelę įtaką visuomenei ir atskiroms asmenybėms, institucijoms, autoriteto konstrukcijai ir rekonstrukcijai. Viešoje erdvėje tekstai turi poveikį už savo ribų. Manytina, kad tokių pasekmių gali turėti ne paskiri tekstai, o jų ansambliai ir serijos. Būtent surinkus kelis rinkinius iš skirtingų šaltinių apie tą patį įvykį turi išryškėti diskurso lankstumas ir jo interpretavimo galimybės.

Šiuolaikinis sporto diskursas konstruojamas komunikacijos pagrindu. Centre atsiduria visos įmanomos žiniasklaidos priemonės, kuriose yra rašoma, kalbama, reklamuojama informacija apie sportą. Visdėlto sporto diskursą analizuoti yra nepopuliaru. Be to sporte įmanomi tik fragmentiniai tyrinėjimai, kaip pavyzdžiui atskirų sporto šakų, ar išskirtinių sporto įvykių tyrimai. Be to sporto diskursas neatsiejamas nuo paties rungtyniavimo proceso, todėl visuose tyrimuose ašimi tampa priešpriešos ir lyginimai. Krepšinio čempionato diskurse taip pat išryškėja pagrindinė semiotinė binarinė formulė „mūsiškiai“ *versus* „kiti“. Tai ir yra pagrindinis sporto konceptas. Čia pradedami konstruoti ir tapatybės modeliai tekstuose. Kur savus keičia lietuviai, o kitus ispanai ar prancūzai. Bet vėlgi viskas priklauso nuo teksto autoriaus ir jo savimonės plečiant sporto diskursą.

Sporto diskursas visada bus ideologizuotas, nes tekstų autoriai arba norės save identifikuoti su tais apie kuriuos rašo, arba tiesiog nesijausdamas „savu“ su tais apie kuriuos rašo, nesistengs teksto pateikti kaip objektyvaus žinojimo. Bet vėl reikėtų pasikartoti ir pasakyti tai, kad žmonės gali ir skirtingai suprasti tą patį tekstą. Todėl svarbu sporto diskurse aptarinėti ne vieną atskirą tekstą, bet jų visumą, kad galima būtų palyginti ir analizuoti. Be to reikia išskirti ir medijų per kurias transliuojamas diskursas įtaką į mūsų suvokimą. Šiuolaikiniame globaliame pasaulyje dažniausiai viskas yra tvarkoma pinigų kiekiu. Kas moka daugiau, tas ir nustato taisykles, todėl sporto diskurse dažnai susiduriama su kultūriniais stereotipais. Todėl sporto diskursas visada turės sąsajų su politikos diskursu. Sportas savaime yra vienas pagrindinių valstybių reprezentacijos būdų. Juk sporto čempionatai tai kaip mūšiai, kuriuose kaunasi kariuomenės, o nugalėtojas būna tik vienas. *Vienas teigiamiausių sporto požymių yra tas, kad jis yra simbolinis karo pakaitalas. Nacionalinė rinktinė visada yra savotiškas kariuomenės simbolinis pakaitalas*⁵⁰.

Šiandieniniame sporto diskurse informacija produkuoja prasmę, tačiau neįstengia kompensuoti didelių reikšmės nuostolių. Žurnalistai labai dažnai nukrypsta nuo realybės, ją

⁵⁰ Krasauskas I., *Ten kur visuomet lygiosios*, Post Scriptum, Nr. 12, 2007.

perdeda, arba atvirksčiai sumenkina, todėl žiniasklaidoje gaunasi akivaizdžiai matomi netolygumai su realybėje vykstančiais faktais. Taigi nesėkmę patiriančią mediją turi pakeisti masinis produktyvumas. Reikia išstos ideologijos, kuri skelbtų žodžio laisvę, būtinumą suskaidyti mediją į nesuskaičiuojamą daugybę individualių transliavimo vienetų, tai reiškia, kad informacijos šaltiniai turėtų būti visi žmonės galintys pasisakyti vienokia ar kitokia tema.

Informacija dažnai nebeturi nieko bendro su reikšme. Informacijos sfera – tai tiesiog instrumentas, techninis mediumas, neturintis jokios prasminės paskirties, tad ji nebeturi būti įtraukta į jokių vertybinių sprendimų⁵¹. Tai tik kodas, panašus į genetinį kodą: jis yra tai, kas yra, funkcionuoja štai taip ir anaip, o prasmė yra visai kitas dalykas, kuris, galima sakyti, ateina vėliau, kaip, pavyzdžiui, Europos krepšinio čempionato tyrimo atveju. Kur tiek daug informacijos buvo skirta Didžiosios Britanijos, Italijos, Vokietijos, Serbijos, Turkijos komandoms, nors jos neužėmė prestižinių vietų čempionato pabaigoje. Prasmės nuostoliai yra tiesiogiai susiję su griauinančiu, atgrasinančiu informacijos ir žiniasklaidos poveikiu. Žiniasklaida vis labiau linksta į nepasitikėjimo liūną, kuri valdo pinigai, kuriais visa informacija yra užsakinėjama ir konstruojama neatsižvelgiant į tikrovę.

1.4. Kultūrinio bei socialinio kapitalo konstravimo formos sporto diskurse

Kapitalas gali būti trijų rūšių: *ekonominis* kapitalas – tai sąvoka susijusi su pinigais ir konkrečia turtine nuosavybe; *kultūrinis* kapitalas – susijęs su kūryba ir išsilavinimu, bet dažnai transformuojasi į ekonominį kapitalą; *socialinis* kapitalas – tai socialinis pripažinimas, paremtas socialine padėtimi, o dažnai ir atspindintis ekonominį kapitalą⁵².

Mažiausiai mane domina ekonominis kapitalas, nors jis Europos krepšinio čempionato diskurse yra svarbus, bet tyrime jis nereikalingas. Plačiau reikėtų aptarti kultūrinio bei socialinio kapitalo savybes. Kultūrinis kapitalas apima taip pat platų prasmių lauką, nes kultūrinio kapitalas gali reikštis kultūros prekių pavidalu, kaip paveikslai, knygos, instrumentai ir t. t., o taip pat institucionalizuotu pavidalu, tai gali būti švietimo įstaigos.

Čia galima daryti išlygas, kad sporto diskurse, kultūrinis kapitalas, tai sportininko treniruotėse įgyta praktinės ir teorinės žinios, kurios jam suteikia galimybę būti pranašesniau už savo priešininkus. Kalbant apie institucijų lygį reikėtų užsiminti ir apie krepšinio mokyklų, nacionalinių lygmeniu, svarbą. Mat tokios valstybės, kaip Serbija ar Lietuva pasižymi savo

⁵¹ Baudrillard J., *Simuliakrai ir simuliacija*, Baltos Lankos, 2009, p. 95.

⁵² Bourdieu P. *The Forms of capital*. Iš: *Handbook of theory of research for the sociology of education*, <http://www.marxists.org/reference/subject/philosophy/works/fi/bourdieu-forms-capital.htm> prieiga per internetą, žiūrėta 2012 05 02.

krepšinio tradicijomis, todėl viduje turi išpuoselėtą krepšinio ugdymo sistemą, o tai taip pat išryškėja, kaip kultūrinis kapitalas.

Kultūrinis kapitalas per materialiąsias gėrybes lengvai transformuojasi į ekonominį kapitalą, bet lygiai taip pat tarnauja ir simboliniam kapitalui. Nes žmonės, išleidžiantys didelius pinigus už įžymius meno dirbinius, gauna ne tik tam tikrą kultūrinio kapitalo prekę, bet ir tam tikrą statusą, kurį suteikia tokių dirbinių turėjimas ar pats įsigijimo procesas. Todėl čia svarbiausias yra transformacijos procesas. Visas šis procesas tik įrodo, kad kultūrinio kapitalo teorija yra labai lanksti, nes vienu metu gali apimti visas kapitalo formas.

Kitu atveju kultūrinis kapitalas išreiškiamas, kaip žmogaus galimybė į pripažinimą per akademinės institucijas. Ši kapitalo prasmė yra ypatinga, nes kartais gali nesutapti su pačiu kapitalo savininku. Esmė yra ta, kad XXI amžiuje įvairūs dokumentai, sertifikatai ir žinias patvirtinantys dokumentai įgauna didesnę vertę nei pačios žinios. Kuo žmogus turi simbolinėje hierarchijoje svaresnį diplomą ar dokumentą, tuo jis pranašesnis kitų individų atžvilgiu. Todėl čia visiškai nėra svarbu kokia yra šio kapitalo savininko asmenybė. Geriausi pavyzdžiai yra pirminės atrankos į darbą, kur nėra svarbu koks yra kandidatas, kaip jis atrodo, o vertė nustatoma jo turimų teisinių dokumentų, apie jo kultūrinį kapitalą, turėjimas. Taigi išsilavinimas, kaip žinių ir patirčių visuma yra kultūrinis kapitalas, o tas žinias institucionalizuojantys dokumentai suteikia simbolinę kultūrinio kapitalo vertę.

Sporto srityje kultūrinis kapitalas per dokumentus pastebimas diplomų ir kitokių pergales žyminčių dokumentų pavidalu. Tokie dokumentai įrodo sportininko pasiekimus ir daro jį simboliškai geresniu už kitus, pranašesniu.

Socialinis kapitalas – tai kultūriškai, ekonomiškai ir politiškai reikšmingi ryšiai, padedantys veikėjui išlaikyti atitinkamą socialinį statusą. Socialinio kapitalo sąvoką labai išpopuliarino amerikiečių politologas R. Putnamas. Jis savo teorijoje visų pirma išryškina bendruomeniškumo aspektą, dalyvavimą kultūroje, stebi kokią įtaką turi dalyvavimas partijose, bažnyčios veiklose, įvairiose organizacijose, profsąjungose⁵³. Atsižvelgdamas į dalyvavimą šiose veiklose, jis stebi, kokią įtaką, naudą sukuriama socialiniai ryšiai turi individui, bendruomenei. Socialinis kapitalas gali ne tik teikti ypatingos naudos individams, praplėsti jų

⁵³ Matonytė I., Socialinis kapitalas: nuo mokslinių tyrimo perspektyvų prie empirinių pastebėjimų, 2004, p. 23, https://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:KOSaAzkokjsJ:www.ku.lt/sociologija/files/2004_nr.01.22-37.pdf+&hl=lt&gl=lt&pid=bl&srcid=ADGEEShC11ITiVCQKMH4VP0VMkMFbGhj4vT3K7SsrQPEVGhYwYABUtED8w6qypTxpuVkgvZBYHyETOsWfXzsAhtGGJ9_Z306cKKSPgX6CFIkDtaWVxD4v9YCDkhBkLt7W2qc8ouF4BDx&sig=AHIEtbSOM6Q-HkQhDQvXeaGaxY8knNeNmw prieiga per internetą, žiūrėta 2012 05 02.

akiratį, bet ir varžyti individą, didinti socialinę stratifikaciją, mažinant individo galimybių įvairovę.

Socialinio kapitalo terminą įvedė XX a. antrosios pusės Vakarų Europos sociologijos atstovas P. Bourdieu. Sociologas šią sąvoką vartoja ir analizuoja individo lygmenyje. P. Bourdieu teigia, kad socialinis kapitalas yra socialinių santykių ir ryšių tinklas, kurį turi ir naudoja asmuo⁵⁴. Svarbi P. Bourdieu išvalga yra ta, kad būtent turimų socialinių ryšių izoliacija, sąlygoja socialinių grupių neturtingumą, o ne patys socialiniai ryšiai. Socialinės grupės įvairiai manipuliuoja turimais santykiais savo naudai. Narystė socialinio kapitalo tinkluose sukuria tiek simbolinę, tiek ekonominę naudą.

Socialinis kapitalas yra visi faktiniai ar virtualūs išteklių, kurie atitenka individui arba grupei, priklausantiems daugiau ar mažiau institucionalizuotų tarpusavio pažinimo ir pripažinimo santykių tinklui. Laikydamas socialinį kapitalą akumuliuoto darbo produktu, P. Bourdieu teigia, kad socialiniuose tinkluose solidarumas galimas tikrai todėl, kad narystė šiuose tinkluose suteikia materialinę ir simbolinę naudą. Taigi, krepšinio komandos viduje, sportininkai gali dalintis savo patirtimi, vienas kitam padėti ir taip sukurti tam tikrą socialinio kapitalo vertę. Grupėse vykstantys socialiniai mainai ir yra kapitalas, kuriuo naudojasi tų grupių nariai. Kadangi socialinis kapitalas yra neatsiejamas nuo pripažinimo ir bendravimo bei mainų su kitais individais jis yra labai artimas simboliniam kapitalui. Nes socialinio kapitalo transformacija į ekonominę yra kiek sudėtingesnė nei kultūrinio materialaus kapitalo. Socialinių ryšių dalyviai supranta vienas kito vertę ir mainų procese supranta, kieno žinios, gebėjimai yra aukštesniame lygyje, todėl čia atsiranda hierarchijos principas.

Galima teigti, kad transformacijos tarp kapitalo rūšių yra įvairios ir vyksta visomis kryptimis. Tiek iš kultūrinio kapitalo yra bando gauti ekonominės naudos ir atvirkščiai, tiek socialinis kapitalas gali būti nusiperkamas arba naudojantis socialiniais ryšiais siekiama ekonominės gerovės. Na, o kaip opozicija ekonominiam kapitalui, individams svarbus yra ir simbolinis kapitalas keičiantis kultūrinio ir socialinio kapitalo prasmes ir vertes. Nors pasaulyje išplitusi vartotojiška gyvensena, bet žmonėms yra labai svarbus ir pripažinimas tam tikrose socialiniuose sluoksniuose, kur pinigai ne vaidina arba nebe vaidina svarbiausio vaidmens. Tada esminę žmogaus vertę prieš kitus sudaro jo žinios, gebėjimai, susidarytas įvaizdis arba kitaip tariant sukrautas kultūrinis ir socialinis kapitalas, kuris paverčiamas simboliniu.

⁵⁴ Bourdieu P. *The Forms of capital*. Iš: *Handbook of theory of research for the sociology of education*, <http://www.marxists.org/reference/subject/philosophy/works/fi/bourdieu-forms-capital.htm> prieiga per internetą, žiūrėta 2012 05 02.

P. Bourdieu išskiria ir *simbolinį* kapitalą, kuris dažnai vadindamas ketvirtuoju kapitalo tipu (greta ekonominio, socialinio ir kultūrinio)⁵⁵. Kultūrinio ir simbolinio kapitalo sąvokos panašios, tačiau netapačios. Simbolinis kapitalas žymi įvairių prasmų, vardų bei laipsnių produkavimą, nominacijų teikimo galią. Paprasčiausiai būtų aiškinti pagal kariuomenės laipsnius, tai juk hierarchinė pakopų sistema, kur už tam tikrus gebėjimus ir atliktus darbus suteikiamas naujas nominalas žmogui, pagal kurį jis save identifikuoja kitaip kolegų tarpe. Panašiai vyksta ir sporte, komandoje yra renkami kapitonai, kapitonų pavaduotojai. Žiniasklaida greit vienus žaidėjus iškelia į lyderius kitus nureitinguoja prasčiau.

Simbolinį kapitalą gamina įvairios institucijos bei organizacijos, teikiančios svarbias nominacijas, laureato titulus, diplomus ir kitokias kultūrinio dominavimo pripažinimo regalias. Korporacija ar institucija, disponuodama atitinkamu nominavimo, įprasminimo galių lauku, kuria socialinę tikrovę ir tuo pačiu įtvirtina savo simbolinį kapitalą. Todėl galima sakyti, kad visose gyvenimo srityse veikia vis skirtingi žmogaus įvertinimo simboliai. Vienokie jie yra darbe, kitokie šeimoje, o dar skirtingi ir visuomeninėje veikloje.

Per gyvenimą žmonės prisirenka gausybę žmogiškojo kapitalo – nuo mokyklinio išsilavinimo iki intuicijos ir nuo pusiau užmirštų žinių iki sprendimų priėmimo bei išminties, jei jiems pasiseka. Žmogiškasis kapitalas yra ypač neįprasta kapitalo rūšis. Jis pirmasis buvo pripažintas kaip asmeninis ir esantis „mumyse“, kai fizinis kapitalas yra beasmenis ir „kažkur kitur“⁵⁶. Individui kyla užduotis – didinti šio vidinio kapitalo kokybę, apimtį ir naudojimo mastą.

Reikėtų atkreipti dėmesį ir į tai, kas vis dėlto suteikia tas nominacijas ir simbolines vertes. Socialinis pasaulis yra pripildytas skirtingų sričių ekspertų. Jie palengvina kasdienį žmogaus gyvenimą sprenddami iškylančias problemas. Tai gali būti daugiau simbolinio kapitalo turintys asmenys vienokioje ar kitokioje gyvenimo srityje, o aptariamoje temoje, tai atlieka žiniasklaida. Kuri dažnai perdėdama skirsto komandas ne pagal tikrovę, o pagal nusistovėjusias normas ar viešoje erdvėje sklindančius mitus.

⁵⁵ Bourdieu P. *The Forms of capital. Iš: Handbook of theory of research for the sociology of education*, <http://www.marxists.org/reference/subject/philosophy/works/fr/bourdieu-forms-capital.htm> prieiga per internetą, žiūrėta 2012 05 02.

⁵⁶ Howkins J., *Kūrybos ekonomika*, Vilnius, 2010, p. 240.

2. TYRIMO METODOLOGINIS PAGRINDIMAS

Buvo pasirinktos dvi tyrimo analizės strategijos.

1. Kiekybiniu tyrimu svarbiausia parodyti statistiką, pagal kurią išsidėstę straipsniai iš abiejų mano tyrimo bazių, t. y. oficialios Europos krepšinio čempionato svetainės anglų ir lietuvių kalbomis bei populiariausio lietuviško krepšinio internetinio portalo basketnews.lt. Taikant kiekybiniu tyrimo metodą visus internetinius straipsnius sugrupavau pagal komandų paminėjimo dažnumą. Taip buvo sudarytas bendras vaizdas, kiek iš viso komanda, nepaisant straipsnio turinio, buvo minima konkrečioje erdvėje. Tai leido susidaryti įvaizdį, kokioms komandoms buvo suteikiama daugiausiai dėmesio, kaip iš anksto straipsnių kūrėjų darbais buvo sukonstruotos komandų hierarchijos. Simbolinės hierarchijos žinoma skiriasi, nes skirtingos ir tyrimo bazės, bet tendencijos yra bendros. Kiekybinis tyrimas pasitarnavo ir viso darbo kokybei, nes surinkta labai daug informacijos, kuri tiko ne tik kiekybiniam tyrimui, bet ir kokybiniam.

2. Kokybinio turinio analizės metodas yra socialinės informacijos turinio kokybinė analizė. Bendriausia prasme turinio analizė yra technika, leidžianti, objektyviai ir sistemiškai išnagrinėjus teksto ypatybes, daryti patikimas išvadas. Struktūrintoji turinio analizė taip pat yra apibūdinama kaip bendrai paimtų tekstų turinio analizė, atliekama naudojant procedūras, pagal kurias galima gauti tyrimo rezultatą. Šis metodas remiasi statistiniu įvairių teksto charakteristikų įvertinimu. Turinio analizės objektas mano darbe tai visi, abiejų mano tyrimo bazių, straipsniai susiję su Europos krepšinio čempionatu Lietuvoje. Turinio analizės metodo esmė – išskirti dokumento tekste tam tikrus prasminius vienetus, tada skaičiuoti jų vartojimo dažnį, tirti įvairių teksto elementų ryšius tiek vieno su kitu, tiek su visa informacijos apimtimi. Dokumento autoriaus nuomone, temos pasikartojimas viename ar kitame dokumente įrodo jos reikšmingumą. Taigi komandų pavadinimą, žaidėjų pavardės, lyderių įvardinimas ir komandų istorijų ar praeities pergalių minėjimas tyrime yra svarbiausiais atspirties taškais, nes tai padės dekonstruoti simbolines Europos krepšinio čempionato hierarchijas, kurias sukūrė žiniasklaidos atstovai. Turinio analizės paskirtis ir yra atskleisti, susisteminti ir apibendrinti šią informaciją.

Darbe remiamasi kokybinį tyrimą reprezentuojančiais autoriais A. Straus, D. Korbin⁵⁷, L. Rupšienės⁵⁸, B. Bitino, V. Žydžiūnaitės, L. Rupšienės⁵⁹, kurie išskiria pagrindinius kokybinio tyrimo duomenų analizavimo būdus - *atviras, ašinis ir pasirenkamasis*

⁵⁷ Korbin D., *Основы качественного исследования : обоснованная теория, процедуры и техника*, Москва, 2001.

⁵⁸ Rupšienė L., *Kokybinio tyrimo duomenų rinkimo metodologija*, Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla, 2007.

⁵⁹ Bitinas, Rupšienė L., Židžiūnaitė V., *Kokybinių tyrimų metodologija*, D. 2, Klaipėda, 2008.

kodavimas. Tyrimo duomenims analizuoti taikytas *atvirasis kodavimas*, kaip duomenų skirstymo, vertinimo, lyginimo, konceptualizavimo ir kategorizavimo (teiginių grupavimo) procesas, apimantis siūlomus kokybinės teksto analizės etapus.

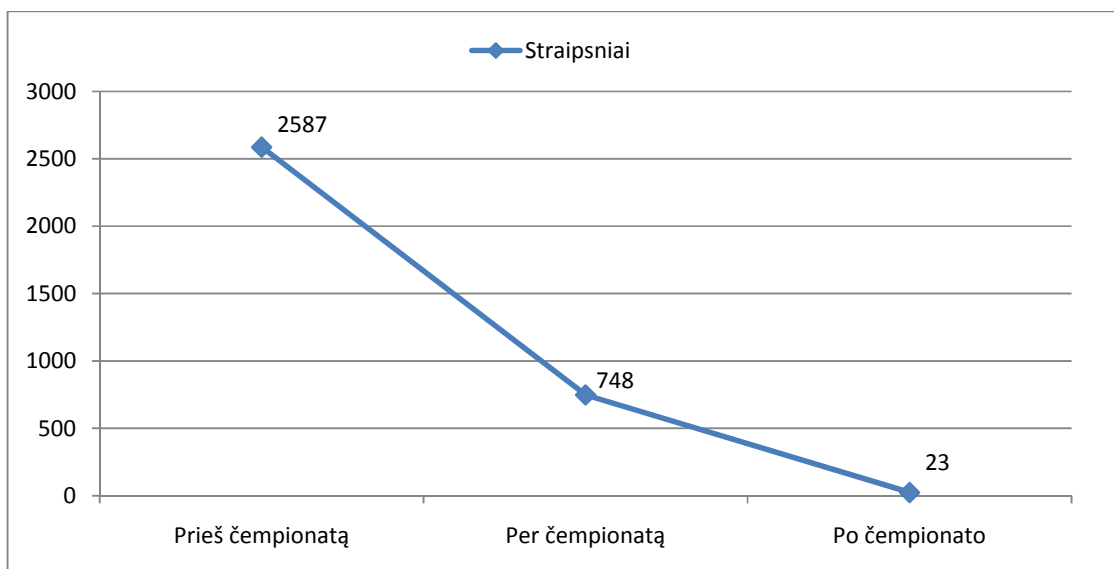
Taip pat buvo naudotasi nauja kokybinių tyrimų, duomenų apdorojimo programa „Kokybis“. Programa „Kokybis“ – pirmasis bandymas sukurti lietuvių kalba parengtą kokybinių duomenų (tekstų) analizės instrumentą. Šią inovaciją lėmė tarpdisciplininių mokslų (edukologijos ir fizinių) autorių bendras darbas; jį atliko edukologijos mokslo atstovai prof. habil. dr. B. Bitinas, doc. dr. A. Kazlauskienė ir programuotojas A. Jazgevičius (Mokslo Lietuva, 2009).

Į kokybinės turinio analizės tyrimą pasitelkta programa „*nvivo*“, kuri taip pat yra pripažinta visame pasaulyje, kaip rimtas pagalbininkams mokslininkams, naudojantis kokybinius tyrimus.

3. SIMBOLINĖS HIERARCHIJOS KONSTRAVIMAS EKČ DISKURSE

3.1. Kiekybinio tyrimo rezultatai ir jų analizė

Šiame magistro darbo skyriuje išanalizuoti ir aptarti kokybinio tyrimo rezultatai papildomi kiekybiniais tyrimo rezultatais ir jų analize. Pateikiamuose paveiksluose parodoma ir analizuojama *eurobasket2011.com* ir *basketnews.lt* portaluose publikuotų straipsnių statistikos duomenų pokyčiai.

1 pav. Straipsnių, parašytų *eurobasket2011.com* ir *basketnews.lt* portaluose Europos krepšinio čempionato tematika, pasiskirstymas.

Pagal surinktus duomenis, grafike matosi ryški tendencija, jog daugiausiai straipsnių susijusių su Europos krepšinio čempionatu, *eurobasket2011.com* ir *basketnews.lt* portaluose buvo parašyta čempionatui dar neprasidėjus. Šie duomenys nestebina, nes didžiausias dėmesys sporto renginiui prasideda nuo kitų įvykių susijusių su pačiu čempionatu. Labiausiai tai įtakojo atranka į EKČ. Labai daug straipsnių analizuojamuose portaluose buvo rašoma aptariant būtent atrankos rungtynes. Juose skelbiami rezultatai, komandų išsidėstymas grupėse ir mažiausiai dėmesio skiriama šiam tyrimui reikalingiems duomenims. Mažai kalbama apie komandų sudėtis, komandos nepasipildžiusios savo žvaigždėmis, todėl joms žiniasklaida skiria mažai dėmesio. Kadangi mano tyrime sporto rezultatai ir jų aptarimas yra nereikalingi, taigi šis skaičius yra santykinis, nes dauguma straipsnių man nėra naudingi temoje suformuluotai analizei. Tačiau

išskirti EKČ atrankos taip pat negalima, nes tai yra sudedamoji viso renginio dalis ir tai yra traktuojama kaip EKČ diskursas.

Tiriamuose straipsniuose parengtuose prieš čempionato pradžią (1 grafikas) dominuoja tekstai (n=2587), kuriuose aptariama komandų sudėtis, žaidėjai, treneriai, įvairūs kiti asmenys, susiję su komandomis čempionato dalyvėmis ir jų veikla. Straipsniai žinoma masiškai dubliuojasi tarp portalų, nes visi komerciniai internetiniai portalai, kaip *basketnews.lt* informaciją dažniausiai perduoda, išverčia, kopijuoja nuo didžiųjų ir oficialių čempionatų ar kitų sporto renginių informacijos šaltinių (šiuos atveju oficialios EKČ svetainės *eurobasket2011.com*). Laikotarpis kada pradedami rašyti straipsniai apie aptariamąjį įvykį juose pasirodo dar labai anksti, nes oficiali svetainė sukuriama žymiai anksčiau nei prasideda pats renginys. Visuomenė plačiai informuojama apie artėjantį čempionatą, valstybės suinteresuotos eskaluoti savo komandų sudėtis, naujienas apie žaidėjus ir trenerių veiklą, lažybų agentūros ir bukmekeriai taip pat anksti pradeda įvairiausias prognozes, kad žmones dar labiau įtakoti ar suklaidinti, verslininkai, suinteresuoti nauda iš įvykio taip pat dalyvauja diskurse.

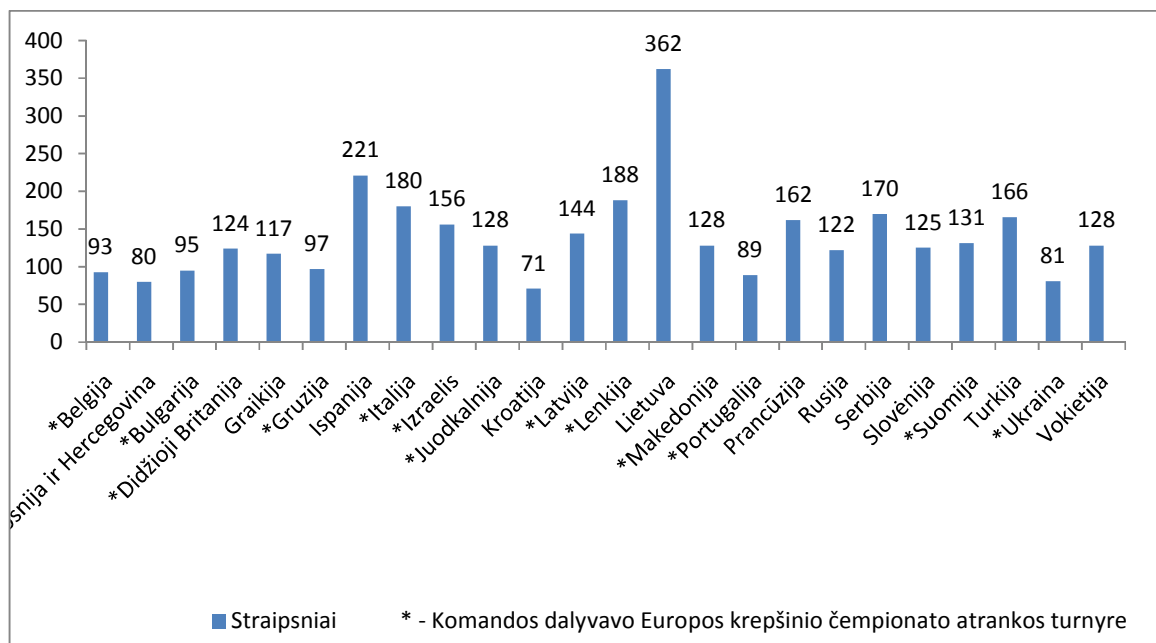
Iš 1 grafiko matyti, kad mažiau straipsnių yra parašoma paties čempionato metu (n=748), tai yra taip pat suprantama, nes renginio trukmė yra apibrėžta, jis vyksta tris savaites, todėl ir straipsnių skaičius būna apspręstas šios trukmės. Čia taip pat masė straipsnių kuriuose aptariamos rungtynės, jų rezultatai ir pateikiamos įvairūs statistikos duomenys. Čempionato metu rašomuose straipsniuose svarbu užfiksuoti informaciją, kuri pabrėžia žaidėjų traumas, kurios keičia komandų pajėgumą ir vertes, įvykius, kuriuose dalyvauja treneriai, žaidėjų aukštinimas ar atvirkščiai žeminimas kitų atžvilgiu. Taigi, prieš čempionatą kurti stereotipai ir simbolinės vertės čia gali būti dar labiau sustiprinamos arba atvirkščiai paneigiamos.

Straipsniuose po čempionato informacijos yra labai nedaug (n=23). Jų pagrinde tai yra renginio aptarimo, naudos įvertinimo straipsniai. Tiriamuose straipsniuose informacija reikalinga žaidėjų ir trenerių bei sirgalių veikloms ir įvertinimams registruoti. Trenerių pasitraukimai iš rinktinių, žaidėjų apdovanojimai ir įvertinimai, o sirgalių džiaugsmas ar liūdesys taip pat išduoda tam tikras tendencijas apie valstybes čempionato dalyves.

Apibendrintai galima teigti, kad ne visi straipsniai EKČ tematika mano naudojamuose portaluose yra reikalingi ir naudingi, bet statistiškai jie yra įregistruojami. Daugiausiai straipsnių parašoma iki renginio pradžios, nes tai yra neapibrėžtas laike etapas, o informacija vartotojams turi būti pateikiama gausiai, ji turi būti įvairi. Čempionato metu daugiausiai pateikiama

informacija, siejama su statistika ir varžybų rezultatų aptarimu, o čempionatui pasibaigus - su trenerių, žaidėjų ir sirgalių emocijoms, komandų įvertinimų analize.

Parašytų straipsnių statistiniai duomenys (2 pav.) skirtingi, lyginant pagal čempionate dalyvavusias valstybes.

2 pav. Straipsnių, parašytų *eurobasket2011.com* ir *basketnews.lt* portaluose Europos krepšinio čempionato tematika, pagal valstybes per čempionato eigą, skirstinys.

Iš gautų tyrimo duomenų (2 pav.) matyti, kad straipsnių apie Lietuvos krepšinio nacionalinę rinktinę EKČ diskurse buvo daugiausiai – (n=362). Tai yra paaiškinama keletu svarbių argumentų. Pirma, tai, kad ši valstybė buvo čempionato šeimininkė, todėl ir dėmesys jai buvo skiriamas labai didelis. Antra, tai, kad vienas iš mano naudojamų šaltinių yra lietuviškas portalas. Trečia, Lietuvos rinktinė buvo laikoma favorite ir jai buvo skiriamas papildomas dėmesys. Taigi jei čempionatas būtų vykęs kitoje valstybėje galima teigti, kad straipsnių skaičius būtų panašus į kitų čempionato komandų favoričių straipsnių skaičių.

Antroje vietoje, pagal straipsnių portaluose skaičių per visą EKČ eigą, yra Ispanija – iš viso 221 straipsniai. Pakankamai ryškus šios valstybės dominavimas EKČ diskurse yra aiškinamas tuo, kad ši komanda visada yra žiniasklaidos dėmesio centre. Jos praėjusio čempionato rezultatai, žaidėjų pavardės, trenerio asmenybė suteikia simbolinę vertę pačiai nacionalinei Ispanijos rinktinei. Straipsnių skaičiumi ji išsiskiria iš kitų valstybių, todėl drąsiai

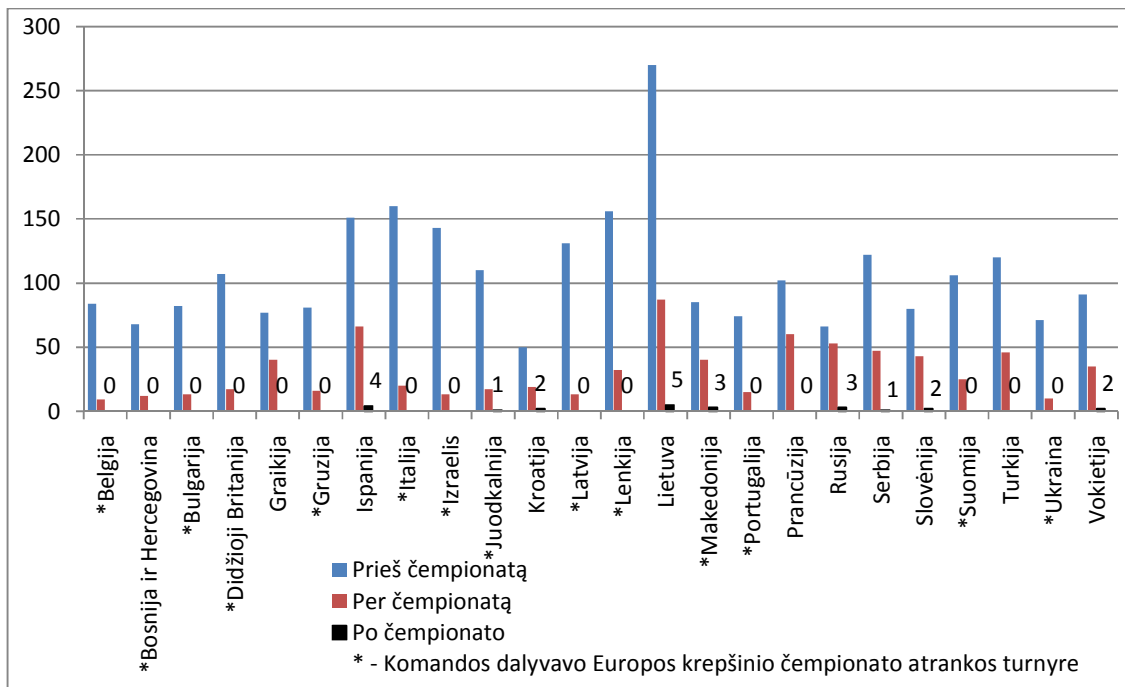
galiu teigti, kad Ispanijos rinktinė buvo laikoma geriausia komanda, nes ji buvo populiariausia ir jai buvo suteikiamas išskirtinis dėmesys.

Komandos 2 paveiksle pažymėtos su simboliu*, reiškia, kad jos dalyvavo atrankos turnyre, todėl straipsnių apie jas skaičius, dėl šios priežasties yra didesnis. Todėl galima daryti prielaidą, kad Lenkijos (n=188), Latvijos (n=144) ir Izraelio (n=156) komandas aptarusių straipsnių skaičiai, jei jos nebūtų dalyvavusios atrankos turnyre, būtų žymiai mažesni. Nes jų atrankos rungtynių rezultatai, statistikos ir pasiekimai žiniasklaidoje buvo plačiai fiksuojami.

Iš valstybių, kurios nedalyvavo atrankoje, straipsnių portaluose gausia išsiskiria Turkija (n=166), Prancūzija (n=162) ir Serbija (n=170). Visos šios valstybės aišku buvo laikomos favoritėmis, jomis buvo domimasi daugiau nei kitomis. Šių komandų žaidėjai yra vietinės žvaigždės, o taip pat krepšininkai, žaidžiantys stipriausioje pasaulio krepšinio lygoje NBA. Šių valstybių rinktinių žaidėjams buvo skiriamas papildomas dėmesys, nes jų dalyvavimas čempionate kėlė paties renginio simbolinę vertę. Išskirti norėtusi Kroatijos rinktinę, apie kurią, kaip matoma, buvo rašoma mažai, nors šios valstybės rinktinė visada pasirodo sėkmingai. Valstybės, dalyvavusios atrankoje, tačiau EKČ diskurso portaluose neturinčios nei šimto straipsnių, buvo laikomos kaip autsajderės, apie jas buvo rašoma nedaug, dažniausiai aptariami šių komandų varžybų rezultatai ir statistikos ir mažai pateikiama kitokios informacijos, kuri būtų naudinga analizuojant šią temą. Tai Kroatijos, Ukrainos, Portugalijos, Belgijos, Gruzijos nacionalinės rinktinės.

Apibendrinant straipsnių portaluose pasiskirstymą pagal valstybes būtų galima pasakyti, kad straipsnių skaičius EKČ tematika yra proporcingas komandos ankstesniems rezultatams bei populiarumui, kuris pasiektas jau iki šio renginio diskurso.

Duomenys apie straipsnių, parašytų Europos krepšinio čempionato tematika *eurobasket2011.com* ir *basketnews.lt* portaluose apie komandas/dalyves pateikiami 3 paveiksle.

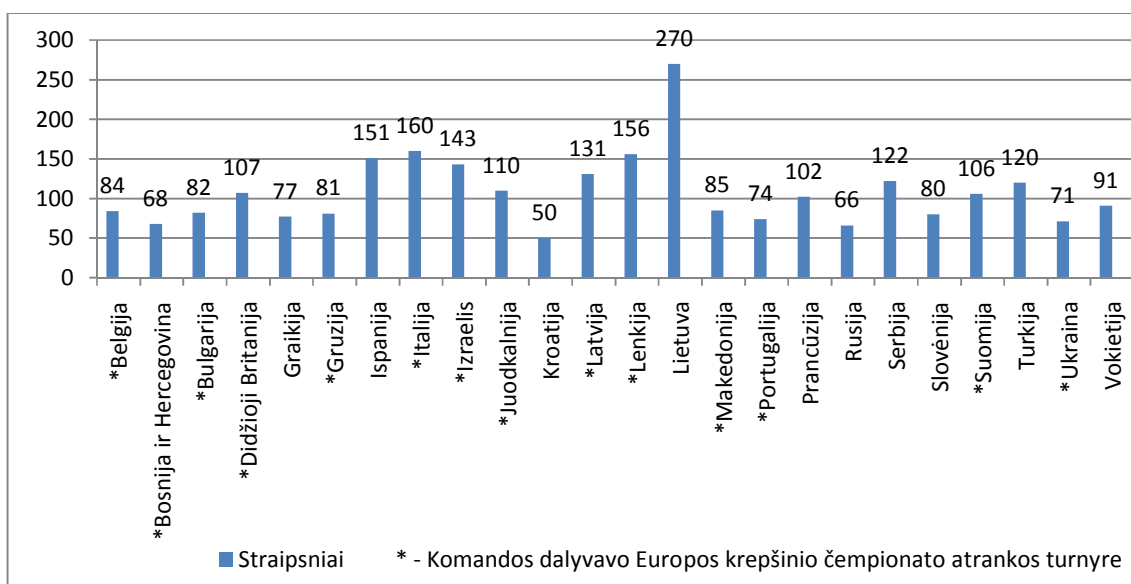
3 pav. Straipsnių, parašytų Europos krepšinio čempionato tematika *eurobasket2011.com* ir *basketnews.lt* portaluose apie komandas/dalyves pasiskirstymas.

Čia būtina paaiškinti, kad komandos pristatymas EKČ diskurse suskirstomas į tris etapus. Tai etapas iki čempionato pradžios, etapas, kai straipsniai rašomi per čempionatą ir jam pasibaigus. Taigi trys etapai ir duomenys atspindintys, kuriuo momentu apie konkrečią komandą buvo kalbėta, išreiškiami trimis populiarumolygmenimis: daugiausiai, mažiau ir mažiausiai. Lietuvos komanda EKČ diskurse buvo pati populiariausia dėl jau aukščiau minėtų priežasčių. Komandos dalyvavusios atrankoje turi labai didelį populiarumą iki čempionato pradžios tai taip pat buvo aptarta. Čia dėmesį norėčiau atkreipti į vidurinius 3 pav. stulpelius, kur pateikiami straipsniai, parašyti čempionato metu. Daugiausiai populiarios EKČ diskurse buvo Ispanija, Lietuva, Prancūzija, kiek mažiau – Rusija ir Serbija, Slovėnija ir Turkija. Tai yra paaiškinama tuo, kad šios komandos visos pasiekė kitą EKČ etapą, jų komandų sudėtys buvo pilnos žinomų, populiarių krepšininkų, apie kuriuos mielai rašė portalai, o taip ir treneriai bei sirgaliai kūrė simbolines šių rinktinių vertes.

Makedonijos komanda, kuri parodė puikų pasirodymą čempionato metu yra vidutinio populiarumo pagal straipsnių skaičių čempionato metu. Pagal mūsų vertinimą mažiau populiari. Pradžioje čempionato, ji buvo ne itin populiari ir nesulaukė papildomo dėmesio, tačiau rungtynės po rungtynių žiniasklaida vis labiau ėmė domėtis šia komanda ir apie ją rašyti. Žinoma, kad lyginti jau prieš čempionatą autsaideriais pramintų komandų ir didelę krepšinio istoriją turinčių

valstybių populiarumą nėra tikslo, bet skaičiai, kurie parodo, kaip komandos išsidėsčiusios simbolinėje hierarchijoje pagal tekstų kiekį rodo, jog yra tendencija ir nusistovėjusi tvarka. Apie ką buvo įdomu rašyti apie tą ir bus rašoma toliau. Na, o kai sužinomi galutiniai čempionato rezultatai ir aprašomi visi įvykiai galima pastebėti tendencijas, kad komandos, kurių rezultatai gerėjo, apie jas straipsnių automatiškai buvo rašoma daugiau, nes reikėjo analizuoti jų žaidimą, statistiką, bet ir didėjo visuomenės ir žiniasklaidos dėmesys į komandos sudėtį, žaidėjus, trenerius bei aplinką. Geriausias to pavyzdys Makedonija, apie kurią po čempionato parašyti trys straipsniai, o tai beveik prilygsta čempionei Ispanijai ir šeimininkei Lietuvai.

Tiriamuose portaluose publikuotus straipsnius galima grupuoti pagal tematiką, kuri pateikiama 4 paveiksle.

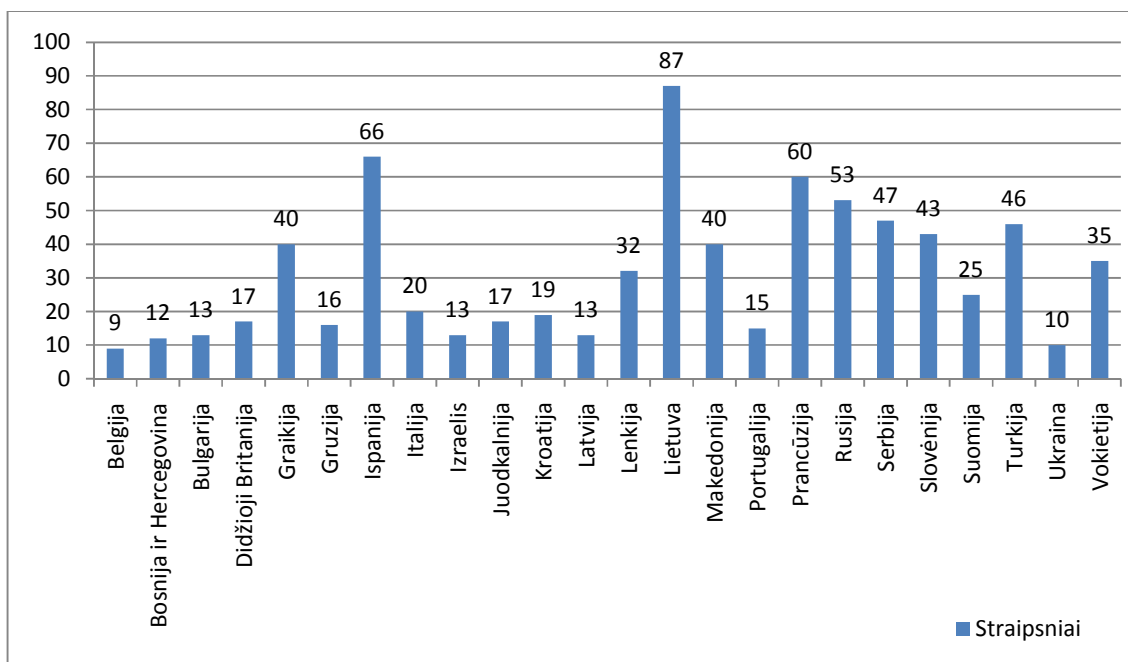

4 pav. Teminių straipsnių, parašytų prieš Europos krepšinio čempionatą eurobasket2011.com ir basketnews.lt portaluose apie valstybes, pasiskirstymas.

Iš 4 paveikslo duomenų matyti, kad daugiausiai dėmesio EKČ diskurse sulaukė Lietuva (n=270), nes ji čempionato šeimininkė ir viena iš galimų favoričių laimėti visą čempionatą. Ženklų * pažymėtos valstybės, kurios dalyvavo EKČ atrankoje žiniasklaidos dėmesio tikrai nebūtų sulaukusios daugiau nei pavyzdžiui Rusija ar Slovėnija. Visas žurnalistų dėmesys ir straipsnių kiekiai būna maždaug proporcingi. Kiekvienai valstybei ir komandai suteikiamas dėmesys, kalbama apie jas. Tik vėliau atsirandant bukmekerių nuomonėms ir lažyboms, žiniasklaida pradeda vienas komandas labiau iškelti prieš kitas, jas labiau girti ir populiarinti visuomenėje.

Populiarinimu ir viešinu žinoma yra suinteresuotos ir valstybių krepšinio federacijos, kitokios organizacijos, kurioms svarbu, kad jas atstovaujanti komanda būtų dėmesio centre. Taip didėja jų žinomumas, kurį galima panaudoti komercijai ir įvairiais būdais išnaudoti žiniasklaidos dėmesį. Tai viešieji ryšiai, be kurių neapsieina nei vienas didelis sporto ar kultūros renginys. Žurnalistai taip pat gali ką nors atstovauti, nebūti objektyvus ir t. t. Todėl pateikiami straipsnių kiekybiniai tyrimai yra tik išvalga ir bendrų tendencijų nustatymas. Nes išsami analizė ir visų stereotipų, hierarchijų bei simbolinių vertybių išskleidimas darbe atliekamas kokybinio tyrimo metu.

Tačiau tokie apibendrinti skaičiai, kurie pateikiami įvairiuose paveiksluose ir skirtingais čempionato laikotarpiais suteikia bendrą vaizdą apie patį EKČ diskursą. Straipsnių, parašytų *eurobasket2011.com* ir *basketnews.lt* portaluose Europos krepšinio čempionato tematika, apie valstybes pasiskirstymas per čempionatą pateiktas 5 paveiksle.

5 pav. Straipsnių, parašytų *eurobasket2011.com* ir *basketnews.lt* portaluose Europos krepšinio čempionato tematika, apie valstybes pasiskirstymas per čempionatą.

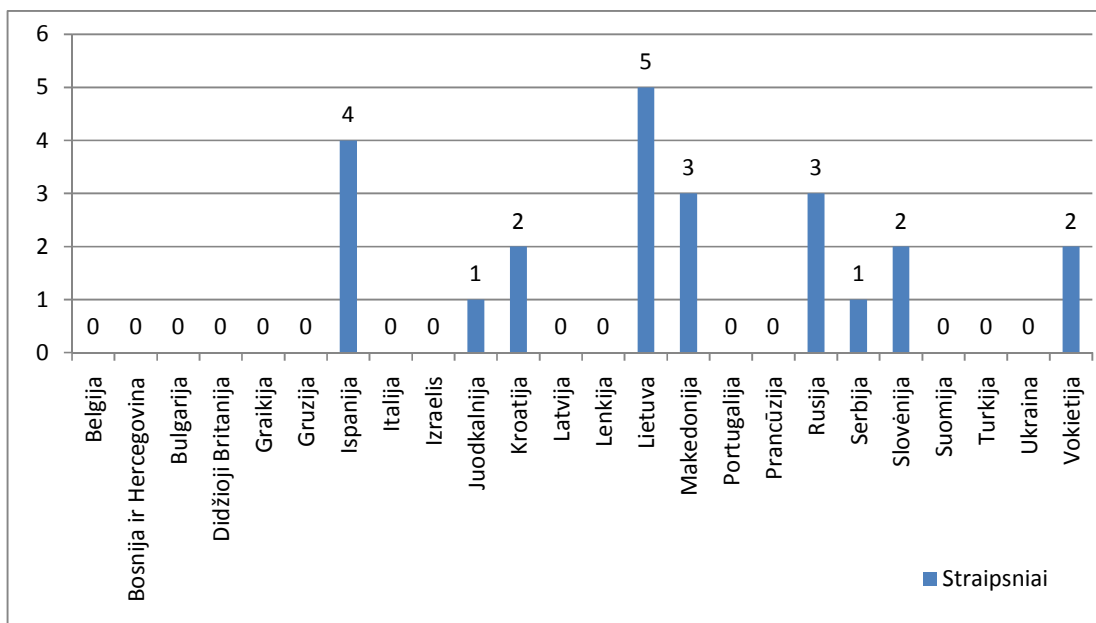
Kaip jau ir minėjau, šiuo laikotarpiu visų straipsnių pagrindu yra sporto rezultatai ir statistika, tačiau greta jų yra straipsnių suteikiančių įdomios ir įvairiapusiškos informacijos, kuri konstruoja įvairias simbolines vertes, kurios vėliau komandas ir valstybes rikiuoja simbolinėje hierarchijoje. Jeigu vertinti šį laikotarpį tai čia taip pat nėra vienodų galimybių laiko atžvilgiu

būti populiarai valstybei. Nes čempionato formatas taip pat yra suskirstytas į etapus, į kuriuos kai kurios komandos nepatenka, todėl jos jau būna eliminuojamos ir nuo žiniasklaidos dėmesio.

Taigi Lietuva ir kitos valstybės, kurios žengė iki finalinių kovų, sulaukė daugiausiai dėmesio. O komandos, kurios iš varžybų pasitraukė jau po pirmojo etapo tapo – Belgija, Ukraina, Portugalija, Juodkalnija, Latvija – dėmesio sulaukė mažai. Tiesa čia galima išžvelgti ir kai kokių nuokrypių, nes Lenkija (n=32) sulaukė beveik tiek pat dėmesio, kaip ir Vokietija (n=35), nors rungtyniauti baigė jau po pirmo turo.

Taigi bendra tendencija yra matoma ir aiškiai formuluojama, kad kuo ilgiau komanda pasilieka čempionato batalijose, tuo apie ją rašoma daugiau, bet šalia atsiranda ir aibė kitokių faktorių, kurie įtakoja žiniasklaidos dėmesį apie konkrečią valstybę ir jos nacionalinę rinktinę. Plačiau tai bus aptarta kokybinėje EKČ diskurso turinio analizėje.

Skiriasi straipsnių, parašytų *eurobasket2011.com* ir *basketnews.lt* portaluose Europos krepšinio čempionato tematika, apie valstybes pasiskirstymas po čempionato, išreikštas 6 paveiksle.

6 pav. Straipsnių, parašytų *eurobasket2011.com* ir *basketnews.lt* portaluose Europos krepšinio čempionato tematika, apie valstybes pasiskirstymas po čempionato.

Juodkalnija valstybė, kuri neparodė gerų rezultatų sulaukė žurnalistų dėmesio ir jai suteikiamas simbolinis pranašumas prieš kitas valstybes, kurios taip pat neparodė jokių rezultatų. Vadinas, kad šis straipsnis turi reikšmės su pasiektu rezultatu ir jo vertinimu. Tą patį galima

būtų pasakyti ir apie Kroatiją, kurios nesėkmė čempionate, kaip ir neturėtų leisti šiai valstybei būti žiniasklaidos dėmesio centre. Bet publikuoti du straipsniai turėtų reikšti tai, kad po čempionato yra daromi kažkokie sprendimai, kuriuos fiksuoja portalai, kaip svarbią informaciją ateičiai.

Pagal tokių straipsnių kiekį Lietuva yra pirma (n=5), bet tai nestebina, nes vienas iš portalų lietuviškas, o čempionatas vyko mūsų valstybėje, todėl dėmesys Lietuvai yra didesnis nei kitiems čempionato dalyviams. Slovėnija, Vokietija ir Serbija sužaidusios panašų čempionatą taip pat sulaukė ir dėmesio tik po čempionato. Publikuota keletas straipsnių, kuriais aptariamos pagrindinės komandų bėdos ir ateities galimybės.

3.2. Kokybinio tyrimo rezultatai ir jų aptarimas

Simbolinės hierarchijos konstravimas portaluose skelbtuose straipsniuose iki čempionato pradžios skirstomi į keturias simbolinę vertę suteikiamų objektų kategorijas. Jos dar skirstomos į subkategorijas, kad būtų kuo tiksliau išryškintos stereotipų tendencijos ir išaiškinti visi simbolinės hierarchijos konstravimo modeliai.

1–4 lentelėse išryškintos įvairių krepšinio rinktinių žaidėjų, rungtyniaujančių Nacionalinėje krepšinio asociacijoje (NBA), simbolinės vertės (lentelės, pagal kategorijas padalintos į keturias, nes dėl nuorodų patalpinti į vieną negalima). Visus NBA žaidėjus dalyvavusius EKČ galima pamatyti prieduose (Priedas 2). Šie žaidėjai reikalauja daugiau žiniasklaidos dėmesio, aplink juos sukasi visa komandos veikla. Todėl jų buvimas ar nebuvimas rinktinėje turi didelę reikšmę. NBA žaidėjai, kaip tam tikri rinktinės vertės simboliai EKČ diskurse yra akivaizdžiai pastebimi. Čia pateikiami simbolinės hierarchijos konstravimo, per NBA rungtyniaujančius žaidėjus, pavyzdžiai.

1 lentelė. Žaidėjų, rungtyniaujančių Nacionalinėje krepšinio asociacijoje (NBA), simbolinės vertės.

Kategorija	Subkategorija	Straipsnių turinio pavyzdžiai
Daugiausiai	Prancūzijos rinktinės nariai žaidžiantys NBA	„Tony Parkeris iš karto pareiškė nepraleisias 2011 EKČ. <.> tikino San Antonio „Spurs“ krepšininkas.“ ⁶⁰ ; „San Antonio „Spurs“ lyderis T. Parkeris pareiškė bet koku atveju atvyksiantis į Lietuvoje vykiantį EKČ.“ ⁶¹ ; „Geriausią sezoną NBA sužaidęs Nicolas Batumas vasarą ilsėtis neketina.“ ⁶² ; „T. Parkeris tikėjosi iškovoti NBA čempiono titulą.

⁶⁰ <http://www.basketnews.lt/news-30796-uz-pirmenybes-turkijoje-parkeriui-svarbesnis-europos-cempionatas-lietuvoje.html#ixzz1wUWx2k1i>

⁶¹ <http://www.basketnews.lt/news-39020-parkeris-patvirtino-dalyvavima-europos-cempionate.html#ixzz1wcvrCnB8>

⁶² <http://www.basketnews.lt/news-39388-pries-senojo-zemyno-pirmenybes-batumas-dirbs-su-asmeniniu-treneriu.html#ixzz1wcyD0IoS>

		<p><...> Tikimasi, kad Prancūzijos rinktinės marškinėlius apsilvilks Čikagos „Bulls“ aukštaūgis Joakimas Noah.⁶³; „Prancūzijos rinktinės kandidatų sąrašė – devyni NBA žaidėjai. <..> Trys NBA žvaigždės – T. Parkeris, J. Noah, N. Batumas.⁶⁴; „Dalaso „Mavericks“ žaidėjas R. Beaubois šiais metais rinktinei padėti negalės.⁶⁵; „Prancūzija atvyks be dviejų NBA čempionų <..> Iano Mahinmi ir R. Beaubois. <..> Triskart NBA čempioną T. Parkerį. <..> Čikagos „Bulls“ aukštaūgi J. Noah. <..> Portlendo „Trail Blazers“ puolėjas N. Batumas, Niujorko „Knicks“ aukštaūgis Ronny Turiafas, Šarlotės „Bobcats“ puolėjas Borisas Diaw bei Fynikso „Suns“ puolėjas Mickaelis Pietrusas. <..> Rezervinis žaidėjas Kevinas Seraphinas (Vašingtono „Wizards“).⁶⁶; „NBA lokautas sujaukė planus šalių rinktinėms. <..> Prancūzijos rinktinės sudėtyje be T. Parkerio yra dar šeši NBA žaidėjai.⁶⁷; „Prancūzijos rinktinei negalės padėti Fynikso „Suns“ žaidžiantis M. Pietrusas.⁶⁸; „Komandai veikiausiai negalės padėti Čikagos „Bulls“ ekipos puolėjas J. Noah.⁶⁹; „Čikagos „Bulls“ narys J. Noah visgi galės padėti prancūzams.⁷⁰; „Čikagos „Bulls“ ekipos vidurio puolėjas prisijungė prie Prancūzijos rinktinės. <..> Portlendo „Trail Blazers“ atstovaujantis kitas prancūzas N. Batumas.⁷¹; „Niujorko „Knicks“ puolėjas R. Turiafas gali praleisti EKČ.⁷²; „Niujorko „Knicks“ ekipos vidurios puolėjas R. Turiafas praleis EKČ.⁷³.</p>
	<p>Ispanijos rinktinės nariai žaidžiantys NBA</p>	<p>„NBA žvaigždė pareiškė norinti dalyvauti kitų metų EKČ . Apie tokį sprendimą paskelbė Pau Gasolis.⁷⁴; „J.M. Calderonas praėjusius dvejus metus dėl traumų nepadėjo Ispanijos rinktinei. <..> Toronto „Raptors“ legionierius tikisi pagaliau ir vėl apsilvilkti nacionalinės ekipos marškinėlius.⁷⁵; „Oklahomos „Thunder“ ekipos puolėjas Sergio Ibaka gali tapti Ispanijos piliečiu.⁷⁶; „L.A. „Lakers“ puolėjas P. Gasolis dar nėra nusprendęs, ar padės Ispanijos nacionalinei rinktinei.⁷⁷; „Treneris S. Scariolo keliauja po JAV, kuriose susitinka su NBA rungtyniaujančiais ispanais. <..> Toronto „Raptors“ ekipos</p>

⁶³ <http://www.basketnews.lt/news-39505-parkeris-padedami-noah-tikimes-nugaleti-lietuvoje.html#ixzz1wczG7Tsu>

⁶⁴ <http://www.basketnews.lt/news-39535-prancuzijos-rinktines-kandidatu-sarase-devyni-krepsininkai-is-nba.html#ixzz1wczYFOPG>

⁶⁵ <http://www.basketnews.lt/news-40028-prancuzai-vietos-olimpiadoje-sieks-su-gera-rinktines-atmosfera.html#ixzz1wd2gTmH8>

⁶⁶ <http://www.basketnews.lt/news-40035-prancuzija-paskelbe-rinktines-dvyliktuka-i-lietuva-atvyks-be-dvieju-nba-cempionu.html#ixzz1wd2mVppg>

⁶⁷ <http://www.basketnews.lt/news-40518-draudimo-netekes-parkeris-gali-praleisti-europos-cempionata.html#ixzz1wd5ccn9U>

⁶⁸ <http://www.basketnews.lt/news-40779-pietrusas-paliko-prancuzijos-rinktine.html#ixzz1wd8oW8eX>

⁶⁹ <http://www.basketnews.lt/news-40941-prancuzijos-rinktine-prarado-noah.html#ixzz1wdAlbBtA>

⁷⁰ <http://www.basketnews.lt/news-41212-noah-visgi-gales-padeti-prancuzams.html#ixzz1wdR8OGH9>

⁷¹ <http://www.basketnews.lt/news-41298-noah-prisijunge-prie-prancuzijos-rinktines.html#ixzz1wdS4IG2X>

⁷² <http://www.basketnews.lt/news-41560-rankos-pirsta-susilauzes-turiafas-gali-praleisti-europos-cempionata.html#ixzz1wdoHyRVW>

⁷³ <http://www.basketnews.lt/news-41589-turiafas-praleis-europos-cempionata-i-rinktine-iskviestas-traore.html#ixzz1wdoxEDmq>

⁷⁴ <http://www.basketnews.lt/news-32772-gasolis-nori-zaisti-europos-cempionate-lietuvoje.html#ixzz1wUXxb2dG>

⁷⁵ <http://www.basketnews.lt/news-34437-anot-calderono-lietuvoje-ispamus-lydes-spaudimas.html#ixzz1wUYhQkYC>

⁷⁶ <http://www.basketnews.lt/news-36130-ibaka-gali-tapti-ispnijos-pilieciu.html#ixzz1wUZW5Ehk>

⁷⁷ <http://www.basketnews.lt/news-37551-gasolis-sprendima-del-rinktines-priimsiu-pasibaigus-nba-sezonui.html#ixzz1wUcgW5Xt>

	<p><i>įžaidėju C.M. Calderonu. <..> „Lakers“ lyderiu P. Gasoliu. <..> Oklahomos „Thunder“ ekipos krepšininku S. Ibaka.⁷⁸; „S. Scariolo viliasi, jog prisijungs ir Oklahomos „Thunder“ puolėjas S. Ibaka.⁷⁹; „Oklahomos „Thunder“ žvaigždė S. Ibaka. <..> Toronto „Raptors“ priklausantis J.M. Calderonas.⁸⁰; „Gasolis apsisprendė padėti Ispanijai. <..> Ši sezoną Gasolis baigė anksčiau, kuomet L.A. „Lakers“ pusfinalyje nusileido Dalaso „Mavericks“ ekipai.⁸¹; „Ricky Rubio, neseniai sukirtęs rankomis su Minesotos „Timberwolves“ klubu ir kita sezoną žaisiantis stipriausioje pasaulio lygoje – NBA.⁸²; „Toronto „Raptors“ gynėjas J.M. Calderonas pasidžiaugė. <..> Prie komandos prisijungs Oklahomos „Thunder“ ekipos žaidėjas S. Ibaka.⁸³; „Oklahomos „Thunder“ ekipos puolėjas S. Ibaka nekantriai laukia debiuto.⁸⁴.</i></p>
--	--

Kategorija daugiausiai 11lentelėje išskiriamos dvi rinktinės: Prancūzija ir Ispanija. Šios komandos daugiausiai dėmesio iš žurnalistų susilaukė iki čempionato, kai buvo ieškoma žaidėjų, kurie žaidžia klubinį krepšinį JAV, stipriausioje pasaulio lygoje NBA. Pagal gautus rezultatus yra aišku, kad šių rinktinių žaidėjai, rungtyniaujantys NBA yra didelės žvaigždės ir apie juos žiniasklaida rašo daugiau straipsnių nei kitų valstybių žaidėjus. Tai paaiškinama tuo, kad komanda, turinti žaidėjų iš už Atlanto kelia savo simbolinę vertę prieš kitas komandas. Prancūzijos rinktinės žaidėjai, kurie žaidžia NBA ir apie juos yra rašomi straipsniai yra neeiliniai krepšininkai, jie yra žvaigždės, todėl su jais Prancūzijos rinktinės „ant popieriaus“ atrodys gąsdinančiai ir galingai.

Straipsniuose daugiau krepšininkų pavardžių minima iš Prancūzijos, nei Ispanijos. Daugiausiai straipsniuose kalbama apie Prancūzijos rinktinės žaidėją T. Parkerį, būtent jis yra atskaitos taškas, šioje analizės srityje. Išskiriama jo asmenybė, pasiekimai ir pasirinkimas žaisti EKČ ar ne. Pagal straipsnių skaičių galima suprasti, kad prancūzai yra laikomi ir čempionato favoritais, nes susidomėjimas jų komanda yra itin didelis ir matomas. Straipsniuose minimos žaidėjų pavardės ir komandos, kuriose žaidžia prancūzai, o taip pat ir jų pasiekimai, taip sudaromas dar stipresnis įspūdis apie šiuos krepšininkus. Šių straipsnių dėka, portalų skaitytojai

⁷⁸ <http://www.basketnews.lt/news-38651-scariolo-aplanko-nba-rungtyniaujancius-ispamus.html#ixzz1wUeVeyh7>

⁷⁹ <http://www.basketnews.lt/news-38791-pries-europos-cempionata-ispnijos-rinktine-veikiausiai-papildys-afrikietis.html#ixzz1wcuZUt7n>

⁸⁰ <http://www.basketnews.lt/news-39283-calderonas-palaimino-uzsienieciu-proverzi-i-ispnijos-rinktine.html#ixzz1wcvP7NHT>

⁸¹ <http://www.basketnews.lt/news-39792-gasolis-apsisprende-padeti-ispnijos-rinktinei.html#ixzz1wd0xVatq>

⁸² <http://www.basketnews.lt/news-40139-scariolo-lietuvoje-vyksiantis-cempionatas-stipriausias-per-20-metu.html#ixzz1wd3j6y3M>

⁸³ <http://www.basketnews.lt/news-40319-calderonas-prisidejus-ibakai-turesime-stipriausia-priekine-linija.html#ixzz1wd4XvSXO>

⁸⁴ <http://www.basketnews.lt/news-41099-ispnijos-rinktine-ziniasklaidai-pristatyta-su-magijos-triukais-foto.html#ixzz1wdQ27QkZ>

susidaro nuomonę, kad prancūzai gali būti nenugalimi, nes turi galybę žaidėjų iš NBA, o didžiausias žiniasklaidos dėmesys šią nuomonę tik sustiprina.

Ispanijos rinktinėje lyderyste aiškiai išsiskiria P. Gasolis, kuris žaidžia NBA lygoje. Taip pat daug dėmesio skiriama S. Ibaka. Ispanija visada laikoma čempionatų favorite, todėl domėtis jų žaidėjais, iš anksto modeliuoti sudėtis žiniasklaidai yra priimtina, nes ši komanda turi potencialą laimėti, rodyti gražų krepšinį, o taip pat turi daug gerbėjų.

Simbolinėje hierarchijoje NBA žaidžiančių krepšininkų kategorijoje Ispanija ir Prancūzija yra aiškios lyderės EKČ diskurse. Jų žaidėjai yra žvaigždės už Atlanto, todėl apie juos kalbėti yra populiaru ir būtina.

Straipsnių turinyje kategorija vidutiniškai išreiškiamos Vokietijos, Didžiosios Britanijos, Italijos, Lenkijos rinktinių nariai žaidžiantys NBA.

2 lentelė. Žaidėjų, rungtyniaujančių Nacionalinėje krepšinio asociacijoje (NBA), simbolinės vertės.

Kategorija	Subkategorija	Straipsnių turinio pavyzdžiai
Vidutiniškai	Vokietijos rinktinės nariai žaidžiantys NBA	„Viena ryškiausių NBA lygos žvaigždžių vokiečių D. Nowitzki.“ ⁸⁵ ; „Dalaso „Mavericks“ ekipos lyderis D. Nowitzki išreiškė norą žaisti EKČ. <..> Gali prisijungti L.A. „Clippers“ puolėjas Chrisas Kamanas.“ ⁸⁶ ; „D. Nowitzki ilgas NBA sezonas gali pakeisti planus.“ ⁸⁷ ; „Atrodo, kad žaisiu, - sakė NBA čempionu tapęs D. Nowitzki.“ ⁸⁸ ; „NBA čempiono žiedą su Dalaso „Mavericks“ iškovojusio D. Nowitzki.“ ⁸⁹ ; „NBA žaidėjai D. Nowitzki ir Ch. Kamanas patvirtino atstovausiantys Vokietijos rinktinei.“ ⁹⁰ ; „Prisijungė NBA čempionas D. Nowitzki ir L.A. „Clippers“ vidurio puolėjas Ch. Kamanas.“ ⁹¹ .
	Didžiosios Britanijos rinktinės nariai	„Rinktinėje ketina žaisti NBA krepšininkai – Luolas Dengas, Benas Gordonas, vidurio puolėjas P. Mensah-Bonsuh.“ ⁹² ; „Didžiosios Britanijos vidurio puolėjui Popsui Mensah-Bonsuh pavyko susigrąžinti NBA prarastą gerą sportinę formą.“ ⁹³ ; „D.B. stratego Ch. Fincho paskelbtame kandidatų

⁸⁵ <http://www.basketnews.lt/news-38042-nba-lokauto-atveju-nowitzki-prie-rinktines-prisijungtu-anksciau.html#ixzz1wUdc5NIB>

⁸⁶ <http://www.basketnews.lt/news-38680-nowitzki-ruosiasi-zaisti-lietuvoje-vyksianciame-europos-cempionate.html#ixzz1wUek9YSG>

⁸⁷ <http://www.basketnews.lt/news-40214-nowitzki-neapsisprendes-del-zaidimo-rinktineje.html#ixzz1wd451Xta>

⁸⁸ <http://www.basketnews.lt/news-40520-nowitzki-nori-zaisti-europos-cempionate.html#ixzz1wd5icqJE>

⁸⁹ <http://www.basketnews.lt/news-40597-tarp-16-kandidatu-i-vokietijos-rinktine-nowitzkio-pavardes-nera.html#ixzz1wd6LDuby>

⁹⁰ <http://www.basketnews.lt/news-40971-nowitzki-ir-kamanas-patvirtino-atstovausiantys-vokietijos-rinktinei.html#ixzz1wdNeDSQW>

⁹¹ <http://www.basketnews.lt/news-41546-prie-vokieciu-prisijunges-kamanas-krepsinio-nezaidziau-nuobalandzio.html#ixzz1wdo2yJ7N>

⁹² <http://www.basketnews.lt/news-37070-archibal-das-didziosios-britanijos-rinktinei-svarbiausia-surinkti-pagrindinius-zaidejus-video.html#ixzz1wUc04OfG>

⁹³ <http://www.basketnews.lt/news-38900-pries-europos-cempionata-mensah-bonsu-stengiasi-is-naujo-pajusti-zaidimo-skoni.html#ixzz1wcvbSIhp>

	<p>žaidžiantys NBA</p>	<p>į rinktinę sąraše yra du NBA rungtyniaujantys britai. <..> Čikagos „Bulls“ puolėjas L. Dengas ir Detroito „Pistons“ gynėjas B. Gordonas. <..> NBA duonos ragavęs P. Mensah-Bonsuh į Lietuvą neatvyks.⁹⁴; „D.B. treneris Ch. Finchas buvo kategoriškas ir NBA žvaigždėms liepė apsispręsti per šią savaitę.“⁹⁵; „Čikagos „Bulls“ puolėjas L. Dengo draudimo klausimas pagaliau išspręstas. Tuo tarpu Detroito „Pistons“ gynėjo B. Gordonas draudimą federacija tikisi apmokėti 08.05.“⁹⁶; „Detroito „Pistons“ atstovaujantis britas į Lietuvą neatvyks. <..> Gauti draudimą yra sunku dėl NBA lokauto.“⁹⁷.</p>
	<p>Italijos rinktinės nariai žaidžiantys NBA</p>	<p>„Sezoną NBA pabaigęs Andrea Bargnani grįžo į Italiją.“⁹⁸; „Niujorko „Knicks“ ekipos puolėjas Danilo Gallinari žada savo šaliai padėti kitąmet. <..> D. Gallinari pastaruosius du metus rungtyniauja NBA.“⁹⁹; „Į Lietuvą atvyks dar viena NBA žvaigždė – Gallinari.“¹⁰⁰; „Italijos rinktinės kandidatų sąraše – trys NBA žaidėjai. <..> A. Bargnani, D. Gallinari, M. Belinelli.“¹⁰¹; „Naudingiausias Toronto „Raptors“ ekipos žaidėjas A. Bargnani.“¹⁰².</p>
	<p>Lenkijos rinktinės nariai žaidžiantys NBA</p>	<p>„NBA žaidėjų savo gretose turinti Lenkija.“¹⁰³; „Ryškiausi veidai rinktinėje – Fynikso „Suns“ ekipos puolėjas Marcinas Gortatas.“¹⁰⁴; „Fynikso „Suns“ ekipos lenkas treniruojasi su legendiniu NBA krepšininku.“¹⁰⁵; „NBA rungtyniaujantis M. Gortatas sutiko ginti šalies garbę EKČ.“¹⁰⁶; „EKČ be lenko M. Gortato.“¹⁰⁷.</p>

Kategorija vidutiniškai apibūdinamos rinktinės, apie kurias buvo parašyta mažiau straipsnių nei apie Ispaniją ar Prancūziją. EKČ diskurse NBA žaidžiančių žaidėjų simbolinė vertė yra tikrai svarbus komandų populiarumo faktorius. Vokietijos rinktinėje didžiausia žvaigždė yra D. Nowtizki, žinoma visi straipsniai susiję su juo yra įdomūs, nes jo dalyvavimas gali visą čempionatą padaryti pelningesniu ir geresniu. Jei tik žaidžia D. Nowitzki Vokietijos

⁹⁴ <http://www.basketnews.lt/news-40076-didziosios-britanijos-rinktines-kandidatu-sarasas-be-mensah-bonsu.html#ixzz1wd37Q6Gf>

⁹⁵ <http://www.basketnews.lt/news-41187-ultimatumas-dengui-ir-gordonui-rinktineje-turite-buti-iki-pentadienio.html#ixzz1wdR0x0hm>

⁹⁶ <http://www.basketnews.lt/news-41227-dengas-dalyvaus-europos-cempionate-gordonas-dar-neapdraustas.html#ixzz1wdRUJMvV>

⁹⁷ <http://www.basketnews.lt/news-41335-gordonas-europos-cempionate-nezais.html#ixzz1wdSXTCVG>

⁹⁸ <http://www.basketnews.lt/news-29827-bargnani-ketina-padeti-italijos-rinktinei.html#ixzz1wUWDGKlw>

⁹⁹ <http://www.basketnews.lt/news-30254-gallinari-zada-zaisti-europos-cempionate-lietuvoje.html#ixzz1wUWN4VCZ>

¹⁰⁰ <http://www.basketnews.lt/news-39453-i-lietuva-atvyks-dar-viena-nba-zvaigzde-gallinari.html#ixzz1wcyLoD7h>

¹⁰¹ <http://www.basketnews.lt/news-40367-italijos-rinktines-kandidatu-sarase-trys-nba-zaidejai.html#ixzz1wd4vkTob>

¹⁰² <http://www.basketnews.lt/news-40431-bargnani-pirminis-italu-tikslas-iveikti-europos-cempionato-grupes-etapa.html#ixzz1wd5R3iE9>

¹⁰³ <http://www.basketnews.lt/news-36513-scariolo-turkijos-pamokas-ismokome.html#ixzz1wUaQGW00>

¹⁰⁴ <http://www.basketnews.lt/news-40073-lenkijos-rinktines-kandidatu-sarase-krepsininkai-is-vietines-lygos.html#ixzz1wd302vLl>

¹⁰⁵ <http://www.basketnews.lt/news-40342-gortatas-treniruojasi-su-legendiniu-nba-krepsininku.html#ixzz1wd4hbkt6>

¹⁰⁶ <http://www.basketnews.lt/news-40362-lenkai-i-lietuva-atvyks-su-gortatu-taciau-be-lampes.html#ixzz1wd4ntUGw>

¹⁰⁷ <http://www.basketnews.lt/news-41561-europos-cempionatas-be-pussimcio-zvaigzdziau.html#ixzz1wds9uipQ>

rinktinė laikoma viena iš favoričių. Nesvarbu, kokie bus kiti rinktinės atstovai ar kokių tikslų sieks ši rinktinė, svarbiausia ir žurnalistui ir skaitytojui – ar žais NBA žvaigždė D. Nowitzki.

Vidutiniškai portaluose rašyta straipsnių apie Didžiąją Britaniją, kuri yra nauja krepšinio čempionatų dalyvė. 2009 metais Lenkijoje pirmą kartą pasirodžiusi rinktinė, lyg ir neturėtų būti itin populiarūs žiniasklaidos, bet atvejis atvirkščias bent jau kalbant apie NBA žaidėjus. Nes šios šalies atstovai taip pat yra stipriausios pasaulio lygos žvaigždės. Nuo jų atstovavimo nacionalinei rinktinai priklauso ir varžybų žiūrimumas, ir sirgalių – turistų skaičius. Kad pamatyti šiuos žaidėjus daugelis gali labai stengtis. Didžiosios Britanijos rinktinės simbolinė vertė šiuo atveju yra labai aukšta ir dėl jos puikių krepšininkų ir dėl to, kad tai didelė ir itin svarbi Europos valstybė, 2012 m. Olimpinių Žaidynių valstybė/rengėja.

Tokią įvertį (vidutiniškai) portaluose turi Italija – komanda turinti garsią krepšinio istoriją, gerus žaidėjus, kurie taip pat žaidžia NBA susilaukė dėmesio portaluose iki čempionato pradžios. Tiesa informacijos kiekis yra vidutiniškas, lygiai toks pat kaip ir lenkų, kurie prie favoritų nėra priskiriami. Lenkų atveju didžiausia jų žvaigždė ir vienintelis žaidėjas žaidžiantis NBA yra M. Gortatas. Domėjimasis juo ir dėmesys rinktinai yra vidutinis ir pabrėžiantis šių žaidėjų svarbą ir vertę.

3 lentelė. Žaidėjų, rungtyniaujančių Nacionalinėje krepšinio asociacijoje (NBA), simbolinės vertės.

Kategorija	Subkategorija	Straipsnių turinio pavyzdžiai
Mažiau	Belgijos rinktinės nariai žaidžiantys NBA	„Kandidatų sąrašė yra Naujojo Orleano „Hornets“ „centras“ Didier Ilunga M'Benga.“ ¹⁰⁸ ; „Praėjusį sezoną M'Benga gynė Naujojo Orleano „Hornets“ ekipos garbę NBA lygoje.“ ¹⁰⁹¹¹⁰ .
	Izraelio rinktinės nariai žaidžiantys NBA	„Omri Casspi mintyse – 2011 metų EKČ. <.> O. Casspi pravėrė NBA duris ir tapo pirmuoju žydu šioje lygoje.“ ¹¹¹ ; „Kai Sacramento „Kings“ klubas nepateko į NBA atkrintamąsias varžybas O. Casspi sugrįžo į Tel Avivą.“ ¹¹² ; „Tarp kandidatų vienintelis žydas žaidžiantis NBA – O. Casspi.“ ¹¹³ ; „Izraelio rinktinė prarado Klivlendo „Cavaliers“ puolėją O. Casspi.“ ¹¹⁴ .

¹⁰⁸ <http://www.basketnews.lt/news-40985-belgijos-rinkine-del-traumos-prarado-puoleja.html#ixzz1wdNmYztZ>

¹⁰⁹ <http://www.basketnews.lt/news-41815-mbenga-sugrazintas-i-belgijos-rinkine.html#ixzz1wdvrdxU>

¹¹⁰ <http://www.basketnews.lt/news-41722-mbenga-ir-mwema-paskutinieji-paliko-belgijos-rinkine.html#ixzz1wdtATtgF>

¹¹¹ <http://www.basketnews.lt/news-27314-casspi-mintyse-2011-metu-europos-cempionatas-lietuvoje.html#ixzz1wUVEMSN6>

¹¹² <http://www.basketnews.lt/news-38899-casspi-zydams-svarbiausia-buti-sveikiems.html#ixzz1wcvRdtJX>

¹¹³ <http://www.basketnews.lt/news-40688-izraelio-rinkines-kandidatu-sarase-dominuoja-vietines-lygos-zaidejai.html#ixzz1wd6eMFd9>

¹¹⁴ <http://www.basketnews.lt/news-41401-zydu-zvaigzde-casspi-patyre-trauma-ir-gali-praleisti-europos-cempionata.html#ixzz1wdTOI5n1>

Latvijos rinktinės nariai žaidžiantys NBA	„Bene ryškiausia latvių žvaigždė – „Golden State Warriors“ komandos garbę NBA lygoje ginantis Andris Biedrinis.“ ¹¹⁵ ; „„Golden State Warriors“ ekipos sporto direktorius K. Leikobas tikino, kad klubo vadovai suinteresuoti matyti Biedrinį rungtyniaujantį EKČ.“ ¹¹⁶ ; „EKČ be NBA bloką karaliaus A. Biedrinio.“ ¹¹⁷
Slovėnijos rinktinės nariai žaidžiantys NBA	„Slovėnija yra maža šalis, ji turi gerų krepšininkų, rungtyniaujančių NBA.“ ¹¹⁸ ; „Hiustono „Rockets“ ekipos gynėjas Goranas Dragičius.“ ¹¹⁹ ; „NBA čempionas Beno Udrihas tęsia ilgą netekčių sąrašą. <..> Slovėnijos ekipa versis be šešerius metus už Atlanto žaidusio Boštjano Nachbaro, Aleksandro Vujačičiaus.“ ¹²⁰ .
Turkijos rinktinės nariai žaidžiantys NBA	„Čikagos „Bulls“ vidurio puolėjas Omeras Ašikas nebegalės rungtyniauti šį sezoną.“ ¹²¹ ; „NBA rungtyniaujantį vidurio puolėją Semihą Erdeną.“ ¹²² ; „Sąraše puikuoja penki NBA žaidėjai – Enesas Kanteris, Ersanas Ilyasova, Hedo Turkoglu, Semih Erdenas, Omeras Ašikas.“ ¹²³ .

Mažiau dėmesio iš žiniasklaidos susilaukė tos valstybės, kurios ne visada laikomos favoritėmis. Belgijos rinktinė niekada niekur nelaiminti, Latvijos rinktinės krepšininkai taip pat dažniausiai būna tarp pralaiminčių. Neverta plačiau komentuoti ir Belgijos atstovą, tai žmogus, kuris žaidžia NBA yra Mbenga. Jam kaip stipriausios lygos atstovui suteikiamas dėmesys, nors jis ten tėra labai blankus žaidėjas. Bet šiame tyrime remiamasi būtent konkrečiais, simbolinės hierarchijos konstravimo modeliais, todėl Belgija ir apie ją parašyti straipsniai atitinka mano tyrimui keliamus kriterijus.

Izraelio ir Latvijos rinktinės, turinčios po taip pat vieną aiškų lyderį, kuris atstovauja kažkuriam iš NBA klubų, sutelkia žiniasklaidos dėmesį į visą rinktinę. Retas kuris pasakys, kad Belgija turi NBA žaidėją, panašiai yra ir su kaimyne Latvija. Straipsnių kiekis portaluose šioms rinktinėms jau yra mažas, todėl ir toks didelis dėmesys nesutelkiamas, tačiau tai vis tiek dėmesys, kuris turi poveikį skaitytojams ir lažybų punktams.

Slovėnijos ir Turkijos rinktinės EKČ diskurse yra svarbūs vienetai, bet šioje kategorijoje ir straipsnių pobūdyje yra nužemintos, nors turi pakankamai nemažai žaidėjų atstovaujančių NBA klubus. Bet šios komandos jau sulaukdamos mažiau portalų dėmesio,

¹¹⁵ <http://www.basketnews.lt/news-40086-latvijos-rinktines-kandidatu-sarase-20-pavardziu.html#ixzz1wd3R3LsF>

¹¹⁶ <http://www.basketnews.lt/news-40806-latvijos-rinkine-neteko-biedrinio-ir-janicenoko.html#ixzz1wd9CWVng>

¹¹⁷ <http://www.basketnews.lt/news-41561-europos-cepionatas-be-pussimcio-zvaigzdziu.html#ixzz1wds9uipQ>

¹¹⁸ <http://www.basketnews.lt/news-38679-begicius-rudeni-nori-atvykti-i-klaipe.html#ixzz1wUeceHBX>

¹¹⁹ <http://www.basketnews.lt/news-40092-tarp-slovenijos-rinktines-kandidatu-burys-zvaigzdziu-ir-begicius.html#ixzz1wd3YpOXS>

¹²⁰ <http://www.basketnews.lt/news-41561-europos-cepionatas-be-pussimcio-zvaigzdziu.html#ixzz1wds9uipQ>

¹²¹ <http://www.basketnews.lt/news-39644-turkai-europos-cepionate-gali-likti-be-asiko.html#ixzz1wd0JIXPk>

¹²² <http://www.basketnews.lt/news-39885-erdenas-del-peties-skausmu-gali-nepadeti-turkijos-rinktinei.html#ixzz1wd1YsJQ1>

¹²³ <http://www.basketnews.lt/news-40565-turkijos-rinktines-kandidatu-sarase-vedi-pasaulio-vicecepionais-tape-krepšininkai.html#ixzz1wd68sIEL>

simbolinėje hierarchijoje save nuleidžia vertikale į apačią. Galima teigti, kad šios komandos dažniausiai yra skirstomos prie autsaiderių.

Kategorija mažiausiai (4 lentelė) išreiškiama žaidėjų, rungtyniaujančių Nacionalinėje krepšinio asociacijoje (NBA), simbolinė vertė.

4 lentelė. Žaidėjų, rungtyniaujančių Nacionalinėje krepšinio asociacijoje (NBA), simbolinės vertės.

Kategorija	Subkategorija	Straipsnių turinio pavyzdžiai
Mažiausiai	Lietuvos rinktinės nariai žaidžiantys NBA	„Darius Songaila, išgyvenantis sunkiausius metus NBA karjeroje, nes Filadelfijos „76ers“ komandoje visiškai negauna progos rungtyniauti.“ ¹²⁴ ; „Prie iniciatyvos prisijungė Toronto „Raptors“ krepšininkas Linas Kleiza.“ ¹²⁵
	Rusijos rinktinės nariai žaidžiantys NBA	„Andrejui Kirilenkai rinktinės durys atvertos plačiai. Jis NBA lygos žvaigždė.“ ¹²⁶ ; „A. Kirilenkos Jutos „Jazz“ klubas NBA į atkrintamąsias varžybas nepateko.“ ¹²⁷ .
	Ukrainos rinktinės nariai žaidžiantys NBA	„Jutos „Jazz“ komandos atsarginių žaidėjų suoloelio praleidžiantį Kyrylą Fesenko.“ ¹²⁸ ; „Jutos „Jazz“ krepšininkas K. Fesenko Klaipėdoje buvo patenkintas viskuo.“ ¹²⁹ .
	Juodkalnijos rinktinės nariai žaidžiantys NBA	„Kandidatų sąrašė yra ir NBA rungtyniaujančio Nikloa Pekovičiaus pavardė.“ ¹³⁰ .
	Serbijos rinktinės nariai žaidžiantys NBA	„Į rinktinę nepakviestas NBA čempionas Predragas Stojakovičius.“ ¹³¹ .

Užbaigiant pirmąjį straipsnių klasifikavimo bloką, analizuojami portalų straipsniai, kurių skaičius yra mažiausias. Valstybės įvairios: čempionato šeiminkė Lietuva, visada perspektyvi Serbija ir keletas rinkinių, kurios neturi gerų pasiekimų tai – Ukraina ir Juodkalnija.

¹²⁴ <http://www.basketnews.lt/news-38140-songaila-noretu-zaisti-europos-cempionate.html#ixzz1wUdlgYBT>

¹²⁵ <http://www.basketnews.lt/news-41068-europos-cempionato-metu-laukiamas-turistu-antpludis-foto.html#ixzz1wdPHc5Km>

¹²⁶ <http://www.basketnews.lt/news-37258-blattas-viskas-nuspresta-as-lieku-prie-rusijos-rinktines-vairo.html#ixzz1wUcJsxMY>

¹²⁷ <http://www.basketnews.lt/news-39379-dar-viena-i-lietuva-ketinanti-atvykti-zvaigzde-kirilenka.html#ixzz1wexrnkv>

¹²⁸ <http://www.basketnews.lt/news-40082-ukrainos-rinktines-kandidatu-sarase-du-jav-rungtyniaujantys-krepšininkai.html#ixzz1wd3DyWd8>

¹²⁹ <http://www.basketnews.lt/news-41073-ukrainieciu-krepšininkai-pirmieji-klaipėdoje-video.html#ixzz1wdPZHt4>

¹³⁰ <http://www.basketnews.lt/news-40378-juodkalnija-susiaurino-kandidatu-sarasa-iki-16-krepšininku.html#ixzz1wd531xiV>

¹³¹ <http://www.basketnews.lt/news-40051-tarp-serbijos-rinktines-kandidatu-rasicius-ir-marjanovicus.html#ixzz1wd2u0GFG>

Lietuva turi visada vieną ar kelis NBA žaidžiančius vyrus. Tačiau ne visiems ten vienodai sekasi, apie lietuvius straipsniuose buvo iškeltos dvi asmenybės, kurių dalyvavimas EKČ yra svarbus ir yra stebima šių žaidėjų veikla. Rusijos rinktinė tenkinasi maža simboline verte savo rinktinei, nes turi tik vieną atstovą geriausioje pasaulio lygoje. Žinoma A. Kirilenka tai autoritetas daugeliui krepšininkų, jo atvykimas į EKČ daro reiginį įdomesnį ir populiarnesnę, bet Rusijos rinktinė, pagal simbolinę hierarchiją, yra ant žemiausio laiptelio, pagal straipsnių skaičių, pakopos. Serbija, paskutiniu metu tikrai neturinti atstovų NBA, tenkinasi vieninteliu žurnalistų prisimintu P. Stojakovičiumi, kuris netgi atsisakė padėti savo nacionalinei rinktinei. Taigi, būtų galima suprasti, kad ši rinktinė pasmerkta pralaimėjimams, tačiau tai tik vienas populiarumo matavimo segmentas ir dar daryti išvadas apie simbolinės hierarchijos bei verčių susidarymą yra anksti. Reikia sudėti ir kitokius faktorius įtakojančius žiniasklaidos dėmesį konkrečiai komandai ar valstybei.

Tyrimo liko ir neaptartų EKČ rinktinių apie kurias duomenų portaluose nebuvo, nes jų tautiečiai nežaidžia NBA ir žurnalistų straipsnių apie tai nerasta.

Atliktas kokybinis tyrimas apie žaidėjų, rungtyniaujančių Nacionalinėje krepšinio asociacijoje (NBA), simbolines vertes, plėtojamas kito pobūdžio tyrimo. Jie išreiškiamas 5–8 lentelėse, kuriose simbolinės hierarchijos vienetu tampa žaidėjai, kuriems yra suteikiamos valstybių pilietybės, kad jie galėtų žaisti už konkrečią rinktinę (5–8 lentelės skaidomos pagal kategorijas dėl vietos jose stokos). Tai dažniausiai būna amerikiečiai, kurie neturi galimybės žaisti už savo gimtąją šalį, o juos, kaip „prekes įsigyja“ Europos valstybės. Šie žaidėjai taip pat turi didelę vertę, nes jie yra krepšinio žvaigždės, kurios traukia žiniasklaidos dėmesį. Pagal FIBA taisykles natūralizuotas žaidėjas rinktinėje gali būti tik vienas, todėl jo vieno „kitokio“, „svetimo“ būvimas rinktinėje yra simboliškas ir nagrinėjamas.

5 lentelė. Žaidėjų simbolinė hierarchija pagal suteiktą pilietybę

Kategorija	Subkategorija	Straipsnių turinio pavyzdžiai
Daugiausiai	Ispanijos rinktinės	„Konge gimęs S. Ibaka gali tapti Ispanijos piliečiu.“ ¹³² ; „S.Scariolo kalbėjosi su S. Ibaka, kuriam ketinama suteikti Ispanijos pilietybę.“ ¹³³ ; „Prieš EKČ Ispanijos rinktinę veikiausiai papildys afrikietis S. Ibaka.“ ¹³⁴ ; „Ispanijos pilietybės siekintį afrikietį S. Ibaką arba šalies

¹³² <http://www.basketnews.lt/news-36130-ibaka-gali-tapti-ispnijos-pilieciu.html#ixzz1wUZW5Ehk>

¹³³ <http://www.basketnews.lt/news-38651-scariolo-aplanko-nba-rungtyniaujancius-ispanus.html#ixzz1wUeVeyh7>

¹³⁴ <http://www.basketnews.lt/news-38791-pries-europos-cempionata-ispnijos-rinktine-veikiausiai-papildys-afrikietis.html#ixzz1wcuZU17n>

	natūralizuoti žaidėjai	<i>pilietybę turinti juodkalnietį Nikolą Mirotičių.¹³⁵; „Kongo Demokratinėje Respublikoje gimęs S. Ibaka siekia Ispanijos pilietybės.“¹³⁶; „EKČ žaisto norinti afrikietį S. Ibaką jaudina nežinia dėl Ispanijos pilietybės.“¹³⁷; „Ibaka netrukus taps Ispanijos piliečiu.“¹³⁸; „Itin daug dėmesio sulaukė natūralizuotas afrikietis S. Ibaka.“¹³⁹; „Iš Kongo Respublikos kilusiam Ibakai šią vasarą buvo suteikta Ispanijos pilietybė.“¹⁴⁰.</i>
Vidutiniškai	Rusijos rinktinės natūralizuoti žaidėjai	<i>„Prieš dvejus metus Rusijos garbę gynęs Kelly McCarty šiemet į Lietuvą neatvyks. <..> Pirmenybėse Lenkijoje ilgametį rinktinės žaidėją J.R. Holdeną pakeitęs K. McCarty buvo rezultatyviausias.“¹⁴¹; „Norą atstovauti rinktinei išreiškė natūralizuotas amerikietis J.R. Holdenas. <..> McCarty šiais metais Rusijos rinktinėje neišvysime.“¹⁴²; „Holdenas paskelbė nežaisiantis EKČ.“¹⁴³; „Rusijos rinktinė medalių sieks be amerikiečių. <..> Nacionalinės rinktinės marškinėlių nebeapsivilks iki tol rungtyniaavę J.R. Holdenas ir K. McCarty.“¹⁴⁴.</i>

5 lentelės duomenys rodo, kad EKČ diskurse daugiausiai dėmesio, klausime apie natūralizuotus žaidėjus, susilaukė Ispanijos rinktinė. Afrikietis, NBA žaidžiantis S. Ibaka daug nerimo kėlė žurnalistams, pasirinkimu ir galimybe atstovauti Europos čempionus. Straipsnių skaičius šia tematika buvo ženkliai didesnis nei kitų valstybių. Ispanijos rinktinė niekada negarsėjo natūralizuotų žaidėjų panauda. Tačiau S. Ibaka – tai svarbus žaidėjas, kuris į rinktinę gali atnešti daug naudos, todėl šiuo klausimu žiniasklaida buvo itin susidomėjusi.

Tuo tarpu Rusijos rinktinė, ilgą laiką žaidusi su J.R. Holdenu, vėliau su K. McCarty 2011 m. EKČ atvyko be jų. Straipsniuose iki čempionato pradžios žurnalistai stengėsi išsiaiškinti ir pabrėžti, kuris vis dėlto iš amerikiečių padės Rusijos rinktinei. Šio bloko straipsniai taip pat suteikia stiprią simbolinę vertę komandoms apie kurias kalbama daugiausiai, nes komandose natūralizuojasi tik tie žaidėjai, kurių atėjimas atnešta apčiuopiamą naudą. Jie charizmatiški, populiarūs žaidėjai, todėl didesnis dėmesys jiems yra natūraliai suvokiamas.

¹³⁵ <http://www.basketnews.lt/news-39283-calderonas-palaimino-uzsienieciu-proverzi-i-ispnijos-rinktine.html#ixzz1wcp7NHT>

¹³⁶ <http://www.basketnews.lt/news-40319-calderonas-prisidejus-ibakai-turesime-stipriausia-priekine-linija.html#ixzz1wd4XvSXO>

¹³⁷ <http://www.basketnews.lt/news-40394-europos-cempionate-zaisti-norinti-afrikieti-neramina-nezinia-del-ispnijos-pilietybes.html#ixzz1wd5liBTd>

¹³⁸ <http://www.basketnews.lt/news-40802-ibaka-netrukus-taps-ispnijos-pilieciu.html#ixzz1wd961NpZ>

¹³⁹ <http://www.basketnews.lt/news-41099-ispnijos-rinktine-ziniasklaidai-pristatyta-su-magijos-triukais-foto.html#ixzz1wdQ27QkZ>

¹⁴⁰ <http://www.basketnews.lt/news-41720-ispniju-stovykla-suarezas-nepateko-i-dvyliktuka-sada-debiutuos-europos-cempionate.html#ixzz1wdsyVVf6>

¹⁴¹ <http://www.basketnews.lt/news-37869-mccarty-i-lietuva-veikiausiai-neatvyks.html#ixzz1wUdQVP1p>

¹⁴² <http://www.basketnews.lt/news-39039-holdenas-isreiske-nora-atstovauti-rusijos-rinktinei.html#ixzz1wcv0E6E1>

¹⁴³ <http://www.basketnews.lt/news-40523-holdenas-paskelbe-nezaisiantis-europos-cempionate.html#ixzz1wd5pG71g>

¹⁴⁴ <http://www.basketnews.lt/news-40875-rusijos-rinktine-medaliu-sieks-be-amerikieciu.html#ixzz1wd9xKKaD>

Taigi daugiausiai dėmesio portaluose analizuojant klausimą, susijusį su svetimtaučių žaidėjų panauda, buvo skiriama Ispanijos ir Rusijos rinktinėms.

6 lentelė. Žaidėjų simbolinė hierarchija pagal suteiktą pilietybę

Kategorija	Subkategorija	Straipsnių turinio pavyzdžiai
Mažiau	Juodkalnijos rinktinės natūralizuoti žaidėjai	„Juodkalniečiai į savo gretas pasikvietė vieną natūralizuotą krepšininką Omarą Cooką.“ ¹⁴⁵ ; „Sąrašė yra ir natūralizuoto amerikiečio Omaro Cooko pavardė.“ ¹⁴⁶ .
	Kroatijos rinktinės natūralizuoti žaidėjai	„Legionieriui Dontaye Draperiui artimiausiu metu gali būti suteikta Kroatijos pilietybė. <..> Kroatijos krepšinio federacija išplatino žinią apie norą suteikti Draperiui pilietybę.“ ¹⁴⁷ ; „Pirmą kartą į rinktinės kandidatų sąrašą įtrauktas natūralizuotas amerikietis Dontaye Draperis.“ ¹⁴⁸ .
	Makedonijos rinktinės natūralizuoti žaidėjai	„Makedonijos pilietybę turintis Bo McCalebbs veikiausiai atvyks į Lietuvą. <..> 2009 metais rinktinėje rungtyniavo kitas natūralizuotas amerikietis – Jeremiah Massey.“ ¹⁴⁹ ; „Į kandidatų sąrašą įtrauktos trijų natūralizuotų amerikiečių – J. Massey, B. McCaleb, M. Green – pavardės, tačiau rinktinės garbę ginti galės tik vienas.“ ¹⁵⁰ .

Kiek mažiau žiniasklaida dėmesio skyrė trims Balkanų valstybėms, kurios nusprendė kviestis į pagalbą kitataučius. Juodkalniečiai į pagalbą kvietėsi Europoje gerai žinomą amerikietį O. Cooką. Keletas straipsnių apie jo galimybes atstovauti šią valstybę ir viskas, momentinis dėmesys, be jokių intrigu ir papildomų simbolių verčių. Juodkalnijos rinktinė dar nėra parodžiusi gerų rezultatų ir apie ją žurnalistai ir taip rašė mažai, todėl paliečiant šį klausimą, tai šis žaidėjas neblogas Juodkalnijos pasirinkimas, nes jo dėka Juodkalnijai buvo suteiktas papildomas dėmesys portaluose.

Garsi Kroatijos rinktinė taip pat sulaukė dėmesio dėl savo pasirinkimo. Jų atstovui taip pat buvo siūloma Kroatijos pilietybė. Gal kiek ir keista žinant, kokia yra garsi Kroatijos krepšinio istorija, jų pasiekimai. Bet šiandieniniame komercializuotame sporte, svetimšalių žaidėjų panauda tampa įprasta norma.

¹⁴⁵ <http://www.basketnews.lt/news-39540-tarp-juodkalnijos-rinktines-kandidatu-lietuvos-ryto-aukstaugis-bjelica.html#ixzz1wczgk6KJ>

¹⁴⁶ <http://www.basketnews.lt/news-40378-juodkalnija-susiaurino-kandidatu-sarasa-iki-16-krepsininku.html#ixzz1wd531xiV>

¹⁴⁷ <http://www.basketnews.lt/news-37733-kroatai-i-europos-cempionata-gali-atvykti-su-amerikieciu.html#ixzz1wUdBIIOH>

¹⁴⁸ <http://www.basketnews.lt/news-40177-kroatijos-rinktineje-trys-esami-ir-buve-zalgirieciai-bei-amerikietis.html#ixzz1wd3xwjRF>

¹⁴⁹ <http://www.basketnews.lt/news-39566-mccalebbs-ketina-atstovauti-makedonijai-taciau-turi-savo-salygu.html#ixzz1wczntdpa>

¹⁵⁰ <http://www.basketnews.lt/news-40550-makedonijos-kandidatu-sarase-trys-naturalizuoti-amerikieciai-ir-samardziskis.html#ixzz1wd5yu0fp>

Makedonija – čempionato išsišokėlė, iki čempionato pradžios straipsnių susilaukė ne daug. EKČ diskurse randama informacijos apie jos krepšininkus, siekį natūralizuoti itin garsų krepšininką B. McCalebba.

Šios trys Balkanų valstybės pasirinkdamos situaciją, kad joms reikia pagalbos iš kitataučių, iš žiniasklaidos sulaukė papildomo dėmesio ir galėjo sustiprinti savo simbolinę vertę ir vietą hierarchijoje paremtoje informacijos kiekiu.

7 lentelė. Žaidėjų simbolinė hierarchija pagal suteiktą pilietybę

Kategorija	Subkategorija	Straipsniu turinio pavyzdžiai
Mažiausiai	Belgijos rinktinės natūralizuoti žaidėjai	„Kandidatų sąraše yra vienas natūralizuotas Konge gimęs krepšininkas – D. Ilunga-M‘Benga.“ ¹⁵¹ .
	Bosnijos ir Hercegovinos rinktinės natūralizuoti žaidėjai	„Kandidatų sąraše yra pilietybę turintis amerikietis Henry Domercantas.“ ¹⁵² .
	Bulgarijos rinktinės natūralizuoti žaidėjai	„Į kandidatų sąrašą įtraukti du natūralizuoti amerikiečiai – Cedricas Simmonsas ir Earlas Rowlandas, tačiau tik vienas iš jų galės vykti į EKČ.“ ¹⁵³ .
	Lenkijos rinktinės natūralizuoti žaidėjai	„Į sąrašą įtrauktas ir vienas natūralizuotas amerikietis – Thomas Khelati, 2009 metų čempionate Lenkijai atstovavo kitas amerikietis – Davidas Loganas.“ ¹⁵⁴ .
	Ukrainos rinktinės natūralizuoti žaidėjai	„Ukrainos rinktinė į pagalbą pasikvietė natūralizuotą amerikietį Stevą Burtą.“ ¹⁵⁵ .

Mažiausiai dėmesio, bet susilaukė dar keletas rinktinių, kurios komandos sudėtyje pasiryžo turėti kitos tautybės žaidėją. Tai visos komandos, nesiekiančios didelių pergalių. Kad pasisektų gerų sporto rezultatų jos samdosi amerikiečius ir kitų tautybių žaidėjus, kurie yra

¹⁵¹ <http://www.basketnews.lt/news-40985-belgijos-rinktine-del-traumos-prarado-puoleja.html#ixzz1wdNmYztZ>

¹⁵² <http://www.basketnews.lt/news-39939-tarp-bosnijos-ir-hercegovinos-rinktines-kandidatu-bajramovicius-varda-ir-televocius.html#ixzz1wd2VtrGW>

¹⁵³ <http://www.basketnews.lt/news-40715-bulgarijos-rinktines-kandidatu-sarase-du-naturalizuoti-amerikieciai.html#ixzz1wd7CZiMx>

¹⁵⁴ <http://www.basketnews.lt/news-40073-lenkijos-rinktines-kandidatu-sarase-krepsininkai-is-vietines-lygos.html#ixzz1wd302vLl>

¹⁵⁵ <http://www.basketnews.lt/news-40594-ukrainos-rinktine-papildys-naturalizuotas-amerikietis.html#ixzz1wd6Ffdmj>

pranašesni už tos valstybės žaidėjus ar talentus. Belgijos rinktinė natūralizuotą afrikietį renkasi, nes jis žaidžia NBA, tai dvigubas stimulus šiai krepšiniu negarsėjančiai valstybei.

Vienintelis pranešimas rastas portale, kuriame informacija skiriasi nuo kitų, tai Bulgarijos rinktinė, kuri rinkosi vieną natūralizuotą žaidėją iš trijų variantų. Taigi galima suprasti, kad amerikiečiams sąlygos yra suteikiamos geros, nes jų motyvacija atstovauti šią valstybę yra didelė. Simbolinėje hierarchijoje šios rinktinės gauna dėmesio dėl tokių pasirinkimų ir yra labiau matomos viešojo erdvėje. Daugelis valstybių, kurios rinkosi kitokią kelią ir rėmėsi tik savo šalių žaidėjais šiame straipsnių bloke nedalyvavo ir simbolinės vertės negavo, nes būtent natūralizuoti žaidėjai visada žaidimo lygį pakelia ir būna įdomesnės žiūrovams ar skaitytojams.

Kokybinis tyrimas plėtotas ir atliktas pagal lyderius komandose, išreiškiamas kategorijomis ir subkategorijomis sudarytose 9–11 lentelėse. Komandų lyderiai yra simboliai, kuriais remiasi visa čempionato aplinka. Krepšinio federacijos siekia, kad rinktinėje visada pasirodytų lyderiai, nes dėka jų rinktinė tampa populiarsnė, treneriams tai žaidimo ramstis, o žiniasklaida visada mieliau rašo apie jau žinomus, garsius ir populiarius žaidėjus. Jie tampa rinktinės veidu, simbolinės žinutės apie komandos vertę nešėjais. Žinoma kai kurios komandos lyderių turi ne vieną ir ne du, todėl svarbu išvelgti tendencijas, kokius vis dėlto krepšininkus medija išskiria iš komandos draugų tarpo.

Kategorijomis išreikštomis daugiausiai ir vidutiniškai 9 lentelėje pateikiami portalų straipsniuose įvardinami žaidėjai. Kategoriją daugiausiai konkretina subkategorija Ispanijos rinktinės lyderiai, kategorija vidutiniškai – Vokietijos, Didžiosios Britanijos, Graikijos rinktinių žaidėjai – simboliai.

9 lentelė. Žaidėjai – komandų lyderiai EKČ diskurse

Kategorija	Subkategorija	Straipsnių turinio pavyzdžiai
Daugiausiai	Ispanijos rinktinės žvaigždės	„Vienas labiausiai patyrusių Ispanijos rinktinės puolėjų Felipe Reyesas.“ ¹⁵⁶ ; „Ispanijos rinktinės lyderis P. Gasolis.“ ¹⁵⁷ ; „Vienas geriausių Ispanijos žaidėjų J.M. Calderonas.“ ¹⁵⁸ ; „Ispanijos krepšinio žvaigždė P. Gasolis praleido praeitais metais vykusį pasaulio čempionatą.“ ¹⁵⁹ ; „Didžiausios komandos žvaigždės – P. Gasolis ir J.C. Navarro.“ ¹⁶⁰ ; „Fernandezas neatsisakė padėti rinktinei. <.> Ispanijos

¹⁵⁶ <http://www.basketnews.lt/news-32623-fernandezas-tikrai-laimesime-cempionata-lietuvoje.html#ixzz1wUXcYPbu>

¹⁵⁷ <http://www.basketnews.lt/news-32772-gasolis-nori-zaisti-europos-cempionate-lietuvoje.html#ixzz1wUXxb2dG>

¹⁵⁸ <http://www.basketnews.lt/news-34437-anot-calderono-lietuvoje-ispamus-lydes-spaudimas.html#ixzz1wUYhQkYC>

¹⁵⁹ <http://www.basketnews.lt/news-37551-gasolis-sprendima-del-rinktines-priimsiu-pasibaigus-nba-sezonui.html#ixzz1wUcgW5Xt>

¹⁶⁰ <http://www.basketnews.lt/news-38280-ispantai-liko-patenkinti-viesbuciu-panevezyje.html#ixzz1wUe9rIxg>

		<i>nacionalinei komandai neatsisakė padėti nė vienas lyderis. <..> J.C. Navarro ir J.M. Calderonas taip pat pavirtino rungtyniausia Lietuvos. ¹⁶¹; „Viena ryškiausių rinktinės žvaigždžių P. Gasolis tvirtai apsisprendė padėti. ¹⁶²; „Ispanijos rinktinės kandidatų sąrašė – broliai Gasoliai ir kitos žvaigždės. ¹⁶³; „Ispanijos rinktinės lyderiais – P. Gasoliu, M. Gasoliu, R. Fernandezu bei J.M. Calderonu. ¹⁶⁴; „Susižeidusios Ispanijos rinktinės žvaigždės R. Rubio, R. Fernandezas. ¹⁶⁵.</i>
Vidutiniškai	Vokietijos rinktinės žvaigždės	<i>„Vokietijos krepšinio simbolis D. Nowitzki. ¹⁶⁶; „Vokietijos nacionalinės rinktinės lyderis D. Nowitzki. ¹⁶⁷; „Po metų pertraukos rinktinės duris pravers lyderis D. Nowitzki. ¹⁶⁹; „Bene didžiausia čempionato žvaigždė D. Nowitzki. ¹⁷⁰.</i>
	Didžiosios Britanijos žvaigždės	<i>„Britai į Lietuvą sieks atsivežti ryškiausias žvaigždes – L. Dengą, B. Gordoną, P. Mensh-Bonsuh. ¹⁷¹; „Archibaldas turėtų būti vienas svarbiausių D. Britanijos rinktinės krepšininkų. ¹⁷²; „Praėjusiais metais P. Mensah-Bonsuh buvo neabejotinas D.B. rinktinės lyderis. ¹⁷³; „Britai savo žvaigždėms B. Gordonui ir L. Dengui iškelė ultimatumą. ¹⁷⁴.</i>
	Graikijos rinktinės žvaigždės	<i>„Bourousis traukiasi iš Graikijos rinktinės. <..> Graikijos rinktinė prarado pagrindinį vidurio puolėją. ¹⁷⁵; „2005 metų čempionai versis be vienais iš lyderių buvusių D. Diamantidžio, K. Tsartsario, G. Printezio ir T. Papalouko. ¹⁷⁶; „Lyderis V. Spanoulis prakaitą lieja ne iš visų jėgų. ¹⁷⁷; „Graikų lyderio V. Spanoulis traumos. ¹⁷⁸; „Europos čempionatas be pusšimčio žvaigždžių. <..> Europoje dominuojantis S. Schortsanitis. ¹⁷⁹</i>

¹⁶¹ <http://www.basketnews.lt/news-39290-fernandezas-neatsisake-padeti-rinktinei.html#ixzz1wcvWcp5c>

¹⁶² <http://www.basketnews.lt/news-39792-gasolis-apsisprende-padeti-ispnijos-rinktinei.html#ixzz1wd0xVatq>

¹⁶³ <http://www.basketnews.lt/news-40083-ispnijos-rinktines-kandidatu-sarase-broliai-gasoliai-ir-kitos-zvaigzdes.html#ixzz1wd3JtFH0>

¹⁶⁴ <http://www.basketnews.lt/news-40394-europos-cempionate-zaisti-norinti-afrikieti-neramina-nezinia-del-ispnijos-pilietybes.html#ixzz1wd5liBTd>

¹⁶⁵ <http://www.basketnews.lt/news-41717-rubio-ir-fernandezas-nepraleis-europos-cempionato.html#ixzz1wdserMTE>

¹⁶⁶ <http://www.basketnews.lt/news-32278-nowitzki-lietuva-yra-mano-planuose.html#ixzz1wUXJxEel>

¹⁶⁷ <http://www.basketnews.lt/news-38680-nowitzki-ruosiasi-zaisti-lietuvoje-vyksianciame-europos-cempionate.html#ixzz1wUek9YSG>

¹⁶⁸ <http://www.basketnews.lt/news-40971-nowitzki-ir-kamanas-patvirtino-atstovausiantys-vokietijos-rinktinei.html#ixzz1wdNeDSQW>

¹⁶⁹ <http://www.basketnews.lt/news-41140-bauermannas-europos-cempionato-favoritai-ispnani.html#ixzz1wdQuCh5E>

¹⁷⁰ <http://www.basketnews.lt/news-41859-nowitzki-siauliu-treniruociu-saleje-galetu-buti-rengiamos-net-oficialios-varzybos.html#ixzz1w0skmbk>

¹⁷¹ <http://www.basketnews.lt/news-36517-britu-kapitonas-grumoja-ispnams-strategas-tikisi-surinkti-ryskiausias-zvaigzdes.html#ixzz1wUaamIsc>

¹⁷² <http://www.basketnews.lt/news-37070-archibaldas-didziosios-britanijos-rinktinei-svarbiausia-surinkti-pagrindinius-zaidejus-video.html#ixzz1wUc04OfG>

¹⁷³ <http://www.basketnews.lt/news-38900-pries-europos-cempionata-mensah-bonsu-stengiasi-is-naujo-pajusti-zaidimo-skoni.html#ixzz1wcvbSIhp>

¹⁷⁴ <http://www.basketnews.lt/news-41187-ultimatumas-dengui-ir-gordonui-rinktineje-turite-buti-iki-pentadienio.html#ixzz1wdR0x0hm>

¹⁷⁵ <http://www.basketnews.lt/news-39712-bourousis-traukiasi-is-graikijos-rinktines.html#ixzz1wd0ZStcq>

¹⁷⁶ <http://www.basketnews.lt/news-40661-zouros-paskelbe-graikijos-rinktines-kandidatu-sarasa.html#ixzz1wd6T5RiA>

¹⁷⁷ <http://www.basketnews.lt/news-40934-graikijos-rinktines-zaideju-traumos-galvos-skausmas-zourosui.html#ixzz1wdAfqJoE>

¹⁷⁸ <http://www.basketnews.lt/news-41527-zouros-atsisake-charalampidzio-paslaugu.html#ixzz1wdnqGEiy>

¹⁷⁹ <http://www.basketnews.lt/news-41561-europos-cempionatas-be-pussimcio-zvaigzdzium.html#ixzz1wds9uipQ>

Šie duomenys parodo, kokius žaidėjus žiniasklaida išreiškia kaip komandų lyderius ir žvaigždes. Kiek dažnai juos taip vadina ir pabrėžia jų statusą komandoje. Tokių žaidėjų būvimas komandoj atneša gerų rezultatų, o tokių žaidėjų vertinimas viešoje erdvėje taip pat duoda naudos, nes jiems suteikiamas papildomas dėmesys. Straipsniai naudojami prieš čempionatą, o daugiausiai tarp jų yra minimi Ispanijos rinktinės žaidėjai, kurie apibūdinami straipsniuose, kaip lyderiai ar žvaigždės. Jų toks įvardijimas pakelia ir visą komandos vertę, nes tai aukščiausios klasės krepšininkai. Kadangi ispanai jau keletą metų yra nenustumiami nuo nugalėtojų pjedestalo, tai apie jų lyderius ir kalbama daugiausiai. Pabrėžiami tokie žaidėjai kaip broliai Gasoliai, J. C. Navarro, J. M. Calderon ir kt. Tai aukščiausio meistriškumo žaidėjai. Įdomu skaityti straipsnius, kai jie apibūdinami ne kaip paprasti rinktinės nariai, bet kaip žvaigždės, lyderiai ar nusipelnę žaidėjai. Būtent Ispanijos rinktinėje tokių žmonių yra daugiausiai, todėl pačiai rinktinėi simbolinėje hierarchijoje suteikiama aukščiausia vertė.

Kiek mažiau straipsnių, kuriuose išryškinami rinktinių žaidėjai yra apie Vokietijos, Graikijos ir britų rinktines. Pirmoji rinktinė tiesiogiai priklausoma nuo savo megažvaigždės D. Nowtizki. Apie jį daugiausiai kalbama ir rašoma. Graikija taip pat stipri rinktinė, pasižyminti techniškais ir protingais žaidėjais, būtent apie juos ir rašo portalai, juos iškelia į pirmą komandos planą. Jie suteikia savo komandai neapčiuopiamo pranašumo prieš kitas komandas, dar neprasidėjus čempionatui.

EKČ diskurse kalbant apie žaidėjų populiarumą nuo lyderių nenusileidžia ir dar krepšinio pergalių nuskynusi D. Britanija. Jos NBA žaidėjai yra ne tik žaidėjai, bet ir globalios krepšinio rinkos žvaigždės. Todėl jiems skiriamas tikrai išskirtinis dėmesys, apie juos kalbama daugiau nei apie kitus komandos draugus. Britai simbolinėje hierarchijoje užima tikrai aukštas pozicijas, nes apie jų žaidėjus yra rašoma ir diskutuojama portaluose.

10 lentelė. Žaidėjai – komandų lyderiai EKČ diskurse

Kategorija	Subkategorija	Straipsnių turinio pavyzdžiai
Mažiau	Izraelio rinktinės žvaigždės	„O. Casspi didžiuojasi dauguma Izraelio krepšinio aistruolių. <.> Be jo yra dar du lyderiai – Y. Halperinas, L. Eliyahu.“ ¹⁸⁰ ; „Žydu žvaigždė Casspi patyrė traumą.“ ¹⁸¹ ; „Izraelio rinktinės lyderis O. Casspi praleis EKČ.“ ¹⁸² .

¹⁸⁰ <http://www.basketnews.lt/news-27314-casspi-mintyse-2011-metu-europos-cempionatas-lietuvoje.html#ixzz1wUVEMSN6>

¹⁸¹ <http://www.basketnews.lt/news-41401-zydu-zvaigzde-casspi-patyre-trauma-ir-gali-praleisti-europos-cempionata.html#ixzz1wdTOI5n1>

<i>Kroatijos rinktinės žvaigždės</i>	„Vienas Kroatijos rinktinės lyderių gynėjas Marko Popovičius.“ ¹⁸³ ; „Komandai negalės padėti vienas lyderių Roko Leni-Ukičius.“ ¹⁸⁴ ; „Europos čempionatas be pusšimčio žvaigždžių. <..> Z. Planiničiaus, K. Lončaro, M. Baničiaus, D. Kuso.“ ¹⁸⁵
<i>Lietuvos rinktinės žvaigždės</i>	„Vienas nacionalinės rinktinės lyderių J. Mačiulis.“ ¹⁸⁶ ; „Vienas geriausių šalies krepšininkų Š. Jasikevičius.“ ¹⁸⁷ ; „Pernai vienu pagrindinių Lietuvos rinktinės krepšininku tapęs M. Pocius.“ ¹⁸⁸
<i>Lenkijos rinktinės žvaigždės</i>	„Ryškiausi veidai rinktinėje – M. Gortatas ir M. Lampe.“ ¹⁸⁹ ; „Vienas komandos lyderių M. Gortatas prakaitą lieja Hiustone.“ ¹⁹⁰ ; „M. Gortatas ir M. Lampe 2009 m. EKČ Lenkijoje buvo vieni iš komandos lyderių.“ ¹⁹¹
<i>Prancūzijos rinktinės žvaigždės</i>	„Prancūzijos rinktinės lyderis T. Parkeris.“ ¹⁹² ; „Į keblią situaciją papuolė Prancūzijos rinktinė ir jos lyderis T. Parkeris.“ ¹⁹³ ; „Vienas komandos lyderių J. Noah gavo medikų leidimą.“ ¹⁹⁴ ; „R. Turiafas buvo vienas svarbiausių žaidėjų.“ ¹⁹⁵
<i>Rusijos rinktinės žvaigždės</i>	„Geriausiu pastarojo dešimtmečio Rusijos krepšininku laikomas A. Kirilenka.“ ¹⁹⁶ ; „V. Chriapa praėjusį sezoną tapo Rusijos čempionu.“ ¹⁹⁷ ; „Praėjusiais metais Turkijoje Kaunas buvo vienas iš Rusijos rinktinės lyderių.“ ¹⁹⁸

Pagal kategorijos mažiau duomenis 10 lentelėje situacija tokia, kad žiniasklaida stengiasi iš kiekvienos rinktinės išskirti žaidėjus, kurie jų nuomone verti vadintis lyderiais. Visi žadėjai, kuriuos išskiria portalai yra žinomi ne tik lokaliu, nacionaliniu lygmeniu, bet jie yra pasaulinio žinomumo ikonos. Subkategorijoje Lietuvos rinktinės žvaigždės iš lietuvių išskirti J.

¹⁸² <http://www.basketnews.lt/news-41692-casspi-nusprende-nezaisti-senojo-zemyno-cempionate.html#ixzz1wdqFHo97>

¹⁸³ <http://www.basketnews.lt/news-40872-popovicius-norime-kautis-del-medaliu.html#ixzz1wd9oBiXE>

¹⁸⁴ <http://www.basketnews.lt/news-41141-kroatijos-rinktine-prarado-dar-viena-lyderi.html#ixzz1wdQT7OFX>

¹⁸⁵ <http://www.basketnews.lt/news-41561-europos-cempionatas-be-pussimcio-zvaigzdziu.html#ixzz1wds9uipQ>

¹⁸⁶ <http://www.basketnews.lt/news-34241-maciulis-tikiu-kad-lietuvoje-galime-tapti-cempionais.html#ixzz1wUYQY38m>

¹⁸⁷ <http://www.basketnews.lt/news-40750-jasikevicius-nusprende-zaisti-europos-cempionate-video.html#ixzz1wd8g012L>

¹⁸⁸ <http://www.basketnews.lt/news-40796-pocius-rinktineje-turesiu-is-naujo-irodyti-savo-pajeguma-foto-video.html#ixzz1wd8xaLmS>

¹⁸⁹ <http://www.basketnews.lt/news-40073-lenkijos-rinktines-kandidatu-sarase-krepsininkai-is-vietines-lygos.html#ixzz1wd302vLl>

¹⁹⁰ <http://www.basketnews.lt/news-40342-gortatas-treniruojasi-su-legendiniu-nba-krepsininku.html#ixzz1wd4hbkt6>

¹⁹¹ <http://www.basketnews.lt/news-40362-lenkai-i-lietuva-atvyks-su-gortatu-taciau-be-lampes.html#ixzz1wd4ntUGw>

¹⁹² <http://www.basketnews.lt/news-39505-parkeris-padedami-noah-tikimes-nugaleti-lietuvoje.html#ixzz1wczG7Tsu>

¹⁹³ <http://www.basketnews.lt/news-40518-draudimo-netekes-parkeris-gali-praleisti-europos-cempionata.html#ixzz1wd5ccn9U>

¹⁹⁴ <http://www.basketnews.lt/news-41298-noah-prisijunge-prie-prancuzijos-rinktines.html#ixzz1wdS4IG2X>

¹⁹⁵ <http://www.basketnews.lt/news-41560-rankos-pirsta-susilauzes-turiafas-gali-praleisti-europos-cempionata.html#ixzz1wdoHyRVW>

¹⁹⁶ <http://www.basketnews.lt/news-39379-dar-viena-i-lietuva-кетинanti-atvykti-zvaigzde-kirilenka.html#ixzz1wexrrnkV>

¹⁹⁷ <http://www.basketnews.lt/news-40927-chriapa-privalesime-skaitytis-su-visais-varzovais.html#ixzz1wdAYxpf8>

¹⁹⁸ <http://www.basketnews.lt/news-41183-trauma-patyres-kaunas-rusijos-rinktinei-europos-cempionate-nepades.html#ixzz1wdQkPP43>

Mačiulis ar Š. Jasikevičius. Tiesa keista, kad nėra minimo L. Kleizos, nors jis yra pagrindinis žmogus šiuo metu nusipelnantis vadintis lyderiu ar žvaigžde, tačiau jis EKČ metu buvo patyręs traumą ir neturėjo galimybės žaisti, todėl apie jį straipsnių srautas buvo ryškiai sumažėjęs.

Izraelio ir Kroatijos rinktinių žaidėjai, kurie buvo išskirti EKČ diskurse yra labai gerai žinomi Europos lygmens krepšininkai, jų rezultatai visada džiugina sirgalius. Jų išskyrimas ir konkretus įvardijimas taip pat komandai sudaro tam tikrą įvaizdį. Geri žaidėjai stiprina komandos vardą, kelia jos profesionalumo lygį. Viskas vyksta ant popieriaus, sudėtyse, straipsniuose, tačiau tiriama simbolinė hierarchija tuo ir remiasi, kad tai yra konstruojama ir konkretaus praktinio pagrindimo neturi.

Lenkijos, Rusijos ir Prancūzijos komandų žvaigždės ir lyderiai tai NBA žaidėjai, tikros pasaulinio masto žvaigždės, kurios tikrai net nežaisdamos, o būdamos šalia suponuoja tam tikras simbolines vertes rinktinėms. Sirgaliai, portalų skaitytojai dažnai matydami šių žaidėjų pavardes ir asmenybių apibūdinimus susidaro tam tikras hierarchijas, kurios būtent paremtos straipsnių kiekiu, ir jų turiniu.

Kategorijoje mažiausiai subkategorijose suponuoti Belgijos, Bosnijos ir Hercegovinos, Gruzijos, Italijos Latvijos, Serbijos, Slovėnijos, Turkijos rinktinių lyderiai.

11 lentelė. Žaidėjai – komandų lyderiai EKČ diskurse

Kategorija	Subkategorija	Pavyzdžiai
Mažiausiai	Belgijos rinktinės žvaigždės	„Belgijos rinktinės lyderis Axelis Hervelle į EKČ neatvyks.“ ¹⁹⁹ .
	Bosnijos ir Hercegovinos rinktinės žvaigždės	„Kandidatų sąrašė yra komandos lyderis Mirza Teletovičius.“ ²⁰⁰ .
	Gruzijos rinktinės žvaigždės	„G. Tsinsadze, vienas Gruzijos rinktinės lyderių.“ ²⁰¹ .
	Italijos rinktinės žvaigždės	„Gallinari, Bargnani, Belinelli – trys ryškiausios Italijos rinktinės žvaigždės.“ ²⁰² ; „Vienas Italijos rinktinės lyderių Marco Belinelli.“ ²⁰³ .
	Latvijos rinktinės žvaigždės	„Bene ryškiausia latvių žvaigždė – Andris Biedrinis. <.> Į Lietuvą neatvyks Kasparas Kambala – latvių „Rokis Balboa“.“ ²⁰⁴ .

¹⁹⁹ <http://www.basketnews.lt/news-41801-prancuzai-nuslave-belgus-hervelle-patyre-trauma-ir-i-lietuva-neatvyks.html#ixzz1wdukTJgd>

²⁰⁰ <http://www.basketnews.lt/news-39939-tarp-bosnijos-ir-hercegovinos-rinktines-kandidatu-bajramoviccius-varda-ir-teletoviccius.html#ixzz1wd2VtrGW>

²⁰¹ <http://www.basketnews.lt/news-41124-gruzijos-krepšininkai-dekojo-lietuviams-uz-originalu-kvietima-i-europos-cempionata-video.html#ixzz1wdQL7vBl>

²⁰² <http://www.basketnews.lt/news-39453-i-lietuva-atvyks-dar-viena-nba-zvaigzde-gallinari.html#ixzz1wcyLoD7h>

²⁰³ <http://www.basketnews.lt/news-41755-paaaiskejo-galutinis-italijos-rinktines-dvyliktukas.html#ixzz1wdtn5hQe>

²⁰⁴ <http://www.basketnews.lt/news-40086-latvijos-rinktines-kandidatu-sarase-20-pavardziu.html#ixzz1wd3R3LsF>

Serbijos rinktinės žvaigždės	„Serbijos rinktinė Lietuvoje versis be vieno iš lyderių – N. Veličkovičiaus.“ ²⁰⁵ .
Slovėnijos rinktinės žvaigždės	„Į kandidatų sąrašą įtrauktos visos ryškiausios žvaigždės: J. Lakovičius, G. Dragičius, M. Smodišas, B. Nachbaras, broliai D. ir E. Lorbekai.“ ²⁰⁶ .
Turkijos rinktinės žvaigždės	„Žaidimu nėra patenkintas vienas lyderių – Hedo Turkoglu.“ ²⁰⁷ ; „S. Erdenas rinktinėje būdavo vienas iš lyderių.“ ²⁰⁸ .

Šioje dalyje rinktinės, kurių ypatingieji žaidėjai minimi bent po kartą, galima sakyti, kad šių rinktinių žvaigždės nėra labai populiaros ir žiniasklaida neturi didelių poreikių išryškinti jų asmenybes, pavardes. Žinoma tai priklauso ir nuo pačios rinktinės filosofijos ir žaidimo stiliaus. Bet charizmatiški ir talentingi žaidėjai visada būna pastebimi ir įvertinami. Turkijos žvaigždė H. Turkoglu minimas, slovėnų pavardės pateikiamos viename straipsnyje, įrodo, kad jie visi geri žaidėjai, bet iki globalaus pripažinimo sulaukusio žaidėjo dar neprieita.

Keista situacija su Serbijos rinktine, nes šioje komandoje garsių pavardžių netrūksta, bet žiniasklaida į tai dėmesio nekoncentruoja. Latvių žaidėjas, kuris išskiriamas kaip žvaigždė K. Kambala daug kartų baustas už grubų ir šiurkštų žaidimą, turėjęs didelę diskvalifikaciją, save yra išbandęs profesionaliame bokso ringe, todėl žiniasklaida šį įvykį ir eskaluoja. Taip jis tampa žvaigždė, tačiau simbolinės pridėtinės vertės savo komandai nesuteikia. Ir šiaip vienas, nepasikartojantis pranešimas sunkiai padaro įtaką skaitytojui ar sirgaliui, nes pasikartojantys tekstai, apibūdinimai ir t. t. daro geresnį poveikį simboliniame lygmenyje.

Komandų simbolinei hierarchijai didžiulę įtaką daro vyriausieji treneriai, todėl kokybinis tyrimas atliktas ir šiuo aspektu.

Charizmatiškas ir geras treneris visada bus komandos centrine figūra. Jo įtaka tiek žaidimui, tiek visai komandos atmosferai yra labai svarbi. Samdomas aukščiausios klasės treneris gali tapti ir komandos svarbiausia dalimi, o tai žinoma suteikiama simbolinė vertė komandai, kurią jis valdo. Treneris, turintis kolekcijoje ne vieną laimėjimą – komandos sėkmės garantas, o tai tik dar labiau pritraukia žiniasklaidos dėmesį. Trenerių kaita yra svarbus čempionato diskurso įvykis, nes tai komandai suteikia tam tikrą vertę.

12 lentelė. Vyriausieji treneriai, kaip komandų lyderiai EKČ diskurse

²⁰⁵ <http://www.basketnews.lt/news-41691-serbijos-rinktine-prarado-velickovicu-ties-keseljo-pavarde-kybo-klaustukas.html#ixzz1wdq6SwEJ>

²⁰⁶ <http://www.basketnews.lt/news-40092-tarp-slovenijos-rinktines-kandidatu-burys-zvaigzdziu-ir-begicius.html#ixzz1wd3YpOXS>

²⁰⁷ <http://www.basketnews.lt/news-41706-turkoglu-musu-zaidimas-gereja.html#ixzz1wdsPoZXz>

²⁰⁸ <http://www.basketnews.lt/news-41778-erdenas-praleis-europos-cempionata.html#ixzz1wdu6GK6E>

Kategorija	Subkategorija	Straipsnių turinio pavyzdžiai
Daugiausia	Serbijos rinktinės trenerių kaita	„Serbijos krepšinio specialistas D. Ivkovičius priėmė netikėtą sprendimą ir paliko šalies rinktinę.“ ²⁰⁹ ; „Naujasis Serbijos krepšinio federacijos prezidentas įkalbėjo D. Ivkovičių grįžti prie rinktinės vairo.“ ²¹⁰ ; „Trumpam pasitraukęs iš Serbijos rinktinės vyriausiojo trenerio pareigų D. Ivkovičius į nacionalinę komandą sugrįžo kaip savanoris.“ ²¹¹ .
Vidutiniškai	Juodkalnijos rinktinės trenerių kaita	„Vyriausiasis treneris D. Vujoševićus paskelbė krepšininkų sąrašą, kvalifikacinėms 2011 EKČ varžyboms.“ ²¹² ; „Vyriausiasis treneris D. Radonjičius paskelbė krepšininkų pavardes, kurie atvyks į pirmąją stovyklą ruošti EKČ.“ ²¹³ .
	Ukrainos rinktinės trenerių kaita	„Ukrainos rinktinę treniruos NBA patirties turintis M. Fratello.“ ²¹⁴ ; „Žurnalistams pristatytas naujasis Ukrainos rinktinės treneris – legendinis amerikietis M. Fratello.“ ²¹⁵ .
	Lenkijos rinktinės trenerių kaita	„Lenkai kalbina T. Pačesą vadovauti rinktinei.“ ²¹⁶ ; „Lenkijos rinktinės vairą perėmė slovėnas A. Pipanas.“ ²¹⁷ .
Mažiausiai	Graikijos rinktinės trenerių kaita	„I. Zouros yra pagrindinis kandidatas perimti Graikijos rinktinės stratego postą. Šiose pareigose jis pakeistų J. Kazlauską. <..> Graikijos krepšinio federacija vedė derybas su P. Giannakiu, tačiau savo prielankumą rodo I. Zourui.“ ²¹⁸ .
	Bulgarijos rinktinės trenerių kaita	„Pesičius neatmeta galimybės kitąmet tapti Bulgarijos treneriu.“ ²¹⁹ .
	Rusijos rinktinės trenerių kaita	„D. Blattas nusprendė likti prie rinktinės vairo.“ ²²⁰ .
	Turkijos rinktinės trenerių kaita	„B. Tanjevičius užleidžia Turkijos rinktinės trenerio postą O. Ene. <..> Tiesa B. Tanjevičius rinktinėje lieka, kaip techninis koordinatorius.“ ²²¹ .
	Vokietijos rinktinės trenerių kaita	„Bauermannas po EKČ paliks Vokietijos rinktinę, nes visą dėmesį skirs Miuncheno „Bayern“ klubui.“ ²²² .

²⁰⁹ <http://www.basketnews.lt/news-36975-ivkovicius-paliko-serbijos-rinktine.html#ixzz1wUbghKNU>

²¹⁰ <http://www.basketnews.lt/news-38777-naujasis-prezidentas-ikalbejo-ivkoviciu-grizti-prie-serbijos-rinktinės-vairo.html#ixzz1wcv0c5yy>

²¹¹ <http://www.basketnews.lt/news-38907-uz-darba-rinktineje-ivkovicius-negaus-ne-cento.html#ixzz1wcvl1Y1L>

²¹² <http://www.basketnews.lt/news-30646-bjelica-itrauktas-i-juodkalnijos-rinktinės-kandidatu-sarasa.html#ixzz1wUWWDiW>

²¹³ <http://www.basketnews.lt/news-39540-tarp-juodkalnijos-rinktinės-kandidatu-lietuvos-ryto-aukstaugis-bjelica.html#ixzz1wczgk6KJ>

²¹⁴ <http://www.basketnews.lt/news-37286-ukrainos-rinktine-treniruos-nba-patirties-turintis-fratello.html#ixzz1wUcVuUXP>

²¹⁵ <http://www.basketnews.lt/news-37700-ukrainos-rinktinės-treneris-kontraktas-man-uztenka-rankos-paspaudimo.html#ixzz1wUd4lsZt>

²¹⁶ <http://www.basketnews.lt/news-34746-lenkai-kalbina-pacesa-vadovauti-rinktinei.html#ixzz1wUYvpLiw>

²¹⁷ <http://www.basketnews.lt/news-39630-lenkijos-rinktinės-vaira-pereme-pipanas.html#ixzz1wd0Cr5XK>

²¹⁸ <http://www.basketnews.lt/news-36688-zouros-pagrindinis-kandidatas-treniruoti-graikijos-rinktine.html#ixzz1wUb9Sje9>

²¹⁹ <http://www.basketnews.lt/news-28760-pesicius-pades-bulgarijos-rinktinei.html#ixzz1wUVgRKVZ>

²²⁰ <http://www.basketnews.lt/news-37258-blattas-viskas-nuspresta-as-lieku-prie-rusijos-rinktinės-vairo.html#ixzz1wUcJxMY>

²²¹ <http://www.basketnews.lt/news-36599-ene-keicia-tanjeviciu-prie-turkijos-rinktinės-vairo.html#ixzz1wUay5Lqx>

²²² <http://www.basketnews.lt/news-39742-bauermannas-po-europos-cempionato-paliks-vokietijos-rinktine.html#ixzz1wd0hYrdh>

12 lentelės duomenys rodo, kad treneriai taip pat yra svarbūs komandų populiarumo, simbolinės hierarchijos konstravimo elementai. Jų pasikeitimai suteikia taip pat kažkokias vertes. Vienas treneris išeina, jį keičia geresnis, todėl jo atėjimas ir trenerio įvardijimas straipsniuose suteikia komandai tam tikrą vertę, nes dabar gali kažkas keistis tik į gerą pusę. Taigi straipsnių skaičiai nėra dideli, nes trenerių keitėsi nedaug. Viskas vyksta dar iki čempionato. Labiausiai tiriamuose portaluose buvo aptarinėjamas Serbijos treneris D. Ivkovičius. Taip, tai krepšinio išmanymo monarchas. Jo atėjimas ar išėjimas iš komandos tikrai konstruoja skaitytojų ar sirgalių nuomonę apie visą komandą ir čempionatą.

Daugiau aptariami naujų trenerių atėjimai į komandas, kurios niekada negarsėja gerų specialistų samdymu ar darbu. Lenkijos ir Ukrainos komandos pasikviesdamos kitataučius trenerius stengiasi kiek galima gerinti savo komandos įvaizdį ir keisti žaidimą patiki „svetimam“ žmogui.

Kai trenerius keičia stiprios komandos, laikomos favoritėmis žiniasklaidos dėmesys būna kur kas didesnis. Šiuo EKČ diskurso atveju dėmesys suteikiamas minimalus naujiems treneriams, jie paminimi, bet didesnių straipsnių apie juos nerašoma ir jie patys neišryškina, kaip tam tikri herojai. Taigi trenerio elemento įtaka į simbolinę hierarchiją nėra didelė, bet treneris dažnai būna ir komandos veidas ir centras aplink kurį viskas sukasi.

13 lentelė. Nuomonės apie įvairiapusę trenerių veiklą EKČ diskurse

Trenerių veikla neapsiriboja tik taktikų ir strategijų kūrimu ir darbu šalia aikštelėje. Jų veikla yra svarbi ir už krepšinio aikštės ribų. Jie yra pavyzdys savo auklėtiniams, todėl bet kokioje situacijoje jiems yra teikiamas maksimalus žiniasklaidos dėmesys.

Kategorija	Subkategorija	Straipsnių turinio pavyzdžiai
Prieš čempionatą	Ispanijos trenerių veikla, įvykiai	„Vyriausiasis treneris S. Scariolo keliauja po JAV kur susitinka su NBA rungtyniaujančiais ispanais.“ ²²³ ; „S. Scariolo artėjantį EKČ laiko stipriausiu per pastaruosius 20 metų.“ ²²⁴ ; „Ispanijos rinktinė pristatyta su magijos triukais. <..> Krepšininkus pralinksmino magijos triuką atlikęs vyriausiasis treneris S. Scariolo.“ ²²⁵ .
	Serbijos trenerių veikla, įvykiai	„Ivkovičius šią vasarą nesulauks jokio atlygio už darbą rinktinėje, nes sunkmetį išgyvenanti federacija negali jam mokėti solidaus atlygio.“ ²²⁶ .
	Lietuvos trenerių	„Gaisras trenerių štabe užgesintas.“ ²²⁷ ; „Portugalų treneris spaudos konferencijoje surėmė ietis su Kemzūra.“ ²²⁸ .

²²³ <http://www.basketnews.lt/news-38651-scariolo-aplanko-nba-rungtyniaujancius-ispamus.html#ixzz1wUeVeyh7>

²²⁴ <http://www.basketnews.lt/news-40139-scariolo-lietuvoje-vyksiantis-cempionatas-stipriausias-per-20-metu.html#ixzz1wd3j6y3M>

²²⁵ <http://www.basketnews.lt/news-41099-ispnijos-rinktine-ziniasklaidai-pristatyta-su-magijos-triukais-foto.html#ixzz1wdQ27QkZ>

²²⁶ <http://www.basketnews.lt/news-38907-uz-darba-rinktineje-ivkovicius-negaus-ne-cento.html#ixzz1wcvl1Y1L>

Per čempionatą	veikla, įvykiai	
	Portugalijos trenerių veikla, įvykiai	„Portugalų treneris spaudos konferencijoje surėmė ietis su Kemžūra.“ ²²⁹ .

13 lentelėje išryškunami pagrindiniai įvykiai, kurių dėka treneriai tapo populiariais ir matomais EKČ diskurse. Vieni treneriai subėgėjo pasirodyti dar iki čempionato, kiti treneriai čempionato metu sulaukė žiniasklaidos dėmesio. Tai skirtingi trenerių išryškinimai iš komandos nei pozicijų kaita, tai su trenerių charakteriu, būdu susiję įvykiai.

Žinoma reikia išskirti Ispanijos rinktinės trenerį, kurio veikla buvo plačiausia, todėl jis gavo daugiausiai dėmesio ir savo komandai dar daugiau pridėjo populiarumo ir pakėlė simbolinę vertę. Per čempionato konferenciją įvykęs konfliktas tarp Lietuvos ir Portugalijos trenerių tik patvirtina, kad sportas tai karo sublimacijos galimybė. Kad kova vyksta ne tik aikštelėje, bet persikelia ir už jos ribų. Žiniasklaidai tai yra įdomūs ir fiksuotini įvykiai, o tyrimui jie tarnauja, kaip trenerių išskyrimo iš bendros komandos veiklos ir simbolinės vertės suteikimo per straipsniuose užfiksuotus įvykius.

Simbolinę komandų hierarchiją įtakoja aplinka. 14 lentelėje pateikiami pavydžiai, kaip žmonės, kurie yra už aikštelės ribų, įtakoja rinktinių veiklą ir yra susiję su jomis. Žmonės kurių veikla yra dažnai nematoma, bet labai svarbi. Šių žmonių veiklą sąveika daro EKČ tik dar įdomesnę ir patrauklesnę. Jie suteikia ne tik komandai, prie kurio veiklos prisideda papildomos vertės, bet ir čempionato diskurse yra pastebimi ir svarbūs.

14 lentelė. Nuomonės apie aplinkos įtaką komandoms EKČ diskurse

Kategorija	Subkategorija	Straipsnių turinio pavyzdžiai
Daugiausiai	Ekspertai įtakojantys Lietuvos rinktinės veiklą	„Lietuvos rinktinės gydytojas V. Trumpickas patvirtino, kad J. Mačiulis patyrė kelio traumą.“ ²³⁰ ; „Lietuvos krepšinio federacijos prezidentas V. Garastas į nacionalinę rinktinę kviečia sugrįžti R. Šiškauską.“ ²³¹ ; „Lietuvos rinktinės gydytojo V. Trumpicko teigimu, Kleiza sportuoti vis dar negali.“ ²³² ; „M. Mikutavičiaus vadovaujama

²²⁷ <http://www.basketnews.lt/news-42005-gaisras-treneriu-stabe-uzgesintas-video.html#ixzz1wearip4q>

²²⁸ <http://www.basketnews.lt/news-42023-portugalų-treneris-spaudos-konferencijoje-sureme-ietis-su-kemzura.html#ixzz1webDnQ3m>

²²⁹ Ten pat.

²³⁰ <http://www.basketnews.lt/news-39360-maciulis-patyre-kelio-trauma-ir-praleis-europos-cempionata.html#ixzz1wexXlmbx>

²³¹ <http://www.basketnews.lt/news-39530-garastas-praso-siskausko-grizti-i-rinktine-papildyta.html#ixzz1wczOJOhf>

²³² <http://www.basketnews.lt/news-39594-nepaisant-greitai-gyjancio-kelio-kleiza-savo-planu-nekeis.html#ixzz1wczztVTN>

		<i>skanduočių konkurso komisija nusprendė, kad galutinį sprendimą priims patys sirgaliai.</i> ²³³ ; „Klaipėdoje vykiančias rinktinės pratybas stebės LR Prezidentė D. Grybauskaitė.“ ²³⁴ ; „Krepšininkus aktyviai prižiūri rinktinės gydytojas V. Tumpickas ir masažuotojas A. Buzelis, todėl žaidėjai jaučiasi ramūs.“ ²³⁵ ; „Rinktinės gydytojas V. Trumpickas prognozuoja, kad R.Javtokas po 5-6 dienų vėl galės treniruotis.“ ²³⁶ .
Vidutiniškai	Ekspertai įtakojantys D. Britanijos rinktinės veiklą	„Britų krepšinio federacijos direktorius Ch. Spice neslėpė nusivylimo B. Gordono apsisprendimu nedalyvauti EKČ.“ ²³⁷ ; „Vis sunkiau ir sunkiau atsisakyti žaidėjų. <..> Kalbėjo Ch. Spice.“ ²³⁸ .
	Ekspertai įtakojantys Izraelio rinktinės veiklą	„Izraelio rinktinės vadovai iš Tarptautinės krepšinio federacijos Europos padalinio pareikalavo solidžios kompensacijos.“ ²³⁹ ; „Izraelio delegacija kelia aukštus saugumo reikalavimus. <..> Sporte, pasak Izraelio prezidento Sh. Pereso, nėra nei rasinių, nei religinių barjerų.“ ²⁴⁰ .
	Ekspertai įtakojantys Rusijos rinktinės veiklą	„Maskvos CSKA klubo prezidentas A. Vatutinas teigė, kad visos problemos su draudimu yra dėl to, kad V. Chriapa praėjusį sezoną turėjo daug problemų su traumomis.“ ²⁴¹ ; „Sėkmingos operacijos ir kuo greičiau pasveikti A. Kaunui linkėjo Rusijos rinktinės vadovas O. Ušakovas.“ ²⁴² .
	Ekspertai įtakojantys Serbijos rinktinės veiklą	„Naujasis Serbijos krepšinio federacijos prezidentas D. Djilas įkalbėjo D. Ivkovičių grįžti prie Serbijos rinktinės vairo. <..> Federacijos viceprezidentais tapo garsūs šalies krepšininkai D. Bodirola ir D. Tomaševićius.“ ²⁴³ ; „Pirmasis apie D. Ivkovičiaus sugrįžimą pranešė Serbijos krepšinio federacijos prezidentas ir Belgrado meras D. Djilas.“ ²⁴⁴ .
	Ekspertai įtakojantys Bulgarijos rinktinės veiklą	„Serbijos krepšinio legenda S. Pesičius padės Bulgarijos rinktinei. <..> Sutiko dirbti Bulgarijos rinktinės konsultantu.“ ²⁴⁵ .
	Ekspertai įtakojantys Ispanijos rinktinės veiklą	„Ispanijos krepšinio federacijos generalinis sekretorius L. Gimenezas liko patenkintas Panevėžyje įsikūrusiu keturių žvaigždučių viešbučiu „Romantic“.“ ²⁴⁶ .

²³³ <http://www.basketnews.lt/news-39913-galutinis-verdiktas-skanduočiu-konkurse-sirgalium-rankose.html#ixzz1wd26Z29P>

²³⁴ <http://www.basketnews.lt/news-41001-vyru-rinktine-atvyko-i-palanga-treniruote-stebes-prezidente-foto.html#ixzz1wdNvjnsX>

²³⁵ <http://www.basketnews.lt/news-41096-kalnietis-ir-petravicius-patyre-smulkias-traumas-foto.html#ixzz1wdPuFKv6>

²³⁶ <http://www.basketnews.lt/news-41587-javtoko-gydymas-truks-5-6-dienas.html#ixzz1wdor9ZPm>

²³⁷ <http://www.basketnews.lt/news-41335-gordonas-europos-cempionate-nezais.html#ixzz1wdSXTCVG>

²³⁸ <http://www.basketnews.lt/news-41783-didziosios-britanijos-rinktineje-liko-13-kandidatu.html#ixzz1wduDGu4c>

²³⁹ <http://www.basketnews.lt/news-32953-zydai-is-fiba-reikalauja-1-mln-euru-kompensacijos.html#ixzz1wUY8FGJ0>

²⁴⁰ <http://www.basketnews.lt/news-40689-izraelio-delegacija-kelia-aukstus-saugumo-reikalavimus.html#ixzz1wd75HgeH>

²⁴¹ <http://www.basketnews.lt/news-41012-fiba-atsisake-apdrausti-chriapa.html#ixzz1wdOYOmSt>

²⁴² <http://www.basketnews.lt/news-41183-trauma-patyres-kaunas-rusijos-rinktinei-europos-cempionate-nepades.html#ixzz1wdQkPP43>

²⁴³ <http://www.basketnews.lt/news-38777-naujasis-prezidentas-ikalbejo-ivkovicium-grizti-prie-serbijos-rinktines-vairo.html#ixzz1wcv0c5vy>

²⁴⁴ <http://www.basketnews.lt/news-38907-uz-darba-rinktineje-ivkovicium-negaus-ne-cento.html#ixzz1wcvl1Y1L>

²⁴⁵ <http://www.basketnews.lt/news-28760-pesicius-pades-bulgarijos-rinktinei.html#ixzz1wUVgRKVZ>

Mažiausiai	veiklą	
	Ekspertai įtakojantys Italijos rinkinės veiklą	„Per televizorių EKČ stebėsiantis Italijos rinkinės veteranas G. Basile mano, kad Italijos rinkinė Lietuvoje gali nuveikti daug. <..> Ji turi daug galimybių.“ ²⁴⁷ .
	Ekspertai įtakojantys Latvijos rinkinės veiklą	„A. Bagatskiui EKČ talkins prieš kelerius metus trenerio karjerą pradėjęs R. Štelmaheris.“; „Golden State Warriors“ ekipos sporto direktorius K. Leikobas tikino, kad klubo vadovai suinteresuoti matyti Biedrinį rungtyniaujantį EKČ.“ ²⁴⁸ .
	Ekspertai įtakojantys Lenkijos rinkinės veiklą	„Generalinis Lenkijos krepšinio federacijos sekretorius W. Jeklinas A. Pipaną pasirinko dėl to, kad jis moka dirbti su jaunimu.“ ²⁴⁹ .
	Ekspertai įtakojantys Turkijos rinkinės veiklą	„B. Tanjevičius rinkinėje dirbs techniniu koordinatoriumi.“ ²⁵⁰ .
	Ekspertai įtakojantys Ukrainos rinkinės veiklą	„Ukrainos krepšinio federacijos prezidentas A. Volkovas pristatė naują rinkinės trenerį.“ ²⁵¹ .
	Ekspertai įtakojantys Vokietijos rinkinės veiklą	„Vokietijos kanclerė A. Merkel savo būstinėje priėmė D. Nowitzkį ir šalies rinkinę.“ ²⁵² .

Šios lentelė duomenys yra iš straipsnių parašytų dar iki čempionato pradžios. Čia aiškiai susiskirsčiusios komandos pagal simbolinę hierarchiją. Viršuje ir daugiausiai straipsnių parašyta yra apie Lietuvos rinkinę. Natūralu Lietuvoje vyksta čempionatas, portalas vienas iš tyrinėjamų yra lietuviškas, todėl viename ar kitame diskurse išryškėjančiame simbolinės vertės faktoriuje išryškėja šeimininkės valstybės statusas. Reikia pastebėti tai, kad į ekspertas apie kurią daugiausiai buvo stengiamasi rašyti žiniasklaidoje iš lietuvių komandos pusės tai komandos gydytojas. Jo dėka žaidėjai pasiruošimo etape patyrę traumas galėjo išlikti komandoje. Žinoma traumas yra neatsiejamas žaidimo elementas, tačiau iš šio lentelės pastebima, kad gydytojas turi tam tikrą simbolinę vertę. Jo asmenybė tam tikrų įvykių metu yra svarbi ir reikalinga žiniasklaidai. Kaip ekspertas yra išskiriami valstybių valdžios institucijų atstovai. Lietuvių prezidentė ir Vokietijos kanclerė, Izraelio prezidentas susitiko su savo komandomis taip joms parodydamos pasitikėjimą. O tokių žmonių dėmesys žinoma suponuoja tam tikrą simbolinę vertę. Tai yra aukščiausių asmenų palaiminimas, kas būdavo viduramžiais daroma riteriams prieš mūšius. Vėl galima įžvelgti karo sublimaciją.

²⁴⁶ <http://www.basketnews.lt/news-38280-ispantai-liko-patenkinti-viesbuciu-panevezyje.html#ixzz1wUe9rIgx>

²⁴⁷ <http://www.basketnews.lt/news-40238-basile-tiki-italijos-rinktines-galimybemis-lietuvoje.html#ixzz1wd4RIegh>

²⁴⁸ <http://www.basketnews.lt/news-40806-latvijos-rinkine-neteko-biedrinio-ir-janicenoko.html#ixzz1wd9CwVng>

²⁴⁹ <http://www.basketnews.lt/news-39630-lenkijos-rinktines-vaira-pereme-pipanas.html#ixzz1wd0Cr5XK>

²⁵⁰ <http://www.basketnews.lt/news-36599-ene-keicia-tanjeviciu-prie-turkijos-rinktines-vairo.html#ixzz1wUay5Lqx>

²⁵¹ <http://www.basketnews.lt/news-37700-ukrainos-rinktines-treneris-kontraktas-man-uztenka-rankos-paspaudimo.html#ixzz1wUd4lsZt>

²⁵² <http://www.basketnews.lt/news-41808-nowitzki-su-vokietijos-rinkine-dalyvavo-kancleres-priemime-foto.html#ixzz1wdvXLiaw>

Po lietuvių nemažai dėmesio apie žmonių, kurie gali įtakoti komandos veiklą, pristatymą žiniasklaidoje sulaukė Rusija, Serbija, D. Britanija, o ekspertais išskiriami krepšinio federacijų prezidentai, tai svarbiausi šios sporto šakos veikėjai valstybėse. Jų pasisakymai, veikla yra labai svarbi, todėl ji yra fiksuojama žiniasklaidoje. Pagal tai galima spręsti, kiek aktyvūs yra šių pareigybių žmonės konkrečioje valstybėje.

Mažiausiai dėmesio susilaukė likusių valstybių ekspertai. Tai taip pat federacijų atstovai ar kitokias pareigas rinktinės valdyme užimantys žmonės.

Šioje straipsnių kategorijoje aiškiai išsidėsčiusi simbolinė hierarchija – komandų apie kurias buvo kalbėta mažiausiai yra daugiausiai, apie kurias buvo rašyta daugiau yra truputį mažiau, o viena komanda yra kuri sulaukė išskirtinai daugiausiai portalų dėmesio. Toks pasiskirstymas formuoja skaitytojo ar sirgalius nuomonę ir išankstinį nusistatymą. Kuo labiau yra išryškunami aplinkiniai žmonės – ekspertai tuo susidaro stipresnis įspūdis apie rinktinę.

Nemažą įtaką simbolinei komandų hierarchijai daro sirgaliai. Sirgaliai yra aktyvūs čempionato dalyviai. Be jų veiklos čempionatas praranda savo grožį. Žinoma apie sirgalius galima būtų kalbėti ir plačiau, juos taip pat klasifikuoti ir analizuoti, bet šioje lentelėje pateikiami pavyzdžiai, kokie momentai EKČ diskurse išryškunami, kaip sirgalių suteikiama papildoma vertė komandai. Kaip komandos ir sirgalių derinys sutelkia papildomą žiniasklaidos dėmesį.

15 lentelė. Nuomonės apie sirgalių įtaką komandoms EKČ diskurse

Kategorija	Subkategorija	Straipsnių turinio pavyzdžiai
Prieš čempionatą	Rusijos rinktinės sirgaliai	„Rusijos krepšinio sirgaliams – naujas kelias į Klaipėdą. <..> Rusijos sirgaliai atvykti galės tiesioginiu reisu iš Maskvos į Palangą.“ ²⁵³ ; „Rugpjūčio 28 d. vyks Rusijos rinktinės palydėtuvs. <..> Šventės metu rinktinės žaidėjai savo gerbėjams dalins autografus.“ ²⁵⁴
	Lietuvos rinktinės sirgaliai	„Lietuvos rinktinės sirgaliai noriai dalyvauja skanduočių konkurse. <..> Krepšinio aštuoliai ruošia pragarą visiems lietuvių varžovams.“ ²⁵⁵ ; „Skanduotė surinkusi daugiausiai sirgalių simpatijų liepos 6 d. pradės kelionę po Lietuvos mietus su akcija „Varom už Lietuvą.“ ²⁵⁶
	Latvijos rinktinės sirgaliai	„Latviai bilietų pirkime vis dar miega.“ ²⁵⁷

²⁵³ <http://www.basketnews.lt/news-38258-rusijos-krepšinio-sirgaliams-naujas-kelias-i-klaipeda.html#ixzz1wUdxWbEF>

²⁵⁴ <http://www.basketnews.lt/news-41718-sekmadieni-vyks-rusijos-rinktines-palydetuves.html#ixzz1wdsqQ4iV>

²⁵⁵ <http://www.basketnews.lt/news-39668-krepšinio-aštuoliai-ruošia-pragara-visiems-lietuviu-varzovams.html#ixzz1wd0RNaqy>

²⁵⁶ <http://www.basketnews.lt/news-39913-galutinis-verdiktas-skanduočiu-konkurse-sirgaliu-rankose.html#ixzz1wd26Z29P>

²⁵⁷ Ten pat.

	Gruzijos rinktinės sirgaliai	„Gruzinai graibsto bilietus į Europos čempionatą. <..> Gruzinių aktyvumas stebina, bet jį galima suprasti nes jie debiutuos Europos pirmenybėse.“ ²⁵⁸ .
Per čempionatą	Makedonijos rinktinės sirgaliai	„Makedonijos rinktinės gerbėjai tikisi triumfuoti EKČ.“ ²⁵⁹ ; „Dešimtys tūkstančių žmonių kasdien miesto aikštėse stebi.“ ²⁶⁰ ; „Į Lietuvą atvyko 150 krepšinio fanų iš Makedonijos.“ ²⁶¹ ; „Į Kauną užsakomaisiais reisais atskrido trys lėkuvai sirgalių iš Makedonijos.“ ²⁶² .
	Ispanijos rinktinės sirgaliai	„EKČ finalą stebėjo milijonai ispanų.“ ²⁶³ .
	Kroatijos rinktinės sirgaliai	„Alytuje sirgalių palaikymo sulaukė M. Popovičius.“ ²⁶⁴ .
	Gruzijos rinktinės sirgaliai	„Ispūdingai savų sirgalių palaikomi Gruzijos krepšininkai.“ ²⁶⁵ .
	Latvijos rinktinės sirgaliai	„Aistringai žiūrovų palaikomi latviai mačą pradėjo galingai.“ ²⁶⁶ .
	Portugalijos rinktinės sirgaliai	„Portugalas Lietuvoje stebi jau devynioliktą EKČ paeiliui.“ ²⁶⁷ .
	Rusijos rinktinės sirgaliai	„Papildomų sirgalių pajėgų laukia Rusijos rinktinė.“ ²⁶⁸ .

15 lentelėje atsispindi rinktinių sirgalių veikla skirtingais EKČ etapais. Kokių komandų sirgaliai buvo aktyvūs prieš čempionatą ir traukė žiniasklaidos dėmesį, o taip pat sirgalių veikla ir jos atspindžiai čempionato metu. EKČ diskurse daugiausiai straipsnių buvo parašyta apie Makedonijos rinktinę. Jų sirgaliais žiniasklaida susidomėjo, kai komanda pradėjo rodyti gerus rezultatus. Šis dėmesys suprantamas, nes sirgalių veikla ėmė keistis. Pradėjo daugiau makedonų atvykti į Lietuvą, o jų mintyse pradėjo kauptis mintys, jog jų rinktinė gali laimėti visą EKČ.

Prieš čempionatą žurnalistai truputį išskyrė Lietuvos ir Rusijos komandų sirgalius. O apskritai daugiausiai apie sirgalius kalbama bilietų pirkimo temomis ir atvykimo tematika. Tai

²⁵⁸ <http://www.basketnews.lt/news-39823-gruzinai-graibsto-bilietus-i-europos-cempionata.html#ixzz1wd16U616>

²⁵⁹ <http://www.basketnews.lt/news-42103-makedonijos-rinktines-gerbejai-tikisi-triumfuoti-europos-cempionate-video.html#ixzz1weerXUWI>

²⁶⁰ <http://www.basketnews.lt/news-42143-krepsininku-pergales-varo-is-PROTO-makedonija.html#ixzz1weg1X5jW>

²⁶¹ <http://www.basketnews.lt/news-42234-makedonai-lietuva-nustebins-didziausia-veliava-europoje-video.html#ixzz1weh5P5MY>

²⁶² <http://www.basketnews.lt/news-42275-kauna-uzpludo-krepsinio-sirgaliai.html#ixzz1weiFAvBw>

²⁶³ <http://www.basketnews.lt/news-42360-europos-cempionato-finala-stebejo-milijonai-ispantu.html#ixzz1wekNN6ss>

²⁶⁴ <http://www.basketnews.lt/news-41973-ziurovu-simpatiju-sulaukes-popovicus-svai-de-tritaskius-ir-vede-kroatu-i-pergale-komentarai-foto.html#ixzz1weZOxSuR>

²⁶⁵ <http://www.basketnews.lt/news-41879-aistringai-sirgaliu-palaikomi-gruzinai-startavo-pergale-komentarai-foto-statistika.html#ixzz1weVay28X>

²⁶⁶ <http://www.basketnews.lt/news-41885-lyg-namuose-zaide-latviai-nusileido-prancuzams-komentarai-foto-statistika.html#ixzz1weWAAz94>

²⁶⁷ <http://www.basketnews.lt/news-41996-portugalas-lietuvoje-stebi-jau-devyniolikta-europos-cempionata-paeiliui-foto.html#ixzz1weaay2yH>

²⁶⁸ <http://www.basketnews.lt/news-42275-kauna-uzpludo-krepsinio-sirgaliai.html#ixzz1weiFAvBw>

sirgaliams buvo aktualiausia. Lietuvių sirgaliai rūpinosi skanduočių kūrimu, kad nustebintų visus Europos valstybių sirgalius ir svečius savo entuziazmu ir komandos palaikymu. Taigi čia simbolinė hierarchija, nors skirtingų temų straipsniuose, yra konstruojama, taip kaip sirgaliai atspindi savo komandos rezultatus. Makedonai masiškai ėmė plūsti po pirmųjų pergalių į Lietuvą, Rusijos sirgaliai prieš čempionatą gavę tiesioginį skrydį ir pasirodę neblogai pirmame etape, iškart sulaukė pastiprinimo iš gimtinių. Taigi, sirgalių stebėjimas, jų elgsenos ir veiklos vertinimas taip pat yra sudedamoji rinktinės simbolinės vertės dalis. Pagal sirgalių veiklos ataskaitas portaluose – straipsnius galima koreguoti simbolinę EKČ dalyvių hierarchiją.

Sirgaliai dažniausiai reiškiasi ir per lažybas. Lažybos tai masinio sporto industrijos sudedamoji dalis. Be lažybų neįsivaizduojamas joks sporto renginys ar paprasto rungtynės. Sporto industrija tapo smarkiai komercializuota, todėl piniginės lažybos žmonėms yra priimtinos. Kita šių įmonių veikla, tai išankstinės prognozės ir brukama nuomonė, kuri komanda yra stipriausia, jų nuomone, o kuri turėtų pasirodyti prasčiausia. Bukmekeriai, tai specialistai, kurie tyrinėja komandų sudėtis, žaidėjų pasiruošimą, trenerių darbą ir kitokias žaidimo tendencijas. Todėl jie dar net neprasidėjus čempionatui vienus karūnuoja, o kitus nuvertina. Šioje lentelėje pateikiama informacija iš trijų lažybų agentūrų Lietuvoje. Čia svarbu pastebėti, apie kokias komandas yra kalbama daugiausiai ir kokios galimybės joms yra prognozuojamos. Lažybų įmonių suteikiamos simbolinės vertės yra labai akivaizdžios ir plačiai naudojamos visame EKČ diskurse.

16 lentelė. Simbolinės hierarchija lažybų sporto industrijoje EKČ diskurse

Kategorija	Subkategorija	Straipsnių turinio pavyzdžiai
Daugiausiai	Lietuvos rinktinės reitingavimas lažybų bendrovėse	„Lietuvos krepšininkai yra antroje vietoje vertinant galimybes džiaugtis aukso medaliais.“ ²⁶⁹ ; „Lietuviai EKČ užims antrą vietą.“ ²⁷⁰ ; „Lietuviai turėtų užimti antrą vietą A grupėje.“ ²⁷¹ ; „Lietuviai antri.“ ²⁷²
	Ispanijos rinktinės	„Geriausiai vertinamos Ispanijos nacionalinės rinktinės galimybės.“ ²⁷³ ; „Ispanija antrą kartą iš eilės taps čempionais.“ ²⁷⁴ ;

²⁶⁹ <http://www.basketnews.lt/news-35631-europos-cepionato-favoritai-ispantai.html#ixzz1wUZE4yf9>

²⁷⁰ <http://www.basketnews.lt/news-41059-progoze-lietuvos-krepšininkai-europos-cepionate-uzims-antraja-vieta.html#ixzz1wdP4eHQJ>

²⁷¹ <http://www.basketnews.lt/news-41059-progoze-lietuvos-krepšininkai-europos-cepionate-uzims-antraja-vieta.html#ixzz1wdP4eHQJ>

²⁷² <http://www.basketnews.lt/news-41873-bwin-nuomone-ispnija-neabejotina-eurobasket-2011-favorite.html#ixzz1we1OzIc4>

²⁷³ <http://www.basketnews.lt/news-35631-europos-cepionato-favoritai-ispantai.html#ixzz1wUZE4yf9>

²⁷⁴ <http://www.basketnews.lt/news-41059-progoze-lietuvos-krepšininkai-europos-cepionate-uzims-antraja-vieta.html#ixzz1wdP4eHQJ>

reitingavimas lažybų bendrovėse	„Ispanijai prognozuojama pirmoji A grupės vieta.“ ²⁷⁵ ; „Ispanai pirmi.“ ²⁷⁶
Serbijos rinktinės reitingavimas lažybų bendrovėse	„Serbijai suteikiama trečia vieta.“ ²⁷⁷ ; „Serbai turėtų likti ketvirti.“ ²⁷⁸ ; „Serbija turėtų būti pirmi B grupėje.“ ²⁷⁹ ; „Serbai ketvirti.“ ²⁸⁰

16 lentelėje kategorijoje daugiausiai užfiksuota lažybų bendrovių simbolinės hierarchijos aukščiausia pakopa. Rinktinės vertinamos geriausiai, o ir žiniasklaidos dėmesys joms pagal jų išankstinį skirstymą buvo didžiausias. Subkategorija - Lietuvos, Ispanijos ir Serbijos - rinktinės komandos buvo sureitinguotos kelių lažybų bendrovių, tačiau žurnalistų darbo matu yra išskiriamos tik kelios reitingų dalyvės. Taip ir konstruojama simbolinė hierarchija, kurioje atsiranda populiariausios šalys, kaip duotu atveju Ispanija ir Serbija bei šeimininkė Lietuva. Šį pilną hierarchijos modelį vėliau reikės palyginti su EKČ galutine lentele ir įvertinti tiek bukmekerių, tiek jų spėjimus interpretavusių žurnalistų sukurtą išankstinę komandų išsidėstymo tvarką.

Kategorija vidutiniškai suponuoja keturių komandų subkategorijose - Graikijos, Turkijos, Rusijos ir Prancūzijos rinktinės.

17 lentelė. Simbolinės hierarchija lažybų sporto industrijoje EKČ diskurse

Kategorija	Subkategorija	Straipsnių turinio pavyzdžiai
Vidutiniškai	Graikijos rinktinės reitingavimas lažybų bendrovėse	„Graikai ketvirti.“ ²⁸¹ ; „Graikai turėtų būti favoritais savo grupėje.“ ²⁸² ; „Graikai penkti.“ ²⁸³
	Turkijos rinktinės	„Turkai penkti.“ ²⁸⁴ ; „Turkija turėtų užimti trečiąją vietą pirmajame etape.“ ²⁸⁵ ; „Turkai šešti.“ ²⁸⁶

²⁷⁵ <http://www.basketnews.lt/news-41059-prognoze-lietuvos-krepsininkai-europos-cempionate-uzims-antraja-vieta.html#ixzz1wdP4eHQJ>

²⁷⁶ <http://www.basketnews.lt/news-41873-bwin-nuomone-ispnija-neabejotina-eurobasket-2011-favorite.html#ixzz1we1OzIc4>

²⁷⁷ <http://www.basketnews.lt/news-35631-europos-cempionato-favoritai-ispnai.html#ixzz1wUZE4yf9>

²⁷⁸ <http://www.basketnews.lt/news-41059-prognoze-lietuvos-krepsininkai-europos-cempionate-uzims-antraja-vieta.html#ixzz1wdP4eHQJ>

²⁷⁹ <http://www.basketnews.lt/news-41059-prognoze-lietuvos-krepsininkai-europos-cempionate-uzims-antraja-vieta.html#ixzz1wdP4eHQJ>

²⁸⁰ <http://www.basketnews.lt/news-41873-bwin-nuomone-ispnija-neabejotina-eurobasket-2011-favorite.html#ixzz1we1OzIc4>

²⁸¹ <http://www.basketnews.lt/news-35631-europos-cempionato-favoritai-ispnai.html#ixzz1wUZE4yf9>

²⁸² <http://www.basketnews.lt/news-41059-prognoze-lietuvos-krepsininkai-europos-cempionate-uzims-antraja-vieta.html#ixzz1wdP4eHQJ>

²⁸³ <http://www.basketnews.lt/news-41873-bwin-nuomone-ispnija-neabejotina-eurobasket-2011-favorite.html#ixzz1we1OzIc4>

	reitingavimas lažybų bendrovėse	
	Rusijos rinktinės reitingavimas lažybų bendrovėse	„Rusai šešti.“ ²⁸⁷ ; „Rusai kaip ir slovėnai turi vienodai galimybių laimėti pirmąją vietą D grupėje.“ ²⁸⁸ ; „Rusai, kaip ir vokiečiai septinti-aštunti.“ ²⁸⁹
	Prancūzijos rinktinės reitingavimas lažybų bendrovėse	„Trečiąją vietą turėtų užimti Prancūzija.“ ²⁹⁰ ; „Prancūzai liks antri B grupėje.“ ²⁹¹ ; „Prancūzai treči.“ ²⁹²

Kiek mažiau (18 lentelė) buvo rašoma apie šias valstybes, tačiau jų reitingai yra aukšti. Prancūzai gal net iškrenta iš konteksto nes jiems skiriama, kai kurių bendrovių, trečia vieta bendroje įskaitoje, tačiau vienos bendrovės spėjimu pirmajame etape Serbijos rinktinė turėtų būti pranašesnė už Prancūzijos. O serbams taip pat daugiau dėmesio skyrė portalai, parašydami apie juos viename straipsnyje daugiau.

18 lentelė. Simbolinės hierarchija lažybų sporto industrijoje EKČ diskurse

Mažiau	Kroatijos rinktinės reitingavimas lažybų bendrovėse	„Rusai šešti.“ ²⁹³ ; „Rusai kaip ir slovėnai turi vienodai galimybių laimėti pirmąją vietą D grupėje.“ ²⁹⁴ ; „Rusai, kaip ir vokiečiai septinti-aštunti.“ ²⁹⁵
	Slovėnijos rinktinės reitingavimas lažybų bendrovėse	„Slovėnai turi vienodai galimybių laimėti pirmąją vietą D grupėje, kaip ir rusai.“ ²⁹⁶ ; „Slovėnai devinti-vienuolikti.“ ²⁹⁷

²⁸⁴ <http://www.basketnews.lt/news-35631-europos-cempionato-favoritai-ispantai.html#ixzz1wUZE4yf9>

²⁸⁵ <http://www.basketnews.lt/news-41059-prognoze-lietuvos-krepsininkai-europos-cempionate-uzims-antraja-vieta.html#ixzz1wdP4eHQJ>

²⁸⁶ <http://www.basketnews.lt/news-41873-bwin-nuomone-ispanja-neabejotina-eurobasket-2011-favorite.html#ixzz1we1OzIc4>

²⁸⁷ <http://www.basketnews.lt/news-35631-europos-cempionato-favoritai-ispantai.html#ixzz1wUZE4yf9>

²⁸⁸ <http://www.basketnews.lt/news-41059-prognoze-lietuvos-krepsininkai-europos-cempionate-uzims-antraja-vieta.html#ixzz1wdP4eHQJ>

²⁸⁹ <http://www.basketnews.lt/news-41873-bwin-nuomone-ispanja-neabejotina-eurobasket-2011-favorite.html#ixzz1we1OzIc4>

²⁹⁰ <http://www.basketnews.lt/news-41059-prognoze-lietuvos-krepsininkai-europos-cempionate-uzims-antraja-vieta.html#ixzz1wdP4eHQJ>

²⁹¹ <http://www.basketnews.lt/news-41059-prognoze-lietuvos-krepsininkai-europos-cempionate-uzims-antraja-vieta.html#ixzz1wdP4eHQJ>

²⁹² <http://www.basketnews.lt/news-41873-bwin-nuomone-ispanja-neabejotina-eurobasket-2011-favorite.html#ixzz1we1OzIc4>

²⁹³ <http://www.basketnews.lt/news-35631-europos-cempionato-favoritai-ispantai.html#ixzz1wUZE4yf9>

²⁹⁴ <http://www.basketnews.lt/news-41059-prognoze-lietuvos-krepsininkai-europos-cempionate-uzims-antraja-vieta.html#ixzz1wdP4eHQJ>

²⁹⁵ <http://www.basketnews.lt/news-41873-bwin-nuomone-ispanja-neabejotina-eurobasket-2011-favorite.html#ixzz1we1OzIc4>

²⁹⁶ <http://www.basketnews.lt/news-41059-prognoze-lietuvos-krepsininkai-europos-cempionate-uzims-antraja-vieta.html#ixzz1wdP4eHQJ>

²⁹⁷ <http://www.basketnews.lt/news-41873-bwin-nuomone-ispanja-neabejotina-eurobasket-2011-favorite.html#ixzz1we1OzIc4>

	bendrovėse	
--	------------	--

Čia komandos, apie kurių reitingavimus buvo kalbėta dar mažiau, o ir jų galimybės EKČ vertinamos žymiai prasčiau. Balkanų valstybės visada sulaukia daug dėmesio iš žurnalistų, nes šio krašto valstybės yra labai sportiškos, visose sporto šakose siekiančios maksimalių rezultatų. Jos visada būna reitinguojamos prieš čempionatus aukštai, nes krepšinio istorijoje yra iškovojusios ne vieną garsią pergalę.

19 lentelė. Simbolinės hierarchija lažybų sporto industrijoje EKČ diskurse

Mažiausiai	Makedonijos rinktinės reitingavimas lažybų bendrovėse	„Makedonijos galimybės vertinamos taip pat kaip ir Latvijos ar Lenkijos.“ ²⁹⁸
	Lenkijos rinktinės reitingavimas lažybų bendrovėse	„Lenkijos galimybės vertinamos taip pat kaip ir Makedonijos ar Latvijos.“ ²⁹⁹
	Latvijos rinktinės reitingavimas lažybų bendrovėse	„Latvijos galimybės vertinamos taip pat kaip ir Makedonijos ar Lenkijos.“ ³⁰⁰
	Portugalijos rinktinės reitingavimas lažybų bendrovėse	„Portugalijos galimybės vertinamos prasčiausiai.“ ³⁰¹
	Italijos rinktinės reitingavimas lažybų bendrovėse	„Italai devinti-vienuliški.“ ³⁰²
	Vokietijos rinktinės reitingavimas lažybų bendrovėse	„Vokiečiai septinti-aštunti.“ ³⁰³

Na, o čia valstybės, kurios gavo bent minimalų dėmesį ir buvo parašyta kokią preliminarią vietą ji užims. Žinoma akivaizdu, kad jei portugalai nebūtų reitinguojami lažybų bendrovių paskutiniai, tai ir apie juos nebūtų būtinybės rašyti žurnalistams. O dabar yra parašoma, kuri komanda bukmekerių yra laikoma visiška autsaidere. Latvijos ir Lenkijos

²⁹⁸ <http://www.basketnews.lt/news-35631-europos-cempionato-favoritai-ispantai.html#ixzz1wUZE4yf9>

²⁹⁹ <http://www.basketnews.lt/news-35631-europos-cempionato-favoritai-ispantai.html#ixzz1wUZE4yf9>

³⁰⁰ <http://www.basketnews.lt/news-35631-europos-cempionato-favoritai-ispantai.html#ixzz1wUZE4yf9>

³⁰¹ <http://www.basketnews.lt/news-35631-europos-cempionato-favoritai-ispantai.html#ixzz1wUZE4yf9>

³⁰² <http://www.basketnews.lt/news-41873-bwin-nuomone-ispnija-neabejotina-eurobasket-2011-favorite.html#ixzz1we1OzIc4>

³⁰³ <http://www.basketnews.lt/news-41873-bwin-nuomone-ispnija-neabejotina-eurobasket-2011-favorite.html#ixzz1we1OzIc4>

komandos minimos todėl, jog jos yra šeimininkės Lietuvos kaimynės, lažybų bendrovių veikla yra susijusi su šiomis valstybėmis, todėl žurnalistai pabrėžė ir šių komandų perspektyvas.

Įdomu ir svarbu lyginant su galutine rezultatų lentele šias prognozes tai, kad Makedonijos rinktinė buvo vertinama itin prastai, prie autsaideriais laikomų kaimynų. O čempionato eiga ir galutiniai rezultatai parodė visiškai ką kitą. Galutinė rezultatų lentelė pateikta prieduose (Priedas 1).

Matyti, kad Italijos rinktinė buvo reitinguojama geriau, nei pasirodė, tokį pat fiasko patyrė ir Kroatijos rinktinė. Šios dvi valstybės patyrė didžiausias nesėkmes lyginant su lažybų bendrovių prognozuotais rezultatais. Tiesa it visuomenė vadovaujasi panašiais principais, nes dažnai lažybų bendrovės sugeba tinkamai išdėstyti komandas pagal pajėgumus.

Labiausiai žinoma buvo nuvertinta Makedonijos rinktinė, kurios rezultatai buvo stulbinantys, neveltui jų rinktinė buvo praminta „juodoju čempionato arkliuku“. Latviai ir lenkai liko paskutinėse vietose kaip ir jiems buvo prognozuota.

Serbų rinktinės pasirodymas irgi buvo vertinamas kaip nesėkmė, nes iš pirmo trejeto – ketverto ji pagal rezultatus išsirikiavo aštuntoje vietoje. Tačiau tai ne toks didelis nuopuolis, kaip jau anksčiau mano minėtų rinktinių.

Apibendrinant galima teigti, kad lažybų bendrovės vadovaudamasis bukmekerių tyrimais, analizėmis reitinguota komandas, dažnai spėjimai atitinka visas rinktines, bet kartais papuola išimčių, kurios sujaukia tą nustatytą simbolinę tvarką. Žurnalistai naudodami bukmekerių hierarchiją konstruoja ir savo simbolines vertes rašydami arba nerašydami apie rinktines straipsniuose. Taigi šios segmentacijos straipsniai yra puikiai atspindintys, kaip yra konstruojama simbolinė hierarchija EKČ diskurse.

Komandų sudėtys yra vienas didžiausių faktorių įtakojančių jų sėkmę. Žaidėjų pasirinkimas yra trenerių problema, nes skaičius yra ribotas. Seni žaidėjai atsisako padėti, jauni ar nepatyrę. Na, o žiniasklaidos dėmesys šiems įvykiams yra didelis. Nes komandos sudėtis ant popieriaus yra vienas iš simbolių rinktinės įvaizdžių, kuo ten daugiau žinomų pavardžių, tuo rinktinė geresnė. Todėl sudėtis suteikia tam tikrą vertę komandai iki žengimo į aikštę, nes ten jau žaidžia nebe pavardės, o žmonės.

20 lentelė. Nuomonės apie komandų sudėtį EKČ diskurse

Kategorija	Subkategorija	Straipsnių turinio pavyzdžiai
------------	---------------	-------------------------------

Daugiausiai	Lietuvos rinktinės sudėtis	„Garastas prašo Šiškauską grįžti į rinktinę.“ ³⁰⁴ ; „Valančiūnas bus kviečiamas į vyrų rinktinę.“ ³⁰⁵ ; „Rinktinės kandidatų sąrašas padidintas iki dvidešimties kandidatų.“ ³⁰⁶ ; „Jasikevičius nusprendė žaisti EKČ. <.> Išplėstiniame sąraše dvidešimt keturios pavardės.“ ³⁰⁷ ; „Kaukenas prisidėjo prie rinktinės.“ ³⁰⁸ ; „Po stovyklos Palangoje liks keturiolika – penkiolika kandidatų.“ ³⁰⁹ ; „Dėl vietos dvyliktuke kovoja keturiolika krepšininkų.“ ³¹⁰ ; „M. Lukauskis liko už Lietuvos rinktinės dvyliktuko ribų.“ ³¹¹ .
	Graikijos rinktinės sudėtis	„Bourousis traukiasi iš Graikijos rinktinės.“ ³¹² ; „Zouros paskelbė šešiolikos kandidatų sąrašą.“ ³¹³ ; „Mavrokefalidis eilinį kartą atsisakė padėti Graikijos rinktinei.“ ³¹⁴ ; „Schortsanitis pasitraukė iš Graikijos rinktinės.“ ³¹⁵ ; „I. Bourousis persigalvojo ir buvo įtrauktas į kandidatų sąrašą.“ ³¹⁶ ; „Dėl vietos dvyliktuke dar kovoja penkiolika krepšininkų.“ ³¹⁷ ; „I. Zouros apsisprendė dėl galutinės rinktinės sudėties.“ ³¹⁸ .
	Ispanijos rinktinės sudėtis	„Mumbru nežino, ar vasarą padės Ispanijos rinktinei.“ ³¹⁹ ; „S. Scariolo paskelbė penkiolikos kandidatų į nacionalinę ekipą sąrašą.“ ³²⁰ ; „Rinktinę paliko du patyrę vilkai.“ ³²¹ ; „Ispanijos rinktinės stovyklą paliko du krepšininkai.“ ³²² ; „Suarezas nepateko į galutinę Ispanijos rinktinės sudėtį.“ ³²³ ; „F. Reyesas kuriam laikui paliko Ispanijos rinktinės stovyklą.“ ³²⁴ .

³⁰⁴ <http://www.basketnews.lt/news-39530-garastas-praso-siskausko-grizti-i-rinktine-papildyta.html#ixzz1wczOJOHf>

³⁰⁵ <http://www.basketnews.lt/news-39780-valanciunas-bus-kvieciamas-i-vyru-rinktine.html#ixzz1wd0p3wJL>

³⁰⁶ <http://www.basketnews.lt/news-39866-rinktines-kandidatu-sarase-8-bronziniai-zaidejai-ir-6-sugriztantys-veteranai.html#ixzz1wd1MSu6x>

³⁰⁷ <http://www.basketnews.lt/news-40750-jasikevicius-nusprende-zaisti-europos-cempionate-video.html#ixzz1wd8g012L>

³⁰⁸ <http://www.basketnews.lt/news-40876-kaukenas-prisidejo-prie-rinktines.html#ixzz1wdA5sDJu>

³⁰⁹ <http://www.basketnews.lt/news-41013-kemzura-po-stovyklos-palangoje-rinktineje-liko-14-15-kandidatu-video.html#ixzz1wdOGHrs2>

³¹⁰ <http://www.basketnews.lt/news-41301-rinktine-palieka-gecevicius-seibutis-ir-motiejunas-2-video.html#ixzz1wdSCCFnf>

³¹¹ <http://www.basketnews.lt/news-41797-rinktine-palieka-darjusus-lavrinovicus-ir-lukauskis-video.html#ixzz1wducbQ8v>

³¹² <http://www.basketnews.lt/news-39712-bourousis-traukiasi-is-graikijos-rinktines.html#ixzz1wd0ZStcQ>

³¹³ <http://www.basketnews.lt/news-40661-zouros-paskelbe-graikijos-rinktines-kandidatu-sarasa.html#ixzz1wd6T5RiA>

³¹⁴ <http://www.basketnews.lt/news-40742-mavrokefalidis-eilini-karta-atsisake-padeti-graikijos-rinktinei.html#ixzz1wd8ZmbBo>

³¹⁵ <http://www.basketnews.lt/news-41213-schortsanitis-pasitrauke-is-graikijos-rinktines.html#ixzz1wdRF95Gs>

³¹⁶ <http://www.basketnews.lt/news-41224-zouros-jeigu-kas-nors-palieka-rinktine-nera-protinga-grizti-atgal.html#ixzz1wdRNFJVs>

³¹⁷ <http://www.basketnews.lt/news-41527-zouros-atsisake-charalampidzio-paslaugu.html#ixzz1wdnqGEiy>

³¹⁸ <http://www.basketnews.lt/news-41747-graikai-paskelbe-dvyliktuka.html#ixzz1wdtFN7Sm>

³¹⁹ <http://www.basketnews.lt/news-36819-mumbru-nezino-ar-vasara-pades-ispnijos-rinktinei.html#ixzz1wUbtPAY>

³²⁰ <http://www.basketnews.lt/news-40083-ispnijos-rinktines-kandidatu-sarase-broliai-gasoliai-ir-kitos-zvaigzdes.html#ixzz1wd3JtFHo>

³²¹ <http://www.basketnews.lt/news-40139-scariolo-lietuvoje-vyksiantis-cempionatas-stipriausias-per-20-metu.html#ixzz1wd3j6y3M>

³²² <http://www.basketnews.lt/news-41346-ispnijos-rinktines-stovykla-paliko-du-krepsininkai.html#ixzz1wdSQfHf>

³²³ <http://www.basketnews.lt/news-41720-ispniju-stovykla-suarezas-nepateko-i-dvyliktuka-sada-debiutuos-europos-cempionate.html#ixzz1wdsyVVf6>

³²⁴ <http://www.basketnews.lt/news-41741-reyesas-del-tevo-mirties-paliko-ispnijos-treniuociu-stovykla.html#ixzz1wdtVVONQ>

Prancūzijos rinktinės sudėtis	„Prancūzijos treneris V. Collet paskelbė dvidešimt keturių kandidatų pavardes.“ ³²⁵ ; „Kad ir kokią rinktinę surinks prancūzai, galima neabejoti, jog jie sieks aukščiausių tikslų.“ ³²⁶ ; „Prancūzija paskelbė rinktinės dvyliktuką.“ ³²⁷ ; „Draudimo netekęs Parkeris gali praleisti EKČ.“ ³²⁸ ; „Paaiškėjo Prancūzijos rinktinės dvyliktukas.“ ³²⁹ ; „Prancūzijos rinktinėje Diotą keičia Tchicamboudas.“ ³³⁰ .
Rusijos rinktinės sudėtis	„Rusijos krepšinio federacija paskelbė trisdešimt krepšininkų.“ ³³¹ ; „Holdenas paskelbė nežaisiantis EKČ.“ ³³² ; „V. Chriapa gali praleisti EKČ.“ ³³³ ; „D. Blattas nusprendė sumažinti žaidėjų skaičių.“ ³³⁴ ; „D. Blatto rinktinėje dar yra keturiolika kandidatų.“ ³³⁵ ; „D. Blattas nusprendė į Lietuvą nesivežti dviejų atakuojančių gynėjų.“ ³³⁶ .

20 lentelėje atsispindi komandų sudėčių pristatinėjimo mastas. Straipsniuose fiksuojamos naujienos, kaip keičiasi komandos sudėtis, kas tai įtakoja. Šioje lentelėje išdėstytos pačios populiariausios rinktinės, kurios simbolinėje hierarchijoje stovi aukščiausiai. Kai kurių čempionate dalyvavusių valstybių sudėtys net nepaminėtos, nes tai jokia sensacija, tačiau lentelėje viršuje esančios komandos visos laikytos favoritėmis iki čempionato pradžios. Šių komandų žaidėjų sudėtys realiai lemia ir jų pasirodymo rezultatus. Žinoma šioje lentelėje užfiksuoti ne tik žaidėjų prisijungimai, bet ir netektys, kurios silpnino komandų pajėgumą, bet žiūrint iš simbolinės, straipsnių apie rinktinę publikavimo, vertės pusės, galima teigti, kad bet kokia žinia yra žinia ir faktas, kuris išlieka diskurse. Komandas koregavo rinktinių treneriai, krepšinio federacijos. Kelis kartus tos pačios rinktinės sudėtis vis skelbiama dėl to, jog į stovyklas buvo kviečiama daug kandidatų, o vėliau po truputį skaičius buvo mažinamas iki optimalios komandos būsenos, todėl portalai visada stengėsi perteikti žinias apie sudėčių kaitą ir formavo simbolinę komandų hierarchiją EKČ diskurse.

Kategorija mažiau suponuoja šešias subkategorijas – Lenkijos, Slovėnijos, Vokietijos, Bosnijos ir Hercegovinos, Juodkalnijos, Kroatijos rinktinės.

³²⁵ <http://www.basketnews.lt/news-39535-prancuzijos-rinktines-kandidatu-sarase-devyni-krepsininkai-is-nba.html#ixzz1wczYFOpG>

³²⁶ <http://www.basketnews.lt/news-40028-prancuzai-vietos-olimpiadoje-sieks-su-gera-rinktines-atmosfera.html#ixzz1wd2gTmH8>

³²⁷ <http://www.basketnews.lt/news-40035-prancuzija-paskelbe-rinktines-dvyliktuka-i-lietuva-atvyks-be-dvieju-nba-cempionu.html#ixzz1wd2mVppg>

³²⁸ <http://www.basketnews.lt/news-40518-draudimo-netekes-parkeris-gali-praleisti-europos-cempionata.html#ixzz1wd5ccn9U>

³²⁹ <http://www.basketnews.lt/news-41382-paaiskejo-prancuzijos-rinktines-dvyliktukas-stovykla-paliko-traore-ir-mbaye.html#ixzz1wdSsEjSl>

³³⁰ <http://www.basketnews.lt/news-41687-prancuzijos-rinktinėje-diota-keicia-tchicamboudas.html#ixzz1wdpw3E00>

³³¹ <http://www.basketnews.lt/news-39832-rusija-paskelbe-kandidatu-sarasa.html#ixzz1wd1F7PFb>

³³² <http://www.basketnews.lt/news-40523-holdenas-paskelbe-nezaisiantis-europos-cempionate.html#ixzz1wd5pG71g>

³³³ <http://www.basketnews.lt/news-41012-fiba-atsisake-apdrausti-chriapa.html#ixzz1wdOYOmSt>

³³⁴ <http://www.basketnews.lt/news-41402-po-maco-su-lietuva-rusijos-rinktinėje-paliko-grigorjevas.html#ixzz1wdTHerSR>

³³⁵ <http://www.basketnews.lt/news-41804-blattas-chriapa-pasiruoses-60-70-proc.html#ixzz1wdv2YHum>

³³⁶ <http://www.basketnews.lt/news-41818-blattas-atsisake-vyaltsevo-ir-voronovo.html#ixzz1wdvKpfqj>

21 lentelė. Nuomonės apie komandų sudėtį EKČ diskurse

Kategorija	Subkategorija	Straipsnių turinio pavyzdžiai
Mažiau	Lenkijos rinktinės sudėtis	„Lenkijos rinktinės strategas A. Pipanas paskelbė dvidešimt keturių kandidatų sąrašą.“ ³³⁷ ; „Lenkai atvyks be su Gortatu, tačiau be Lampes.“ ³³⁸ ; „Lenkai į EKČ vyks be Gortato.“ ³³⁹ ; „EKČ negalės dalyvauti du Lenkijos jaunieji talentai.“ ³⁴⁰ .
	Slovėnijos rinktinės sudėtis	„Slovėnijos treneris B. Maljkovičius paskelbė dvidešimties krepšininkų sąrašą.“ ³⁴¹ ; „Lorbekas apsigalvojo ir nusprendė atstovauti Slovėnijos rinktinei.“ ³⁴² ; „Iš stovyklos savanoriškai pasitraukė Joksimovičius.“ ³⁴³ ; „Į Slovėnų dvyliktuką pateko Begičius.“ ³⁴⁴ .
	Vokietijos rinktinės sudėtis	„Antrosios Vokietijos lygos žaidėjas nori žaisti EKČ.“ ³⁴⁵ ; „D. Baurmannas paskelbė šešiolikos kandidatų sąrašą.“ ³⁴⁶ ; „Nowitzki ir Kamanas patvirtino atstovausiantys Vokietijos rinktinę.“ ³⁴⁷ ; „Baurmannas paskelbė Vokietijos rinktinės dvyliktuką.“ ³⁴⁸ .
	Bosnijos ir Hercegovinos rinktinės sudėtis	„Kandidatų į rinktinę sąrašą sudariusi B. ir H. krepšinio federacija į pirmąsias stovyklas ketina kviesti 24 žaidėjus.“ ³⁴⁹ ; „B. ir H. rinktinės kandidatų sąrašas sumažintas iki 17 pavardžių.“ ³⁵⁰ ; „Varda paliko B. ir H. rinktinės stovyklą.“; „Į B. ir H. treniruočių stovyklą atvyko naujas žaidėjas.“ ³⁵¹ .
	Juodkalnijos	„Juodkalnijos rinktinės treneris D. Radonjičius paskelbė dvidešimt keturių kandidatų sąrašą.“ ³⁵² ; „Juodkalnija susiaurino kandidatų

³³⁷ <http://www.basketnews.lt/news-40073-lenkijos-rinktines-kandidatu-sarase-krepsininkai-is-vietines-lygos.html#ixzz1wd302vLl>

³³⁸ <http://www.basketnews.lt/news-40362-lenkai-i-lietuva-atvyks-su-gortatu-taciau-be-lampes.html#ixzz1wd4ntUGw>

³³⁹ <http://www.basketnews.lt/news-41380-lenkai-i-europos-cempionata-vyks-be-gortato.html#ixzz1wdSIC7kN>

³⁴⁰ <http://www.basketnews.lt/news-41385-fiba-neleido-lenkijos-talentams-dalyvauti-trečiame-cempionate.html#ixzz1wdT4XfsO>

³⁴¹ <http://www.basketnews.lt/news-40092-tarp-slovenijos-rinktines-kandidatu-burys-zvaigzdziu-ir-begicius.html#ixzz1wd3YpOXS>

³⁴² <http://www.basketnews.lt/news-40740-lorbekas-apsigalvojo-ir-nusprende-atstovauti-slovenijos-rinktinei.html#ixzz1wd8TL3sV>

³⁴³ <http://www.basketnews.lt/news-40908-is-slovenijos-rinktines-stovyklos-savanoriskai-pasitrauke-joksimovicus.html#ixzz1wdASrKsW>

³⁴⁴ <http://www.basketnews.lt/news-41802-i-slovenu-dvyliktuka-pateko-ir-begicius.html#ixzz1wduuD9YR>

³⁴⁵ <http://www.basketnews.lt/news-38839-antrosios-vokietijos-lygos-zaidejas-nori-zaisti-europos-cempionate.html#ixzz1wcvDgAug>

³⁴⁶ <http://www.basketnews.lt/news-40597-tarp-16-kandidatu-i-vokietijos-rinktine-nowitzkio-pavardes-nera.html#ixzz1wd6LDuby>

³⁴⁷ <http://www.basketnews.lt/news-40971-nowitzki-ir-kamanas-patvirtino-atstovausiantys-vokietijos-rinktinei.html#ixzz1wdNeDSQW>

³⁴⁸ <http://www.basketnews.lt/news-41667-baurmannas-paskelbe-vokietijos-rinktines-dvyliktuka.html#ixzz1wdpiccCJ>

³⁴⁹ <http://www.basketnews.lt/news-39939-tarp-bosnijos-ir-hercegovinos-rinktines-kandidatu-bajramovicus-varda-ir-teletovicus.html#ixzz1wd2VtrGW>

³⁵⁰ <http://www.basketnews.lt/news-40731-bosnijos-ir-hercegovinos-rinktines-kandidatu-sarasas-sumazintas-iki-17-pavardziu.html#ixzz1wd8MIC3a>

³⁵¹ <http://www.basketnews.lt/news-41583-varda-bosnijos-ir-hercegovinos-rinktineje-keicia-jezvineas.html#ixzz1wdojApxn>

³⁵² <http://www.basketnews.lt/news-39540-tarp-juodkalnijos-rinktines-kandidatu-lietuvos-ryto-aukstaugis-bjelica.html#ixzz1wczgk6KJ>

rinktinės sudėtis	<i>sąrašą iki šešiolikos krepšininkų</i> . ³⁵³ ; „Juodkalnijos rinktinė paskelbė sudėtį.“ ³⁵⁴ .
Kroatijos rinktinės sudėtis	„Kroatijos rinktinės treneris J. Vrankovičius paskelbė dvidešimt penkių krepšininkų sąrašą.“ ³⁵⁵ ; „Lončiarui ir Planiničiui klubas svarbiau nei Kroatijos rinktinė.“ ³⁵⁶ ; „Kroatijos rinktinės strategas paskelbė galutinį dvyliktuką.“ ³⁵⁷ .

22 lentelėje apie komandų sudėtis, skirstomos mažiau straipsnių sulaukusios rinktinės. Čia taip pat dominuoja straipsniai apie žaidėjų netektis ir galimybes atstovauti savo šaliai. Lažybų bendrovėms šie duomenys yra vieni pagrindinių sudarinėjant bendrus čempionato reitingus, sirgaliam tai duomenys kurie parodo, kokia komanda ir kokios jos galimybės, o EKČ žiūrovams ir portalų skaitytojams tai medžiaga, kurią galima lyginti su kitų komandų analogiškais pristatymais. Taip matoma kuriai komandai skiriamas didesnis dėmesys, kuri komanda viešoje erdvėje turi didesnę simbolinę kapitalą. Taigi komandų sudėtis ir yra simbolinio kapitalo dalis, o ją publikuojantys straipsniai tik suskirsto rinktinės į simbolinę hierarchiją. Be to antrosios lentelės, kurios komandos sulaukė mažiau straipsnių atitinkamai užėmė ir žemesnes vietas galutinėje turnyro lentelėje.

22 lentelė. Nuomonės apie komandų sudėtį EKČ diskurse

Kategorija	Subkategorija	Straipsnių turinio pavyzdžiai
Mažiausiai	Belgijos rinktinės sudėtis	„Belgijos rinktinė paskelbė dvyliktuką, kuris atvyks į EKČ.“ ³⁵⁸ ; „Mbenga sugražintas į Belgijos rinktinę.“ ³⁵⁹ .
	Didžiosios Britanijos rinktinės sudėtis	„D. Britanijos rinktinės kandidatų sąrašė septyniolika krepšininkų.“ ³⁶⁰ ; „D. Britanijos rinktinėje liko trylika kandidatų.“ ³⁶¹ .
	Italijos rinktinės sudėtis	„S. Pianigiani paskelbė preliminarų kandidatų sąrašą.“ ³⁶² ; „Paaiškėjo galutinis Italijos rinktinės dvyliktukas.“ ³⁶³ .

³⁵³ <http://www.basketnews.lt/news-40378-juodkalnija-susiaurino-kandidatu-sarasa-iki-16-krepsininku.html#ixzz1wd531xiV>

³⁵⁴ <http://www.basketnews.lt/news-41805-juodkalnijos-rinktine-paskelbe-sudeti.html#ixzz1wdvCGbOP>

³⁵⁵ <http://www.basketnews.lt/news-40177-kroatijos-rinktineje-trys-esami-ir-buve-zalgieciai-bei-amerikietis.html#ixzz1wd3xwjRF>

³⁵⁶ <http://www.basketnews.lt/news-41043-loncaras-ir-planinicius-praleis-europos-cempionata-ir-rengsis-sezonui-su-chimki-klubu.html#ixzz1wdOxPoH5>

³⁵⁷ <http://www.basketnews.lt/news-41814-kroatijos-rinktines-strategas-nusprende-atsisakyti-dvieju-gvneju.html#ixzz1wdvPweEw>

³⁵⁸ <http://www.basketnews.lt/news-41722-mbenga-ir-mwema-paskutinieji-paliko-belgijos-rinktine.html#ixzz1wdtATtgF>

³⁵⁹ <http://www.basketnews.lt/news-41815-mbenga-sugrazintas-i-belgijos-rinktine.html#ixzz1wdvcrdxU>

³⁶⁰ <http://www.basketnews.lt/news-40076-didziosios-britanijos-rinktines-kandidatu-sarasas-be-mensah-bonsu.html#ixzz1wd37Q6Gf>

³⁶¹ <http://www.basketnews.lt/news-41783-didziosios-britanijos-rinktineje-liko-13-kandidatu.html#ixzz1wduDGu4c>

³⁶² <http://www.basketnews.lt/news-40367-italijos-rinktines-kandidatu-sarase-trys-nba-zaidejai.html#ixzz1wd4vkTob>

³⁶³ <http://www.basketnews.lt/news-41755-paaiskejo-galutinis-italijos-rinktines-dvyliktukas.html#ixzz1wdtn5hQe>

Izraelio rinktinės sudėtis	„Izraelio rinktinės treneris A. Shivekas įvardijo septyniolika žaidėjų.“ ³⁶⁴ ; „Izraelio rinktinės treneris sumažino kandidatų sąrašą.“ ³⁶⁵ .
Latvijos rinktinės sudėtis	„Latvijos rinktinės kandidatų sąrašas – dvidešimt pavardžių.“ ³⁶⁶ ; „Bagatskis paskelbė dvyliktuką.“ ³⁶⁷ .
Serbijos rinktinės sudėtis	„Serbijos treneris D. Ivkovičius paskelbė devyniolikos kandidatų sąrašą.“ ³⁶⁸ ; „D. Ivkovičius paskelbė galutinę krepšininkų sudėtį.“ ³⁶⁹ .
Ukrainos rinktinės sudėtis	„M. Fratello paskelbė dvidešimt vieno kandidato sąrašą.“ ³⁷⁰ ; „Ukrainos rinktinės strategas atsisakė Glebovo ir Onufrivevo paslaugų.“ ³⁷¹ .
Bulgarijos rinktinės sudėtis	„Bulgarijos rinktinės treneris paskelbė dvidešimties žaidėjų sąrašą.“ ³⁷² .
Turkijos rinktinės sudėtis	„O. Ene sprendimu, pakviesti aštuoniolika krepšininkų.“ ³⁷³ .

22 lentelėje išrikiuotos rinktinės, kurios susilaukė mažiausiai žiniasklaidos dėmesio apie savo sudėčių permainas ir pakeitimus. Tiesa svarbu paminėti tai, kad keturios rinktinės: Gruzija, Suomija, Portugalija ir Makedonija nesulaukė išvis portalų dėmesio apie savo žaidėjų sudėtis. Makedonija atrodo visiškai keistai, bet suprantamai. Nes jos nevertinimas viešojoje erdvėje buvo suprantamas iki čempionato pradžios. Kitos trys komandos taip pat buvo vertinamos tik kaip statistinės dalyvės, nors Gruzijos rinktinė taip pasirodė ganėtinai gerai pagal savo galimybes.

Iš 22 lentelės išryškėja Italijos, Serbijos ir Turkijos – komandų laikytų favoritėmis, maža sudėčių kaita ir neintriguojantis sąrašas. Tai iš dalies irgi yra pliusas komandos rezultatams siekti, bet aptariamuoju atveju, kai portalai formuoja tam tikrą simbolinę hierarchiją pagrįsta straipsniais ir jų kiekiu bei turiniu, tai šios lentelės komandos buvo nepopuliarios ir nesulaukė tokios simbolinio įvertinimo, kaip Lietuva, Ispanija, Prancūzija ar Graikija.

³⁶⁴ <http://www.basketnews.lt/news-40688-izraelio-rinktines-kandidatu-sarase-dominuoja-vietines-lygos-zaidejai.html#ixzz1wd6eMFd9>

³⁶⁵ <http://www.basketnews.lt/news-41391-izraelio-rinktines-gretas-paliko-cohenas.html#ixzz1wdTALWNi>

³⁶⁶ <http://www.basketnews.lt/news-40086-latvijos-rinktines-kandidatu-sarase-20-pavardziu.html#ixzz1wd3R3LsF>

³⁶⁷ <http://www.basketnews.lt/news-41734-bagatskis-paskelbe-dvyliktuka-atsisakyta-ventspils-krepšininku-paslaugu.html#ixzz1wdtKyLzn>

³⁶⁸ <http://www.basketnews.lt/news-40051-tarp-serbijos-rinktines-kandidatu-rasicius-ir-marjanovicus.html#ixzz1wd2u0GFG>

³⁶⁹ <http://www.basketnews.lt/news-41811-tripkovicus-ir-milosavljevicius-nepateko-i-serbijos-rinkine.html#ixzz1wdvJadw5>

³⁷⁰ <http://www.basketnews.lt/news-40082-ukrainos-rinktines-kandidatu-sarase-du-jav-rungtyniaujantys-krepšininkai.html#ixzz1wd3DyWd8>

³⁷¹ <http://www.basketnews.lt/news-41280-ukrainos-rinkine-strategas-atsisake-glebovo-ir-onufrivevo-paslaugu.html#ixzz1wdRrht1t>

³⁷² <http://www.basketnews.lt/news-40715-bulgarijos-rinktines-kandidatu-sarase-du-naturalizuoti-amerikieciai.html#ixzz1wd7CZiMx>

³⁷³ <http://www.basketnews.lt/news-40565-turkijos-rinktines-kandidatu-sarase-vedi-pasaulio-vicecempionais-tape-krepšininkai.html#ixzz1wd68sIEL>

Apibendrinant galima teigti, kad straipsniai susiję su kandidatų skaičiumi pirminiuose rinktinės sąrašuose ir vėliau atsitinkant įvairiems įvykiams tų sąrašų mažėjimas vėl iššaukė žiniasklaidos dėmesį. Taip buvo konstruojama simbolinė komandų hierarchija.

IŠVADOS

1. XX a. visuomenės pokyčiai įtakojo ir sporto kaip veiklos transformacijas. Iš pasilinksminimo, laiko praleidimo būdo sportas tapo sociokultūriniu fenomenu. Jo veikla tampriai susieta su ekonomikos, politikos ir mokslo sferomis. Sportas pastaraisiais metais labai išpopuliarėjo, padaugėjo jo dalyvių, atsirado naujų institucijų - sporto klubų, sveikatingumo centrų. Besiformuojanti nauja sporto kultūra jau peržengia tradicinę sporto sampratą ne tik naujomis organizavimo formomis, priemonėmis, bet ir vertybėmis. Dažnai jau kalbama ne tik apie sportą kaip kultūros reiškinių, o tiesiog apie sporto kultūrą.
2. Nors sportą ir negalime laikyti kultūrinės industrijos dalimi, tačiau jo komercializacija turi daug sąlyčio taškų su kūrybinėmis veiklomis. Sporto komercializacija ir profesionalizacija sukūrė didelį ekonominį fenomeną, kuris savo masiniais renginiais turi įtakos viso pasaulio ekonomikai. Sporto centre atsiranda atskiros sporto šakos, kurios pagal populiarumą publikavimą mediose stumia lauk kitas šakas. Masinis interneto naudojimas skatina sporto informacijos vartotojų sluoksnio atsiradimą.
3. Šiuolaikinis sporto diskursas konstruojamas komunikacijos pagrindu. Centre atsiduria žiniasklaidos priemonės, kuriose yra rašoma, kalbama, reklamuojama informacija apie sportą. Sporto diskursas visada buvo ir bus ideologizuotas, nes tekstų autoriai arba norės save identifikuoti su tais apie kuriuos rašo, arba tiesiog nesijausdamas „savu“ su tais apie kuriuos rašo, nesistengs teksto pateikti kaip objektyvaus žinojimo. Todėl svarbu sporto diskurse aptarinėti ne vieną atskirą tekstą, bet jų visumą, kad galima būtų palyginti ir analizuoti.
4. P. Bourdieu išskiria keletą kapitalo formų, ekonominių, kultūrinių ir socialinių. Tačiau greta to veikia ir ketvirta kapitalo forma, tai simbolinis kapitalas. Simbolinis kapitalas žymi įvairių prasmių, vardų bei laipsnių produkavimą, nominacijų teikimo galią. Paprasčiausiai būtų aiškinti pagal kariuomenės laipsnius, tai juk hierarchinė pakopų sistema, kur už tam tikrus gebėjimus ir atliktus darbus suteikiamas naujas nominalas žmogui, pagal kurį jis save identifikuoja kitaip kolegų tarpe. Panašiai vyksta ir sporte, komandoje yra renkami kapitonai, kapitonų pavaduotojai. Žiniasklaida greit vienus žaidėjus iškelia į lyderius kitus nureitinguoja prasčiau.
5. Taikant kiekybinį tyrimo metodą visus internetinius straipsnius sugrupavau pagal komandų paminėjimo dažnumą. Taip buvo sudarytas bendras vaizdas, kiek iš viso komanda, nepaisant straipsnio turinio, buvo minima konkrečioje erdvėje. Tai leido

susidaryti įvaizdį, kokioms komandoms buvo suteikiama daugiausiai dėmesio, kaip iš anksto straipsnių kūrėjų darbais buvo sukonstruotos komandų hierarchijos. Simbolinės hierarchijos žinoma skiriasi, nes skirtingos ir tyrimo bazės, bet tendencijos yra bendros. Kiekybinis tyrimas pasitarnavo ir viso darbo kokybei, nes surinkta labai daug informacijos, kuri tiko ne tik kiekybiniam tyrimui, bet ir kokybiniam.

6. Tyrime taikant kokybinę turinio analizę buvo išaiškintos įvairios simboliniai komandų verčių konstravimai. Komandoms buvo klijuojamos etiketės su favoritų ir autsaiderių statusu. Atlikus tyrimą pastebėta, kad komandos savo sudėtyje turinčios žaidėjų iš NBA lygos žiniasklaidos priemonėse tampa vis populiareesnės ir joms sukuriamas stiprios, mėgiamos ir populiaros komandos įvaizdis. Kuo daugiau straipsnių parašoma ta pačia tematika apie vieną komandą, tuo ši informacija tampa geriau įsisavinama.
7. Simbolinis rinktinių kapitalas yra konstruojamas įvairiais būdais, tai ir komandos žvaigždžių arba lyderių minėjimas, trenerių, kitų su rinktine susijusių asmenų įvardijimas ir jų veiklos vertinimas. EKČ diskurse simbolinis kapitalas labiausiai reiškiasi hierarchijų modeliais. Kai komandos pagal savo populiarumą viešoje erdvėje susiskirsto į simboliniu kapitalu pagrįstą hierarchiją.
8. Apibendrinus *eurobasket2011.com* ir *basketnews.lt* portalų medžiagą išsiaiškinta, kokiomis kategorijomis remiantis komandos buvo skirstomos į simbolines hierarchijas. Šios kategorijos atspindi komandų pajėgumą iš vienos pusės ir populiarumą iš kitos. Kategorijos išskirtinos buvo kelios: komandų sudėčių transformacijos, lžvaigždžių ir natūralizuotų žaidėjų atstovavimas rinktines, trenerių paskyrimas ir atleidimas iš pareigų, taip pat ryški simbolinio kapitalo forma sirgalių veikla EKČ diskurse. Lažybų bendrovių kuriama hierarchija iki čempionato pradžios taip pat yra svarbus tyrimo faktorius, nes bukmekeriai remdamiesi visa viešoje erdvėje sklindančia informacija apie komandas ir tą informaciją analizuodami, sukuria simbolines komandų išsidėstymo hierarchijas, taip atsiranda favoritai ir autsaideriai.
9. Lyginant užsienio ir lietuvių portaluose sklindančią informaciją galima nustatyti tendencijas, kad lietuvių portale *basketnews.lt* pastebėta tendencija, kad straipsniai nėra lokalinio pobūdžio. Nėra informacijos srauto tik apie Lietuvos rinktinę ir jos žaidėjus. Straipsniai pasiskirstę tolygiai. Žinoma, kadangi čempionatas vyko Lietuvoje, tai ir šios valstybės komandai, aplinkai ir žmonėms buvo skiriamas didesnis dėmesys. Tuo tarpu oficialioje čempionato svetainėje, pastebėta tendencija, jog straipsniai daugiausiai susiję su rezultatų fiksavimu ir rungtynių analizavimu, mažiau perteikiama bendro pobūdžio informacija, kuri ir konstruoja simbolines hierarchijas.

LITERATŪROS IR ŠALTINIŲ SĄRAŠAS

LITERATŪRA

1. Agamalijev M., Tamulaitienė R. Sporto, kaip socialinio-kultūrinio reiškinių problematika Lietuvos istoriografijoje, *Jaunųjų mokslininkų darbai*, 2009, Nr.4 (25).
2. Baudrillard J., *Simuliakrai ir simuliacija*, Baltos Lankos, 2009.
3. Becker A., *A Body, Self and Society*, Philadelphia, 1995.
4. Bitinas, Rupšienė L., Židžiūnaitė V., *Kokybinių tyrimų metodologija*, D. 2, Klaipėda, 2008.
5. Bourdieu P. *The Forms of capital*. Iš: *Handbook of theory of research for the sociology of education*. <http://www.marxists.org/reference/subject/philosophy/works/fr/bourdieu-forms-capital.htm>, prieiga per internetą, žiūrėta 2012 05 02.
6. Delaney T., Madigan T., *The Sociology of sports*, McFarland, 2009.
7. van Dijk T.A., *Discourse, knowledge, power and politics*, Barcelona, 2008. <http://www.discourses.org/UnpublishedArticles/Discourse,%20knowledge,%20power%20and%20politics.pdf>, prieiga per internetą, žiūrėta 2012 06 03.
8. van Dijk T.A., *Text and context, Explorations in the Semantics and Pragmatics of Discourse*, Amsterdam, 1997.
9. Eitzen D.S., *Sport in contemporary society : an anthology*, NY: St. Martin's Press, 1993.
10. Giddens A., *Modernybė ir asmens tapatumas – asmuo ir visuomenė vėlyvosios modernybės amžiuje*, Vilnius, 2000.
11. Hoberman J., Sport and the technological image of man, *Philosophical Inquiry in Sport*, Champaign, 1995.
12. Horkheimer M., Adorno T.W., *Apšvietos dialektika*, Vilnius, 2006.
13. Howkins J., *Kūrybos ekonomika*, Vilnius, 2010.
14. Kavolis V., Semiotika, *Šiuolaikinio socialinio diskurso analizė*, Baltos lankos, 1997.
15. Korbin D., *Основы качественного исследования : обоснованная теория, процедуры и техника*, Москва, 2001.
16. Krasauskas I., *Ten kur visuomet lygiosios*, Post Scriptum, Nr. 12, 2007.
17. Laskienė S., *Sporto filosofija*, Vilnius, 2006.
18. Le Breton D., *Anthropologie du corps et modernité*, Paris, 1995. http://www.pedagopsy.eu/livre_anthropologie_corps.htm, prieiga per internetą, žiūrėta 2010 05 03.

19. Mažeikis G., *Inter studia humanitatis, Kūrybinės industrijos: nuo kasdienybės revoliucijos iki įdarbintos fantazijos*, Šiauliai, 2006.
20. Matonytė I., Socialinis kapitalas: nuo mokslinių tyrimo perspektyvų prie empirinių pastebėjimų, 2004, p. 23, https://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:KOSaAzkokjsJ:www.ku.lt/sociologija/files/2004_nr.01.22-37.pdf+&hl=lt&gl=lt&pid=bl&srcid=ADGEEShCl1ITiVCQKMH4VP0VMkMFbGhj4vT3K7SsrQPEVGhYwYABUted8w6qypTpxuVkgvZBYHyETOsWfXzsAhtGGJ9_Z306cKKSPgX6CFIkDtaWVxD4v9YCDkhBkLt7W2qc8ouF4BDx&sig=AHIEtbSOm6Q-HkQhDQvXeaGaxY8knNeNmw prieiga per internetą, žiūrėta 2012 05 02.
21. McCarthy M., *Discourse analysis for language teachers*, Cambridge, England, 1991, p. 9.
22. Poškienė A., *Kas yra diskursas: mokomoji knyga*, Kaunas, Technologija, 2007.
23. Rigauer B., *Sport and work*, <http://www.cababstractsplus.org/abstracts/Abstract.aspx?AcNo=19831899846>, prieiga per internetą, žiūrėta 2009 05 19.
24. Rubavičius V., *Postmodernusis diskursas: filosofinė hermeneutika, rekonstrukcija, menas*, Vilnius, 2003.
25. Rupšienė L., *Kokybinio tyrimo duomenų rinkimo metodologija*, Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla, 2007.
26. Sfez L., *La santé parfaite. Critique d'une nouvelle utopie*, Paris, 1995, <http://www.monde-diplomatique.fr/1995/10/SFEZ/1859>, prieiga per internetą, žiūrėta 2010 04 12.
27. Snyder A.W., *Mind, Body, Performance*, <http://www.centreforthemind.com/publications/flack.cfm> prieiga per internetą, žiūrėta 2010 03 25.
28. Šukys S., *Socialiniai, moraliniai sporto sociologijos aspektai*, Kaunas, 2002.
29. Telešienė A., Kritiškosios diskurso analizės metodologinių principų taikymas sociologiniuose tyrimuose, *Lietuvos Filosofija. Sociologija*, Vilnius, 2005. http://www.ebiblioteka.lt/resursai/LMA/Filosofija/0502_03_Fil_001_006.pdf, prieiga per internetą, žiūrėta 2012 06 03.
30. Баженов А.Е., *Организационно – педагогические аспекты развития американского футбола в России*, Малаховка, 2001.

31. Гумбрехт Х., У., Форма насилия. Похвальное слово красоте спорта, *Неприкосновенный запас*, 2004, № 3, <http://magazines.russ.ru/nz/2004/35/gu20.html>, prieiga per internetą, žiūrėta 2012 03 16.
32. Карасик В.И., О типах дискурса, *Языковая личность: институциональный и персональный дискурс*, Санкт Петербург, 2000. <http://www.google.lt/url?sa=t&ret=j&q=&esrc=s&source=web&cd=4&ved=0CFsQFjAD&url=http%3A%2F%2Fwww.vfnlglu.wladimir.ru%2Ffiles%2Fnetmag%2Fv3%2Far11.doc&ei=KivRT-zMAYvFswbJ8IW8Dw&usg=AFQjCNFtdF0SzegP5iXjgwE90Vq0Gq0VIA&sig2=4EnArOT7HwSF0DE4kxKPPw>, prieiga per internetą, žiūrėta 2012 05 14.
33. Прозуменщиков М. Ю., *Большой спорт и большая политика*, Москва, 2004.
34. Руднев Ю., *Концепция дискурса как элемента литературоведческого метаязыка*. http://zhelty-dom.narod.ru/literature/txt/discours_jr.htm, prieiga per internetą, žiūrėta 2012 05 25.
35. Туманов А.В., *Организационные и маркетинговые предпосылки эффективного проведения соревнований*, Москва, 2002.
36. Элиас Н., Генезис спорта как социологическая проблема, *Логос*, 2006, № 3, <http://www.ruthenia.ru/logos/number/54/03.pdf>, prieiga per internetą, žiūrėta 2012 05 02.

ŠALTINIAI

Interneto šaltiniai

1. Baltoji knyga dėl sporto, KOM(2007) 391. http://ec.europa.eu/sport/documents/white-paper/whitepaper-short_lt.pdf, prieiga per internetą, žiūrėta 2012 06 02.
2. Kavaliauskas S., Žiniasklaida sporte. <http://www.sportofeja.lt/index.php?id=221> prieiga per internetą, žiūrėta 2012 05 02.

Pateikiami puslapiai, kuriuose yra po kelis straipsnius:

3. <http://www.basketnews.lt/lygos/33-europos-vyru-krepsinio-cempionatas/2010/naujienos.1080.html#axzz1xBI55YjR>
4. <http://www.basketnews.lt/lygos/33-europos-vyru-krepsinio-cempionatas/2010/naujienos.1060.html#axzz1xBI55YjR>
5. <http://www.basketnews.lt/lygos/33-europos-vyru-krepsinio-cempionatas/2010/naujienos.1040.html#axzz1xBI55YjR>
6. <http://www.basketnews.lt/lygos/33-europos-vyru-krepsinio-cempionatas/2010/naujienos.1020.html#axzz1xBI55YjR>
7. <http://www.basketnews.lt/lygos/33-europos-vyru-krepsinio-cempionatas/2010/naujienos.1000.html#axzz1xBI55YjR>
8. <http://www.basketnews.lt/lygos/33-europos-vyru-krepsinio-cempionatas/2010/naujienos.980.html#axzz1xBI55YjR>
9. <http://www.basketnews.lt/lygos/33-europos-vyru-krepsinio-cempionatas/2010/naujienos.960.html#axzz1xBI55YjR>
10. <http://www.basketnews.lt/lygos/33-europos-vyru-krepsinio-cempionatas/2010/naujienos.940.html#axzz1xBI55YjR>
11. <http://www.basketnews.lt/lygos/33-europos-vyru-krepsinio-cempionatas/2010/naujienos.920.html#axzz1xBI55YjR>
12. <http://www.basketnews.lt/lygos/33-europos-vyru-krepsinio-cempionatas/2010/naujienos.900.html#axzz1xBI55YjR>

58. <http://www.eurobasket2011.com/en/default.asp?cid=%7BACF9B7E6-3F94-4C76-BA55-CADB5A8F5A5C%7D&inplayer=on&inteam=on&intext=on&search=belgium&x=5&y=7> – Straipsniai 1 – 93.
59. <http://www.eurobasket2011.com/en/default.asp?cid=%7BACF9B7E6-3F94-4C76-BA55-CADB5A8F5A5C%7D&inplayer=on&inteam=on&intext=on&search=Bosnia+and+herzegovina&x=21&y=4> – Straipsniai 1 – 80.
60. <http://www.eurobasket2011.com/en/default.asp?cid=%7BACF9B7E6-3F94-4C76-BA55-CADB5A8F5A5C%7D&inplayer=on&inteam=on&intext=on&search=Bulgaria&x=16&y=8> – Straipsniai 1 – 95.
61. <http://www.eurobasket2011.com/en/default.asp?cid=%7BACF9B7E6-3F94-4C76-BA55-CADB5A8F5A5C%7D&inplayer=on&inteam=on&intext=on&search=Croatia&x=22&y=9> – Straipsniai 1 – 71.
62. <http://www.eurobasket2011.com/en/default.asp?cid=%7BACF9B7E6-3F94-4C76-BA55-CADB5A8F5A5C%7D&inplayer=on&inteam=on&intext=on&search=f.y.r.+of+macedonia&x=18&y=8> – Straipsniai 1 – 128.
63. <http://www.eurobasket2011.com/en/default.asp?cid=%7BACF9B7E6-3F94-4C76-BA55-CADB5A8F5A5C%7D&inplayer=on&inteam=on&intext=on&search=Finland&x=30&y=5> – Straipsniai 1 – 131.
64. <http://www.eurobasket2011.com/en/default.asp?cid=%7BACF9B7E6-3F94-4C76-BA55-CADB5A8F5A5C%7D&inplayer=on&inteam=on&intext=on&search=france&x=17&y=6> – Straipsniai 1 – 162.
65. <http://www.eurobasket2011.com/en/default.asp?cid=%7BACF9B7E6-3F94-4C76-BA55-CADB5A8F5A5C%7D&inplayer=on&inteam=on&intext=on&search=georgia&x=30&y=7> – Straipsniai 1 – 97.
66. <http://www.eurobasket2011.com/en/default.asp?cid=%7BACF9B7E6-3F94-4C76-BA55-CADB5A8F5A5C%7D&inplayer=on&inteam=on&intext=on&search=germany&x=12&y=6> – Straipsniai 1 – 128.
67. <http://www.eurobasket2011.com/en/default.asp?cid=%7BACF9B7E6-3F94-4C76-BA55-CADB5A8F5A5C%7D&inplayer=on&inteam=on&intext=on&search=britain&x=14&y=7> – Straipsniai 1 – 124.
68. <http://www.eurobasket2011.com/en/default.asp?cid=%7BACF9B7E6-3F94-4C76-BA55-CADB5A8F5A5C%7D&inplayer=on&inteam=on&intext=on&search=Greece&x=5&y=10> – Straipsniai 1 – 117.
69. <http://www.eurobasket2011.com/en/default.asp?cid=%7BACF9B7E6-3F94-4C76-BA55-CADB5A8F5A5C%7D&inplayer=on&inteam=on&intext=on&search=Israel&x=14&y=12> – Straipsniai 1 – 156.
70. <http://www.eurobasket2011.com/en/default.asp?cid=%7BACF9B7E6-3F94-4C76-BA55-CADB5A8F5A5C%7D&inplayer=on&inteam=on&intext=on&search=italy&x=17&y=5> – Straipsniai 1 -180.
71. <http://www.eurobasket2011.com/en/default.asp?cid=%7BACF9B7E6-3F94-4C76-BA55-CADB5A8F5A5C%7D&inplayer=on&inteam=on&intext=on&search=Latvia&x=22&y=8> – Straipsniai 1 – 144.
72. <http://www.eurobasket2011.com/en/default.asp?cid=%7BACF9B7E6-3F94-4C76-BA55-CADB5A8F5A5C%7D&inplayer=on&inteam=on&intext=on&search=lithuania&x=19&y=10> – Straipsniai 1 – 362.
73. <http://www.eurobasket2011.com/en/default.asp?cid=%7BACF9B7E6-3F94-4C76-BA55-CADB5A8F5A5C%7D&inplayer=on&inteam=on&intext=on&search=montenegro&x=8&y=5> – Straipsniai 1 – 128.
74. <http://www.eurobasket2011.com/en/default.asp?cid=%7BACF9B7E6-3F94-4C76-BA55-CADB5A8F5A5C%7D&inplayer=on&inteam=on&intext=on&search=Poland&x=10&y=8> – Straipsniai 1 – 188.
75. <http://www.eurobasket2011.com/en/default.asp?cid=%7BACF9B7E6-3F94-4C76-BA55-CADB5A8F5A5C%7D&inplayer=on&inteam=on&intext=on&search=portugal&x=22&y=10> – Straipsniai 1 – 89.
76. <http://www.eurobasket2011.com/en/default.asp?cid=%7BACF9B7E6-3F94-4C76-BA55-CADB5A8F5A5C%7D&inplayer=on&inteam=on&intext=on&search=russia&x=21&y=4> – Straipsniai 1 – 112.
77. <http://www.eurobasket2011.com/en/default.asp?cid=%7BACF9B7E6-3F94-4C76-BA55-CADB5A8F5A5C%7D&inplayer=on&inteam=on&intext=on&search=Serbia&x=20&y=14> – Straipsniai 1 – 170.
78. <http://www.eurobasket2011.com/en/default.asp?cid=%7BACF9B7E6-3F94-4C76-BA55-CADB5A8F5A5C%7D&inplayer=on&inteam=on&intext=on&search=spain&x=13&y=6> – Straipsniai 1 – 221.

79. <http://www.eurobasket2011.com/en/default.asp?cid=%7BACF9B7E6-3F94-4C76-BA55-CADB5A8F5A5C%7D&inplayer=on&inteam=on&intext=on&search=turkey&x=12&y=10> – Straipsniai 1 – 166.
80. <http://www.eurobasket2011.com/en/default.asp?cid=%7BACF9B7E6-3F94-4C76-BA55-CADB5A8F5A5C%7D&inplayer=on&inteam=on&intext=on&search=slovenia&x=20&y=4> – Straipsniai 1 – 125.
81. <http://www.eurobasket2011.com/en/default.asp?cid=%7BACF9B7E6-3F94-4C76-BA55-CADB5A8F5A5C%7D&inplayer=on&inteam=on&intext=on&search=ukraine&x=26&y=4> – Straipsniai 1 – 81.

SANTRAUKA

Magistro darbe nagrinėjami lietuvių ir užsienio sociologų, kultūrologų bei kitų mokslininkų darbai. Sportas pristatomas, kaip ryškus sociokultūrinis fenomenas, kuris turi įtakos tiek atskiram žmogui, tiek visuomenei ar valstybei. Globalūs sporto renginiai formuoja žmonių požiūrį tiek į sportą, tiek ir į gyvenimą, todėl pasirinkta tema yra aktuali ir įdomi. 2011 metais įvykęs Europos krepšinio čempionatas buvo vienas svarbiausių įvykių per Lietuvos sporto istoriją. Taip pat jis buvo svarbus valstybei politiškai ir ekonomiškai.

Tyrimo objektas 2011 metais Lietuvoje vykusio Europos krepšinio čempionato diskursas. Naudojantis dviejuose internetiniuose portaluose – eurobasket2011.com ir basketnews.lt parašytais straipsniais čempionato tematika, siekiama atskleisti, kaip žiniasklaidos priemonės konstruoja simbolines vertes ir kuria socialinę hierarchiją. Tikslas – pasitelkus diskurso analizę išsiaiškinti, kokiomis prasminėmis kategorijomis Europos krepšinio čempionato diskurse buvo kuriamos simbolinės hierarchijos. Tyrimo problema – kaip žiniasklaida konstruoja simbolinę komandų hierarchiją Europos čempionato diskurse ir kodėl? Kokia yra šių simbolių hierarchijų nauda ir patikimumas?

Darbe naudojama garsaus prancūzų sociologo Pierre Bourdieu socialinės hierarchijos teorija. Pagal šią teoriją yra išskiriami tam tikri komandų elementai, kaip komandų pasiekimai, populiarūs žaidėjai, sirgaliai, ir visa tai aktualizuojant viešojoje erdvėje gali sukurti stereotipus. Būtent tyrimas parodė, kad Europos čempionato diskurse buvo plačiai konstruojamos įvairios simbolinės hierarchijos, kuriami nauji stereotipai, kurie sporto renginį padarė įdomesniu ir išsiskiriančiu iš kitų. Žiniasklaidos poveikis sporto industrijoje yra labai pastebimas, žiniasklaidos priemonėmis gali naudotis įvairios suinteresuotos pusės, kaip bukmekeriai, krepšinio federacijos ir kitos su čempionatu susijusios organizacijos. Konstruodamos įvairias simbolines hierarchijas ir vertes, jos siekia savo tikslų.

Raktiniai žodžiai: sporto diskursas, simbolinė hierarchija, 2011 metų Europos krepšinio čempionatas

SUMMARY

CONSTRUCTION OF SYMBOLIC HIERARCHY OF 2011 EUROPEAN BASKETBALL CHAMPIONSHIP IN A DISCURSIVE WAY

To start with, scientific works of Lithuanians and foreign sociologists, culturologists and other scientists are analyzed in the master's work. The sport is represented as important phenomena which can have an impact for each person or for the whole society or country. Global sports events forms attitude for the life and for the whole sports as well, for this reason, this theme is topical and interesting. European basketball championship of 2011 was one of the most important sport events in Lithuanians sport history. Not to mention the fact, that it was substantial for the country politically and economically.

Object of the research is the discourse of the European basketball championship of 2011. What is more, the articles about championship were taken from two websites – eurobasket2011.com and basketnews.lt and it is an endeavour to reveal how mass media constructs symbolic value and forms social hierarchy. Task – to ascertain in a way of discursive analysis by what notional categories there were creation of symbolical hierarchies in the discourse of European basketball championship. The problem of the research – How the mass media forms symbolic hierarchy of teams in the European championship in a discursive way and why? What are the benefits and reliability of these symbolic hierarchies?

The theory of social hierarchy of famous France sociologist Piere Bourdieu is used in this work. In accordance with this theory there are distinguished some elements of the teams, such as team strides, popular players, fans, and how all these elements in public expanse can create stereotypes. This research showed that in a discourse of European championship the formation of new stereotypes and symbolic hierarchies were widely spread, these actions made this sport event more interesting and more notable from others. The influence of the mass media in the sports industry is huge, interested parties related to championship such as bookmakers, basketball federations and other organisations can use mass media in any means. They seek their aims by constructing various symbolic hierarchies and values.

Key words: sport discourse, symbolic hierarchy, European basketball championship of 2011.

PRIEDAI

Priedas 1.

Galutinė turnyrinė lentelė

Vieta	Komanda
1.	 Ispanija
2.	 Prancūzija
3.	 Rusija
4.	 Makedonija
5.	 Lietuva
6.	 Graikija
7.	 Slovėnija
8.	 Serbija
9.	 Vokietija
9.	 Suomija
11.	 Turkija
11.	 Gruzija
13.	 kroatija
13.	 Bulgarija
13.	 Didžioji Britanija
13.	 Izraelis
17.	 Ukraina
17.	 Lenkija
17.	 Bosnija ir Hercegovina
17.	 Italija
21.	 Juodkalnija
21.	 Latvija
21.	 Belgija
21.	 Portugalija

Priedas 2.

NBA žaidėjai dalyvavę EKČ.

RINKTINĖ	KREPŠININKAS	KLUBAS
Turkija	Omeras Asikas	Čikagos „Bulls“
	Ersanas Ilyasova	Milvokio „Bucks“
	Hedo Turkoglu	Orlando „Magic“
Ispanija	Pau Gasolis	Los Andželo „Lakers“
	Rudy Fernandezas	Portlendo „Trail Blazers“
	Jose Manuelis Calderonas	Toronto „Raptors“
	Serge Ibaka	Oklahomos „Thunder“
	Marcas Gasolis	Memfio „Grizzlies“
Lietuva	Darius Songaila	Filadelfijos „76ers“
Didžioji Britanija	Luolas Dengas	Čikagos „Bulls“
Lenkija	Neturi	–
Portugalija	Neturi	–
Izraelis	Neturi	–
Italija	Andrea Bargnani	Toronto „Raptors“
	Danilo Gallinari	Denverio „Nuggets“
	Marco Belinelli	Naujojo Orleano „Hornets“
Prancūzija	Joakimas Noah	Čikagos „Bulls“
	Tony Parkeris	San Antonijaus „Spurs“
	Kevinas Seraphinas	Vašingtono „Wizards“
	Borisas Diaw	Šarlotės „Bobcats“
	Nicolas Batumas	Portlendo „Trail Blazers“
Vokietija	Dirkas Nowitzki	Dalaso „Mavericks“
	Chrisas Kamanas	Los Andželo „Clippers“
Latvija	Neturi	–
Serbija	Nenadas Krstičius	Bostono „Celtics“
Bosnija ir Hercegovina	Neturi	–
Makedonija	Neturi	–
Graikija	Kostas Koufos	Jutos „Jazz“
Juodkalnija	Nikola Pekovičius	Minesotos „Timberwolves“
Suomija	Neturi	–
Kroatija	Neturi	–
Bulgarija	Neturi	–
Gruzija	Zaza Pachulia	Atlantos „Hawks“
Ukraina	Kyrylo Fesenko	Jutos „Jazz“
Belgija	DJ Mbenga	Naujojo Orleano „Hornets“
Rusija	Andrejus Kirilenko	Jutos „Jazz“
	Timofejus Mozgovas	Denverio „Nuggets“
Slovėnija	Goranas Dragičius	Hiustono „Rockets“